

ความเชื่อ ความศรัทธา

โดย

นายกฤตชัย อ่อนธนู

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ความเชื่อ ความศรัทธา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

BELIEF AND FAITH

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS EDUCATION)

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2020

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	ความเชื่อ ความศรัทธา
โดย	กฤตชัย อ่อนธนู
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ทิพนนท์ แยมมณีชัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ เกียรติคุณพิชญ์ สุภนิมิตร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ทิพนนท์ แยมมณีชัย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ศาสตราจารย์ เกียรติคุณปรีชา เกาทอง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พลประเสริฐ)

626120001 : ทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

คำสำคัญ : ความเชื่อ, ความศรัทธา

นาย กฤตชัย อ่อนธนู: ความเชื่อ ความศรัทธา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ทิพนนท์ แยมมณีชัย

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อเรื่อง ความเชื่อ ความศรัทธามีวัตถุประสงค์ศึกษารูปแบบกระบวนการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์รูปแบบประติมากรรมศิลปะสื่อผสม (Multimedia Sculptures Art) โดยการปั้นหุ่นดินเผาผนวกกับพฤติกรรมผู้คนในสังคมในยุควัตถุนิยม นำมาผ่านกระบวนการสร้างสรรค์และใช้เทคนิคดินเผาให้เกิดอัตลักษณ์เฉพาะตัวขึ้นมาใหม่ผ่านการถ่ายทอดในรูปแบบภาพประติมากรรมดินเผานูนสูง โดยได้แนวความคิดจากการสร้างสรรค์ผลงานจากความเชื่อ ความศรัทธาแปรเปลี่ยนไปสู่ วัตถุนิยม ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิดความคิดและได้ตระหนักรู้ถึงคุณค่าของความศรัทธา สะท้อนให้เห็นความแตกต่างระหว่างเรื่องราวที่ทำให้เกิดความเชื่อ ความศรัทธาในยุควัตถุนิยม

ผลงานสร้างสรรค์แสดงออกถึงภาพสะท้อนการเป็นทาสวัตถุนิยมหรือการอยู่กับวัตถุนิยมอย่างรู้เท่าทัน ปราศจากการยึดมั่นถือมั่น ความเป็นตัวกู ของกู รู้จักการแบ่งปัน ดำรงชีวิตด้วยความพอเพียง พอดีสะอาด สว่าง และสงบ มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ผ่านผลงาน 4 ชิ้น คือ 1. หลงวัด 2. ลุ่มหลง 2564 3. หลุมกิเลส 4. आयตนะเพติดเพลิน

626120001 : Major (VISUAL ARTS EDUCATION)

Keyword : BELIEF AND FAITH

MR. KRITAD ONTHANU : BELIEF AND FAITH THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR TIPPANET YAEMMANEECHAI

The purpose of the research was to study the art-making process of Multimedia Sculptures Art. Using pottery techniques, researcher made clay high relief sculptures and baked them to develop a new identity. The high relief artworks were inspired by the change in belief, faith and human behaviors influenced by materialism. The sculptures allowed audience to consider and realize the value of belief and faith; meanwhile, they reflected different backgrounds of faith and belief in the materialistic era.

The high relief sculptures displayed the concept of either becoming a slave to materialism or being a sophisticate to materialism. Being a sophisticate to materialism means to exist without adherence and arrogance, to live a self-sufficient life, to find a feeling of serenity as well as to share and care for others. The concept was exhibited through a set of four sculptures including (1) Long Wat, (2) Lum Long, (3) Lun Kilet and (4) Ayatana Ploedploen.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ความเชื่อ ความศรัทธา” สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยการให้ความช่วยเหลือแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ทิพนนท์ แยมมณีชัย อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิสูตร โพธิ์เงิน ให้ความรู้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ประจำภาควิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความรู้ที่สามารถนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานและการทำงานในวิชาชีพครูตลอดการศึกษารวมถึงเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรทุกท่านที่อำนวยความสะดวกและประสานงานให้ความช่วยเหลือในการทําวิทยานิพนธ์การสร้างสรรค์ผลงานค้นคว้าข้อมูลในการศึกษาจัดทำวิทยานิพนธ์ของผู้เขียนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาทัศนศิลป์ศึกษา รุ่นที่ 11 ทุกท่านที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือตลอดการศึกษาระดับปริญญาโทมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณครอบครัวบุคคลอันเป็นที่รักเป็นแรงบันดาลใจแรงขับเคลื่นในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ให้กำลังใจและการมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงานโดยทั้งคุณพ่อไพจิตร อ่อนธนู คุณแม่อุษา อ่อนธนู เป็นผู้สร้าง ผู้ถ่ายทอด ความรัก ความอบอุ่น ตลอดจนการดำเนินชีวิตให้แก่ลูก อีกทั้งยังเป็นที่มาของความสำเร็จในการศึกษาสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

ท้ายนี้ผู้เขียนขอน้อมรำลึกถึงอำนาจบารมีของคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่อยู่ในสากลโลกอันเป็นที่พึ่งให้ผู้เขียนมีสติปัญญาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีผู้เขียนเพียรพยายามอย่างสุดกำลังความสามารถในการสร้างสรรค์ทั้งผลงานศิลปะและงานเขียนวิทยานิพนธ์เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดเท่าที่สามารถทำได้สำหรับคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ “ความเชื่อ ความศรัทธา” ฉบับนี้ผู้เขียนขอให้ เป็น กตเวทิตา แต่ครอบครัว ตลอดจนครูอาจารย์ที่เคารพทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้เขียนจนสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

กฤตชัย อ่อนธนู

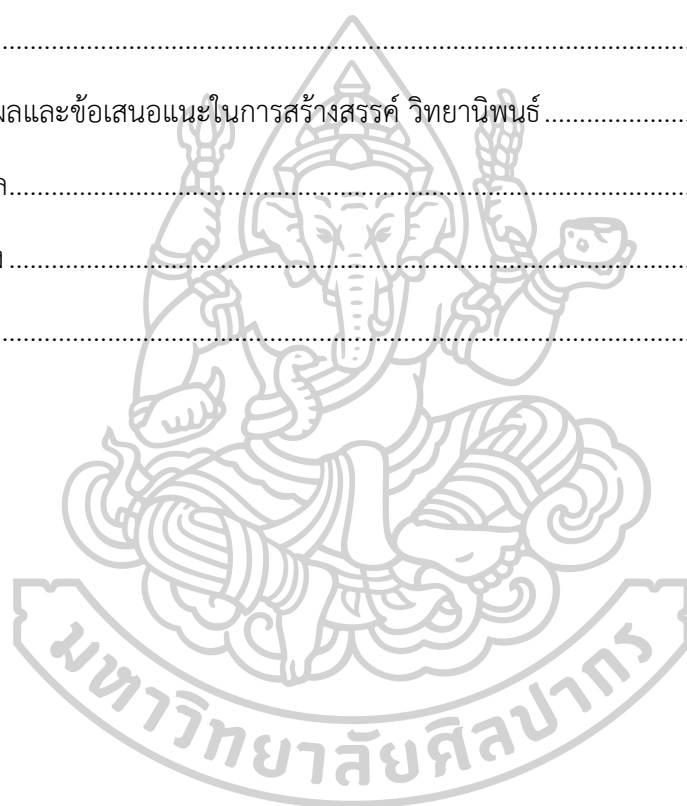
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่1.....	1
บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญการสร้างสรรค์.....	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 กรอบแนวความคิดในการสร้างสรรค์.....	3
1.4 สมมติฐาน	4
1.5 ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	4
1.6 ขั้นตอน วิธีการในการศึกษาและสร้างสรรค์.....	4
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.8 อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า และการสร้างสรรค์.....	5
1.9 งบประมาณที่ใช้ในการสร้างสรรค์	6
1.10 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	7
บทที่ 2	8
เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	8
1. อิทธิพลทางด้านเนื้อหา.....	9

1.1 ความเชื่อทางพุทธศาสนาของสังคมไทย	9
2. อิทธิพลด้านเทคนิคและวัสดุ	11
2.1 ศิลปะดินเผา	11
2.2 ประติมากรรมพระพิมพ์.....	11
3. ทฤษฎีและเทคนิคที่เกี่ยวข้อง	12
3.1 ทฤษฎีสัญญาวิทยา (Semiology).....	12
3.2 ทฤษฎีวัตถุนิยม หรือ สสารนิยม (Materialism	14
3.3 ศิลปะแนวความคิด (Conceptual Art).....	15
3.4 ศิลปะสื่อผสม (Mix Media).....	17
3.5 ศิลปะแบบเอ็กซ์เพรสชันนิสม์	19
3.6 เครื่องปั้นดินเผาไทย	22
4. อิทธิที่ได้รับจากผลงานศิลปิน	23
4.1 กระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิค.....	23
4.1.1 ศิลปิน ดุษฎี ฮันตระกูล.....	23
4.1.2 ศิลปิน ภัควี แก่งทองกลาง	24
4.2 กระบวนการทางความคิดและแนวความคิด	25
4.2.1 ศิลปิน สมภพ บุตรราช	25
4.2.2 ศิลปิน มงคล เปลี่ยนบางช้าง	27
3.1 แนวความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน	31
3.2 รูปแบบของการสร้างสรรค์งาน.....	31
3.3 วิธีการดำเนินงานวิจัยสร้างสรรค์	32
3.4 วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานการสร้างสรรค์.....	40
3.5 วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการงานค้นคว้าข้อมูล	40
3.6 เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการ.....	40

ภาพร่างผลงาน สร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1	55
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	55
การสร้างสรรค์ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ที่เสร็จสมบูรณ์ชั้นที่1	57
ภาพร่างผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชั้นที่2.....	58
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	58
การสร้างสรรค์ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ที่เสร็จสมบูรณ์ ชั้นที่2	59
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	60
การสร้างสรรค์ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ที่เสร็จสมบูรณ์ ชั้นที่3	61
ภาพร่างผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ชั้นที่4.....	62
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	62
การสร้างสรรค์ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ที่เสร็จสมบูรณ์ ชั้นที่4	63
บทที่ 4	64
ผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์.....	64
4.1. ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์นิพนธ์	64
4.1.1 วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่1	64
ขั้นตอนการสร้างผลงานชั้นนี้	64
ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1	65
4.1.2 วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่2	66
ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2	67
4.1.3 วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่3	68
ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3	69
4.2. ผลงานสร้างสรรค์ช่วงวิทยานิพนธ์.....	72
4.2.1 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	72
ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1	73

4.2.2 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2	74
ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2	75
4.2.3 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3	76
ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3	77
4.2.4 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ขั้นที่ 4	78
ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 4	79
บทที่ 5	84
สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะในการสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์	84
อภิปรายผล	85
รายการอ้างอิง	90
ประวัติผู้เขียน	93

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์.....	3
ภาพที่ 2 มาร์แชล ดูซองป์ Fountain (1917).....	16
ภาพที่ 3 (Edvard Munch 1863-1944) เขียนภาพชื่อ "เสียงร้อง" (The cry).....	21
ภาพที่ 4 (Franz Marc 1880-1916) เขียนภาพชื่อ "ม้าสีน้ำเงิน" (The Large Blue Horses).....	21
ภาพที่ 5 นิทรรศการ They Talk จัดที่ Bangkok CityCity Gallery	24
ภาพที่ 6 นิทรรศการ They Talk จัดที่ Bangkok CityCity Gallery	24
ภาพที่ 7 ชื่อผลงาน บทสนทนาระหว่างฉัน...กับ...ฉัน (Conversation between Me and Myself).....	25
ภาพที่ 8 “เกิดแต่ดิน” ศิลปะแฝงสังขาร “เราทุกคนล้วนมาจากดิน”	26
ภาพที่ 9 สืบ นาคะเสถียร นิทรรศการ “ปากกลางใจ ใจกลางป่า” ปี 2556.....	27
ภาพที่ 10 นิทรรศการ สิ่งบันทึกศิลปะแสดงสด ชุด วัตถุ + มงคล People’s Gallery 2556.....	27
ภาพที่ 11 นิทรรศการ “แผ่นดินที่ไม่มีมนุษย์” ณ แมวใจดี สตูดิโอ & แกลเลอรี 2553	28
ภาพที่ 12 ภาพร่างผลงาน.....	33
ภาพที่ 13 ผลงานช่วงทดลองวัสดุในการสร้างสรรค์.....	34
ภาพที่ 14 ผสมดินเหนียวกับทรายก่อนนำมาปั้นขึ้นรูป.....	35
ภาพที่ 15 ชิ้นงานที่ปั้นขึ้นรูปด้วยมือ.....	35
ภาพที่ 16 ผึ่งลมให้ผลงานแห้ง.....	36
ภาพที่ 17 นำชิ้นงานเข้าเตาเผา.....	36
ภาพที่ 18 เเผาชิ้นงานที่อุณหภูมิ 800- 1,250 องศาเซลเซียส 3-5 ชม.....	37
ภาพที่ 19 รอเตาเผาหมดและทำการเก็บชิ้นงาน	37
ภาพที่ 20 ชิ้นงานหลังการเผา.....	38
ภาพที่ 21 ชิ้นงานหลังการเผา.....	38
ภาพที่ 22 เพลทไม้ที่เตรียมไว้ก่อนติดชิ้นงาน	39

ภาพที่ 23	นำชิ้นงานมาติดเข้ากับเพลท.....	39
ภาพที่ 24	ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 1	41
ภาพที่ 25	ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no2.....	41
ภาพที่ 26	ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 3	42
ภาพที่ 27	ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 4	42
ภาพที่ 28	ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 5.....	42
ภาพที่ 29	ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no6.....	43
ภาพที่ 30	ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 6.....	43
ภาพที่ 31	ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 8	43
ภาพที่ 32	ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 9.....	43
ภาพที่ 33	ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 10.....	44
ภาพที่ 34	ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 11.....	44
ภาพที่ 35	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่1.....	45
ภาพที่ 36	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่2.....	46
ภาพที่ 37	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่2.....	47
ภาพที่ 38	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 1.....	48
ภาพที่ 39	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 2.....	48
ภาพที่ 40	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 3.....	48
ภาพที่ 41	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 4.....	49
ภาพที่ 42	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 5.....	49
ภาพที่ 43	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 6.....	50
ภาพที่ 44	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 7.....	50
ภาพที่ 45	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 8.....	51
ภาพที่ 46	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 9.....	52
ภาพที่ 47	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 10	52

ภาพที่ 48	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 1.....	52
ภาพที่ 49	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 12	52
ภาพที่ 50	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 13	53
ภาพที่ 51	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 14	53
ภาพที่ 52	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 15	54
ภาพที่ 53	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1	55
ภาพที่ 54	ขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพผลงาน.....	55
ภาพที่ 55	ชิ้นงานก่อนประกอบสร้าง	56
ภาพที่ 56	ภาพแสดง ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1.....	57
ภาพที่ 57	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2	58
ภาพที่ 58	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2.....	58
ภาพที่ 59	ภาพแสดง ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2	59
ภาพที่ 60	ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3.....	59
ภาพที่ 61	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3.....	60
ภาพที่ 62	ขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3	60
ภาพที่ 63	ภาพแสดง ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3	61
ภาพที่ 64	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4	62
ภาพที่ 65	ขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4.....	62
ภาพที่ 66	ภาพแสดง ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4.....	63
ภาพที่ 67	ภาพแสดง ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4.....	65
ภาพที่ 68	วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่2.....	67
ภาพที่ 69	วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่3.....	69
ภาพที่ 70	วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1.....	73
ภาพที่ 71	วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2.....	75

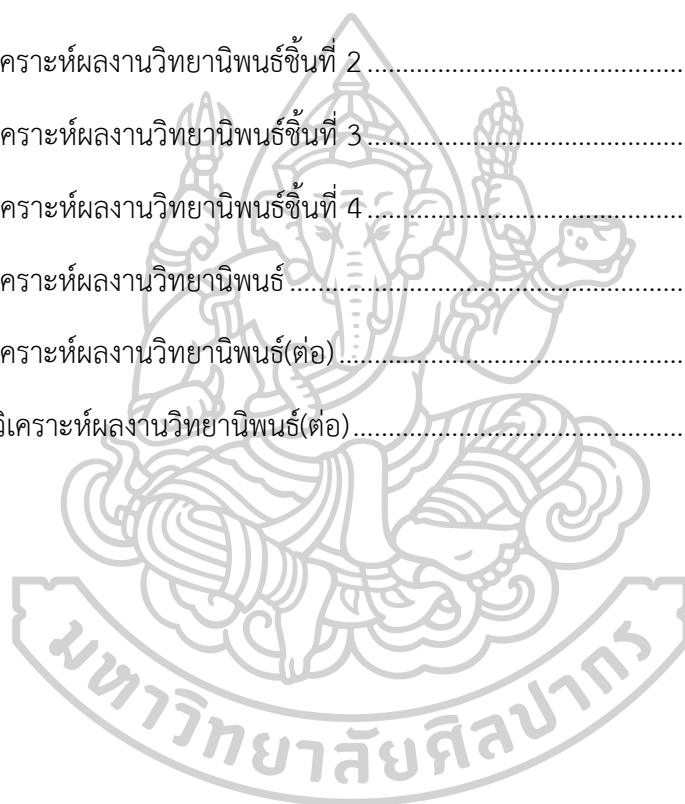
ภาพที่ 72 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3.....	77
ภาพที่ 73 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4.....	79

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	วิเคราะห์อิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งาน	28
ตารางที่ 2	วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์	70
ตารางที่ 3	วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่3 (ต่อ)	71
ตารางที่ 4	วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1	74
ตารางที่ 5	วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2	76
ตารางที่ 6	วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3	78
ตารางที่ 7	วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4	80
ตารางที่ 8	วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์	81
ตารางที่ 9	วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์(ต่อ)	82
ตารางที่ 10	วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์(ต่อ)	83

บทที่ 1

บทนำ

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อเรื่อง “ความเชื่อ ความศรัทธา” มีวัตถุประสงค์ศึกษารูปแบบกระบวนการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์รูปแบบประติมากรรมนูนสูงศิลปะสื่อผสม (Multimedia Sculptures Art) โดยการปั้นหุ่นดินเผาผนวกกับพฤติกรรมผู้คนในสังคมในยุควัตุนิยม นำมาผ่านกระบวนการสร้างสรรค์และใช้เทคนิคดินเผาให้เกิดอัตลักษณ์เฉพาะตัวขึ้นมาใหม่ผ่านการถ่ายทอดในรูปแบบภาพประติมากรรมดินเผาสูง โดยได้แนวความคิดจากการสร้างสรรค์ผลงานจากความเชื่อ ความศรัทธาแปรเปลี่ยนไปสู่ วัตุนิยม ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิดความคิดและได้ตระหนักถึงคุณค่าของความศรัทธา สะท้อนให้เห็นความแตกต่างระหว่างเรื่องราวที่ทำให้เกิดความเชื่อ ความศรัทธาในยุควัตุนิยมผ่านผลงาน 4 ชิ้นคือ 1.หลงวัตถุ 2.ลุ่มหลง 2564 3.หลุมกิเลส 4.อายตนะเพลิดเพลิน โดยผลงานดังกล่าวมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญการสร้างสรรค์

ความเชื่อ ความศรัทธาเป็นสิ่งที่อยู่คู่วิถีชีวิตของคนไทยมาช้านาน นับแต่ครั้งปู่ยา ตายาย คนไทยไหว้ผี กราบเทพ นับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จวบจนเมื่อพุทธศาสนาเผยแผ่มาสู่แผ่นดินสุวรรณภูมิ ความศรัทธาความเชื่อได้ถูกล้อมรวมเข้ากับพิธีกรรมต่าง ๆ ที่สืบทอดกันมาเช่น การตั้งศาลพระภูมิที่เป็นพิธีกรรมของพราหมณ์ พระเครื่องของพุทธ และผี ที่ปรากฏในรูปแบบศาลตายาย กุมารทอง จึงแยกจากกันแทบไม่ออก คนไทยกราบพระพุทธรูป ในขณะที่เดียวกันก็ไหว้เทพ พลิกรรมให้ผีเห่าผีเรือน เป็นต้น

ความเชื่อ ความศรัทธาที่ฝังรากอยู่ในจิตวิญญาณของคนไทยแตกต่างไปจากผู้คนในภูมิภาคเอเชียด้วยกัน เช่นศาลพระภูมิที่มีแต่ประเทศไทยที่ต่างจากประเทศที่ให้กำเนิดศาสนาพราหมณ์ ลักษณะพิธีกรรมของไทยได้ทำหน้าที่เชื่อมโยงผู้คนในสังคมเข้าไว้ด้วยกันอีกทั้งมีความโดดเด่น ชวนให้ศึกษาและค้นหาถึงความหมายในส่วนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นของพิธีกรรม ส่วนประกอบอย่างหนึ่งที่เป็นลักษณะเฉพาะและมีเอกลักษณ์คือการนำดินเหนียวที่มีอยู่ในพื้นที่มาประกอบใช้ในพิธีกรรมทางความเชื่อความศรัทธาอาทิ การนำดินเหนียวมาปั้นเป็นพระแล้วนำไปเผา เพื่อนำไปบรรจุในเจดีย์ ซึ่งมีหลักฐานในการพบเจอพระกรุในพื้นที่ต่าง ๆ ของไทย หรือแม้แต่พิธีกรรมความเชื่อของพื้นที่ การไหว้ผีที่ทางสามแพร่งได้มีการนำดินเหนียวมาปั้นแทนบุคคลที่ทำพิธีดังกล่าวเพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์ สิ่งที่ไม่ดี ไม่เป็นมงคลให้ออกไปจากตนเอง

การถ่ายทอดความเชื่อ ความศรัทธาเป็นสิ่งที่คู่มากับสังคมไทย ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของความเป็นไทย และมรดกที่สำคัญทางวัฒนธรรม ความเชื่อและความศรัทธาโดยปราศจากปัญญาจะ

แปรเปลี่ยนสภาพเป็นความลุ่มหลง ความลุ่มหลงนี้เป็นเหตุปัจจัยทำให้จิตใจเสื่อมลง ซึ่งกำลังคุกคามภายในจิตใจผู้คนในสังคมปัจจุบัน

ข้าพเจ้าเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน จากการสังเกตพฤติกรรมผู้คนในสังคม และสำรวจพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม ชีวิตที่ถูกขับเคลื่อนไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงแห่งวัตถุนั้น ๆ จิตวิญญาณที่มีความเชื่อ ความศรัทธานำพาชีวิตนั้น ถูกความลุ่มหลงครอบงำการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมความเป็นมนุษย์ แสดงออกผ่านผลงานศิลปะในรูปแบบศิลปะสื่อผสม ที่นำเอาเทคนิคการปั้นดินและนำไปเผาไฟ เพื่อเชื่อมโยงเทคนิคที่สอดคล้องกับสิ่งที่ประกอบในพิธีกรรมทางความเชื่อของไทย ส่งผ่านนัยยะแห่งความเชื่อ ความศรัทธาและความลุ่มหลง ไปสู่งานศิลปะร่วมสมัย ความศรัทธาในกรอบแค่เรื่องศาสนาเรื่องเดียว มนุษย์ก็มีศรัทธาได้หลายรูปแบบ เช่น มีศรัทธาในองค์ศาสตาศาพยากรณ์ของแต่ละศาสนา มีศรัทธาในผู้ประกาศศาสนา มีศรัทธาในองค์กรของศาสนา มีศรัทธาในพิธีกรรม หรือมีศรัทธาในสิ่งสูงสุดของศาสนานั้น ๆ ว่าสามารถปกป้องคุ้มครอง จากทุกข์โศกโรครภัยได้หรือส่งเสริมให้ตนเองได้รับสิ่งที่ปรารถนา หรือ ช่วยให้หน้าที่การงานที่ตนกระทำอยู่ประสบความสำเร็จ ช่วยให้สมหวังในรักที่กำลังดำเนินไปอย่างลุ่ม ๆ ดอน ๆ ใจหายใจคว่ำ ให้ราบรื่น ความเชื่อความศรัทธาเหล่านี้ทำให้เราหลงลืมความจริงที่ว่า ตัวของเราเองคือสิ่งที่พึ่งที่ดีที่สุด แม้จะไม่มีใครคอยช่วยเหลือ อย่างน้อยยังมีตัวเราเป็นที่พึ่งได้เสมอ เป็นพุทธพจน์ พระธรรมที่พระพุทธเจ้าได้ทรงแสดง ซึ่งตนข้าพเจ้าจับเอาบริบทของสังคม การสร้างวัตถุ ตัวแทนความศรัทธาและวัฒนธรรมของบรรพบุรุษในศาสนา มาพูดถึง

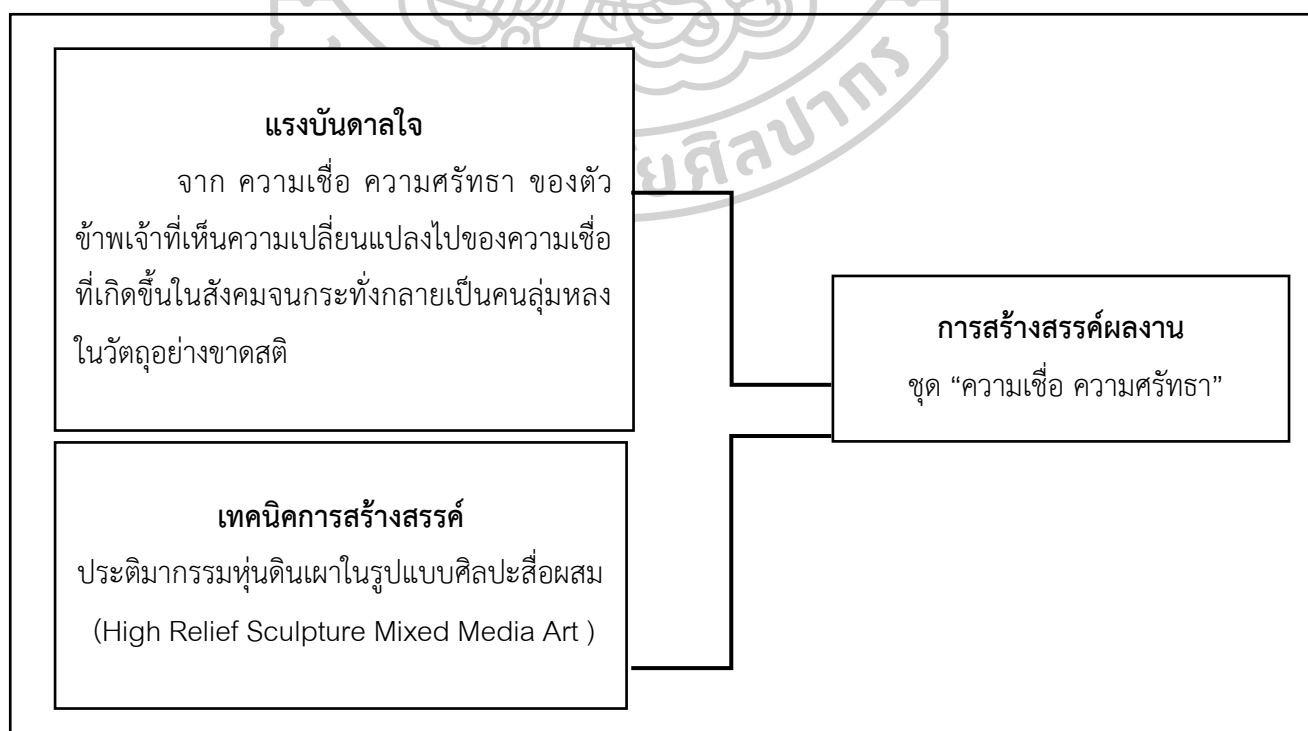
ปัจจุบันสถานการณ์โลกและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอันเนื่องมา จากการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านสารสนเทศที่ทำให้มนุษย์สามารถติดต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันที่มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น สังคมโลกที่เคยกว้างใหญ่กลับแคบลงดินแดนของแต่ละประเทศที่อยู่ห่างไกล สามารถติดต่อ ถึงกันได้ภายในเวลาไม่กี่เสี้ยววินาที มีวิธีการคิดการเจริญเติบโต ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงระหว่างบุคคล ชุมชน หน่วยธุรกิจและรัฐบาล อันมีลักษณะเป็นแบบเดียวกันทั่วโลกที่เรียกว่า โลกาภิวัตน์ ซึ่งกลายเป็นกระแสที่สร้างความเจริญรุ่งเรืองเติบโตทางอารยธรรมวัตถุหรือวัฒนธรรมวัตถุ หรือการมีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับวัตถุนิยมเหมือนกันทั่วโลก มนุษย์ในสังคมโลกถูกกระตุ้นให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของวัตถุยิ่งกว่าสิ่งอื่นใด รวมไปถึงการส่งเสริมให้เกิดความโลภ ความโกรธ และความหลง มุ่งที่จะไปสู่ความสมบูรณ์มั่งคั่งทางวัตถุที่มีเรื่องกิน กามและเกียรติ ยิ่งมีวัตถุมากเท่าใดก็จะทำให้มีความสุขและความเพลิดเพลินมากยิ่งขึ้นเท่านั้น จนเกิดการแสวงหาและการแข่งขันกันสะสม กระทั่งก่อให้เกิดปัญหาวิกฤตการณ์ทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงที่จะนำโลกไปสู่หายนะได้การนำโลกออกมาเสียจากวัตถุนิยม ถ้าคนในสังคมตกอยู่ภายใต้อำนาจของวัตถุนิยมแล้วก็จะเกิดการเห็นแก่ตัว ที่เปิดโอกาสให้เกิดความโลภ ความโกรธ

และความหลงกันทั่วทั้งโลก กิเลส หรือความอยากก็จะครองโลก เมื่อกิเลส หรือความอยากครองโลก แล้วก็จะมีความทุกข์ หรือค้นหาเพราะอำนาจของวัตถุนิยม ดังนั้นการออกมาเสียจากวัตถุนิยมจึงเป็นการดึงจิตของคนแต่ละคนออกมาเสียจากอำนาจของวัตถุนิยม ไม่มีใครจะช่วยดึงให้ใครได้ ทุกคนจะต้องดึงจิตของตัวเอง โดยหลักการที่ว่าตนเป็นที่พึ่งแก่ตน และการที่จะช่วยได้ก็คือ การทำให้ทุกคนแต่ละคนมีความรู้เรื่องการดึงจิตของตนออกมาเสียจากความลุ่มหลงในวัตถุนิยม

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษา ความเชื่อ ความศรัทธา วัตถุ พิธีกรรม แบบไทย จินตนาการ และความรู้สึก มาเป็นผลงานทัศนศิลป์
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้คนในสังคม และสำรวจพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม
3. เพื่อศึกษากระบวนการเทคนิควิธี กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบของศิลปะประติมากรรมสื่อผสม โดยใช้วัสดุดินเผาในรูปแบบวัตถุที่สอดคล้องกับความเชื่อความศรัทธา และวัตถุนิยม
4. เพื่อศึกษารูปแบบลัทธิศิลปะเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ และงานศิลปะประติมากรรมที่มีอัตลักษณ์แสดงออกถึงสัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อในวัตถุให้ผู้รับชมผลงานได้ตระหนักถึงคุณค่าของความเชื่อ ความศรัทธาในยุคโลกาภิวัตน์

1.3 กรอบแนวความคิดในการสร้างสรรค์

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการสร้างสรรค์

1.4 สมมติฐาน

ผลงานสื่อผสมประติมากรรมดินเผาความเชื่อความศรัทธา ผสมผสานระหว่างลัทธิศิลปะแบบเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ และงานศิลปะประติมากรรมที่มีอัตลักษณ์แสดงออกถึงสัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุ ให้ผู้รับชมผลงานได้ตระหนักรู้ถึงคุณค่าของความศรัทธา

1.5 ขอบเขตของการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความเชื่อ ความศรัทธา วัตถุ พิธีกรรม วัฒนธรรมไทย ผ่านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทางทัศนศิลป์ ในรูปแบบทฤษฎีแนวความคิดทางศิลปะในลัทธิศิลปะแบบเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ (Expressionism) ทั้งนี้เพื่อให้การสร้างสรรค์บรรลุตามจุดมุ่งหมายจึงกำหนดเนื้อหาและเรื่องราว

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา นำเสนอเรื่อง ความเชื่อ ความศรัทธา เป็นสิ่งที่คู่มา กับสังคมไทย ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของความเป็นไทยและมรดกที่สำคัญทางวัฒนธรรม ความเชื่อและความศรัทธา โดยปราศจากปัญญาจะแปรเปลี่ยนสภาพเป็นความลุ่มหลง ซึ่งเป็นเหตุปัจจัยทำให้จิตใจเสื่อมลงที่กำลังคุกคามภายในจิตใจผู้คนในสังคมปัจจุบัน

2. ขอบเขตด้านเทคนิค ผ่านกระบวนการสร้าง โดยเทคนิคการปั้นด้วยดินเหนียวและหุ่นดินเผา (Earthenware)

3. ขอบเขตด้านรูปแบบศิลปะ ประติมากรรมรูปแบบสื่อผสม (Mixed Media Sculpture Art) โดยเทคนิคการปั้นด้วยดินเหนียวและหุ่นดินเผา ผ่านการแสดงออกตามคติความเชื่อสัญลักษณ์ ที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุ ประกอบกับความเป็นตัวตนของข้าพเจ้า ในรูปแบบประติมากรรมหุ่นปั้นดินเผา รูปบุคคลและสิ่งของ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความเชื่อ ความศรัทธา และพฤติกรรมผู้คนในสังคม ที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม โดยใช้กระบวนการที่ประกอบด้วยวัสดุ ดินเหนียว มาปั้นขึ้นรูปนูนสูงแล้วนำไปเผา รูปทรงต่าง ๆ แสดงพฤติกรรมความเป็นตัวตน ผ่านสัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มาจากความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุแบบไทยๆ

1.6 ขั้นตอน วิธีการในการศึกษาและสร้างสรรค์

วิธีการศึกษา

1. รวบรวมข้อมูล

ศึกษาข้อมูลปัญหาความเชื่อและความศรัทธาไปถึงหลักคำสอนในศาสนาและบทความโลกในยุควัตถุนิยม กับทฤษฎีแนวความคิด ทางศิลปะ จากหนังสือ สื่อออนไลน์ รวมถึงการศึกษาข้อมูลศิลปินที่มีผลงานคล้ายคลึงกันและมีแนวทางเดียวกัน ศึกษาเทคนิควิธี การที่น่าสนใจ สามารถนำมาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลและร่างภาพ

นำข้อมูลเบื้องต้นมาวิเคราะห์กำหนดแนวทางและรูปแบบจากแนวความคิดและแรงบันดาลใจในรูปแบบการสเก็ตภาพร่างและนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับฟังคำแนะนำให้ผลงานมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและพัฒนาในการสร้างสรรค์ผลงานขึ้นไป

3. การสร้างสรรค์ผลงานจริง

จากการศึกษาทดลองวัสดุ ออกแบบภาพร่าง และนำภาพร่างมาขึ้นผลงานด้วยดินเหนียวโดยใช้กระบวนการทางประติมากรรมนูนสูงจากนั้นรอให้ผลงานดินเหนียวแห้งเป็นเวลาหนึ่งอาทิตย์ก่อน จะนำไปเผาดิบ (Biscuit firing)

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

ความศรัทธาความเชื่อ หมายถึง “ความเชื่อถือ ความเลื่อมใส” คำ ศรัทธา นี้ แบ่งได้ ดังนี้ (1)ศรัทธาโดยไม่ต้องใช้ปัญญาแสวงหาความจริง (2)ศรัทธาโดยใช้ปัญญาแสวงหาความจริงไปพร้อม ๆ กัน และ (3) ศรัทธาต่อเมื่อมีประสบการณ์ด้วยตนเองจริง ๆ แล้ว”

ประติมากรรม (Sculpture) หมายถึง เป็นผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยการสร้างรูปทรง 3 มิติ มีปริมาตร มีน้ำหนักและกินเนื้อที่ในอากาศ โดยการใช้วัสดุชนิดต่าง ๆ วัสดุที่ใช้สร้างสรรค์งานประติมากรรม จะเป็นตัวกำหนดวิธีการสร้างผลงาน ความงามของงานประติมากรรม เกิดจากการแสงและเงา ที่เกิดขึ้นในผลงานการสร้างงาน

ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art) หมายถึง ผลงานที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นโดยใช้เทคนิคและวิธีการของศิลปะทางด้านทัศนศิลป์หลาย ๆ แขนงมาผสมผสานทำให้เกิดผลงานที่อยู่ในชั้นเดียวกัน เน้นหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ แสดงออกถึงอารมณ์สะท้อนใจของผู้สร้าง ซึ่งวัสดุที่ใช้ในการสร้างผลงานสื่อผสมสามารถหาได้จากวัสดุธรรมชาติ เช่น วัสดุจากพืช สัตว์ และแร่ วัสดุสังเคราะห์ เช่น กระจก โลหะ เป็นต้น

การเผาดิบ (Biscuit firing) ส่วนมากจะเผาผลิตภัณฑ์ สองครั้ง การเผาครั้งแรก เรียกว่าเผาดิบ เพื่อให้ชิ้นงาน หรือเนื้อดินที่ผ่านการขึ้นรูปแบบต่าง ๆ มีความแข็งแรง และคงรูป นอกจากนี้ยังเป็นการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ ในด้านสีหลังเผา การแตกร้าว และการหดตัวก่อนนำไปเขียนลาย และเผาเคลือบอีกครั้งการเผาดินเหนียวเผา โดยใช้อุณหภูมิประมาณ 750 – 850 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8 – 10 ชั่วโมง ทั้งนี้ขึ้นกับสูตรของเนื้อดิน ชนิด และขนาดของเตาเผา

1.8 อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า และการสร้างสรรค์

อุปกรณ์ที่ใช้บันทึกข้อมูล

1. กล้องถ่ายรูป

2. สมุดบันทึก
3. ดินสอ
4. ดินสอสี
5. ปากกา
6. คอมพิวเตอร์
7. โทรศัพท์มือถือ

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานศิลปะ

1. ดินเหนียว
2. ทราย
3. ถ่านไม้
4. ไม้กระดานรองปั้น
5. เครื่องมือปั้น
6. ผ้าสะอาด
7. น้ำ
8. ถังน้ำ
9. แก๊สหุงต้ม
10. อิฐมวลเบา
11. มีด
12. เชือก
13. โต๊ะปั้นงาน

วัสดุอุปกรณ์ในการค้นคว้าหาข้อมูล

1. คอมพิวเตอร์
2. อินเทอร์เน็ต
3. กล้องถ่ายภาพ
4. โทรศัพท์มือถือ

1.9 งบประมาณที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ค่าใช้จ่ายทั้งหมด 105,000 บาท

1.10 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ถ่ายทอดแรงบันดาลใจจาก ความเชื่อ ความศรัทธา ในวัตถุของสังคมไทย ความเชื่อ ความศรัทธา วัตถุ พิธีกรรม แบบไทย จินตนาการและความรู้สึก มาสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์
2. ได้เป็นส่วนเล็กๆที่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้คนในสังคม และพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม มาเป็นองค์ประกอบแนวความคิดและการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์
3. ได้เทคนิควิธี กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในรูปแบบของศิลปะ ประติมากรรม 2 มิติ โดยใช้วัสดุ ดินเหนียว และ ดินเผามาใช้ใน กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในรูปแบบของศิลปะสื่อผสม
4. ได้นำเสนอเทคนิค ที่สอดแทรกความความเชื่อความศรัทธา ผสมผสานระหว่างลัทธิ ศิลปะเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ และงานศิลปะประติมากรรมที่มีอัตลักษณ์แสดงออกถึงสัญลักษณ์ผ่านวัสดุ ที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุ ให้ผู้รับชมผลงานได้ตระหนักรู้ถึงคุณค่าของความศรัทธา
5. ได้นำเสนอเทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานดินเผา Biscuit Firing ที่ สอดแทรกความความเชื่อ ความศรัทธา ผสมผสานระหว่างลัทธิศิลปะเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ และงาน ศิลปะประติมากรรมที่มีอัตลักษณ์และสัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุ ของสังคมไทย ให้ผู้รับชมผลงานได้ตระหนักรู้ว่าการเป็นทาสวัตถุนิยมหรือการอยู่กับวัตถุนิยมอย่าง รู้เท่าทัน ปราศจากการยึดมั่นถือมั่น ความเป็นตัวกู ของกู รู้จักการแบ่งปัน ดำรงชีวิตด้วยความ พอเพียง พอดีสะอาด สว่าง และสงบ มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน พร้อมทั้งแผ่ถึง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งหลายอย่างรอบด้าน รวมไปถึงการตีความจากคำสอนของ พระพุทธศาสนาด้วยปัญญาและเหตุผลทำให้แนวคิดของท่านสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย และเหมาะสมสอดคล้องกับพื้นความรู้อุปนิสัย โดยไม่จำกัดชนชั้น เชื้อชาติและศาสนา เพราะท่านเชื่อว่ามวลมนุษยชาติทุกคนก็คือ เพื่อนร่วมเกิด แก่ เจ็บ และตาย ด้วยกันทั้งหมด และสิ่งสำคัญหัวใจ ของทุกศาสนาก็เช่นกัน คือ ต้องการให้มวลมนุษยชาติทุกคนพ้นจากความทุกข์

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยสร้างสรรค์ครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ชุด “ความเชื่อ-ความศรัทธา” ซึ่งเกิดมาจากความชื่นชอบของข้าพเจ้าในวัตถุมงคลเครื่องรางของขลัง ทำให้เข้าใจหลักการและเหตุผลของการสร้างวัตถุมงคลในศาสนา และการสังเกตพฤติกรรมผู้คนในสังคม และพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม ชีวิตที่ถูกขับเคลื่อนไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงแห่งวัตถุนั้น ๆ จิตวิญญาณที่มีความเชื่อ ความศรัทธานำพาชีวิตนั้น ถูกความลุ่มหลงครอบงำการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมความเป็นมนุษย์จึงจับเอาปัญหานี้มาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยการใช้เทคนิคและวิธีการในลักษณะของงานประติมากรรมนูนสูง ได้ศึกษาค้นคว้าข้อเอกสารและ ผลงานศิลปินที่มีแนวทางในการสร้างสรรค์ที่ใกล้เคียงกันรวมถึงเทคนิควิธีการมาเป็นส่วนประกอบในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า เพื่อค้นหาสาระหลักของการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ ผู้วิจัยได้ศึกษา ข้อมูลในเอกสาร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. อิทธิพลที่มีต่อแนวคิดแรงบันดาลใจ

- 1.1 ความเชื่อทางพุทธศาสนาของสังคมไทย
- 1.2 พฤติกรรมผู้คนในสังคม และพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลก

วัตถุนิยม

2. อิทธิพลด้านเทคนิคและวัสดุ

- 2.1 ศิลปะดินเผา
- 2.2 ประติมากรรมพระพิมพ์

3. ทฤษฎีและเทคนิคที่เกี่ยวข้อง

- 3.1 ทฤษฎีสัญญาวิทยา(Semiology)
- 3.2 ทฤษฎีวัตถุนิยม หรือ สสารนิยม (Materialism)
- 3.3 ศิลปะแนวความคิด (Conceptual Art)
- 3.4 ศิลปะสื่อผสม (Mix Media)
- 3.5 ศิลปะแบบเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ (Expressionism)
- 3.6 เครื่องปั้นดินเผาไทย

4. อิทธิพลทางศิลปกรรม

4.1 กระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิค

4.1.1 ศิลปิน ดุษฎี ฮันตระกูล

4.1.2 ศิลปิน ภัคดี แก่งทองกลาง

4.2 กระบวนการทางความคิดและแนวความคิด

4.2.1 ศิลปิน สมภพ บุตราช

4.2.2 ศิลปิน มงคล เปลี่ยนบางช้าง

1. อิทธิพลทางด้านเนื้อหา

1.1 ความเชื่อทางพุทธศาสนาของสังคมไทย

ความเชื่อเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น เมื่อเกิดเป็นระบบขึ้นในสังคมมักเรียกว่าศาสนา มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงสถาบันต่าง ๆ ทั้งในด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม ความเชื่อทางศาสนาจึงเป็นสถาบันหลักทางวัฒนธรรมความเจริญของสังคมโดยตรง เมื่อคนไทยมีความเชื่อนั้นหมายถึง การไว้วางใจกัน การเชื่อถือ การนับถือว่าศักดิ์สิทธิ์ส่วนศาสนา แปลตามศัพท์ว่า คำสอนการสอน เป็นระบบความเชื่ออย่างใดอย่างหนึ่งในขณะที่ลัทธิหมายถึงสิ่งที่รับเอามานับถือและปรัชญาหมายถึง หลักแห่งความรู้และความจริงเรื่องกำเนิดศาสนามีหลายทฤษฎีทั้งที่เห็นว่าเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ เกิดมาพร้อมกับมนุษย์ ทฤษฎีที่ว่าเกิดเพราะความกลัว และที่เห็นว่าเป็นปรากฏการณ์ในสังคมมนุษย์

สังคมไทย ความเชื่อและศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมอย่างแยกไม่ออก อาจกล่าวได้ว่า เราไม่ได้นับถือศาสนาอย่างเคร่งครัด แต่ก็มิได้หมายความว่าความเชื่อและศาสนาจะมีบทบาทด้อยลงไป การนับถือศาสนาของคนไทยเป็นเรื่องสำคัญที่จะหล่อหลอมให้สังคมไทยเป็นไปในแบบอย่างที่เรียกได้ว่า “อย่างไทย” มีเอกลักษณ์เป็นไทย ลักษณะความเชื่อและศาสนาที่อยู่ในสังคมไทยหรือเรียกว่า “แบบไทย ๆ” สังคมไทยเป็นสังคมพุทธหรือจะเรียกอารยธรรมไทยว่าเป็นอารยธรรมพุทธศาสนาได้หรือไม่อย่างไร ความเชื่อและศาสนาในวัฒนธรรมแขนงต่าง ๆ ในแง่การสร้างสรรค์การยกระดับวัฒนธรรมและความสืบเนื่องทางวัฒนธรรมจนกลายเป็น อารยธรรม ศาสนาและความเชื่อเป็นทั้งเหตุโดยตรงและโดยอ้อม ที่ทำให้เกิดอารยธรรมในสังคม หรือของชนชาติใดชนชาติหนึ่ง อาจแผ่ขยายไปสู่ที่ต่าง ๆ จากจุดศูนย์กลางอารยธรรมนั้น เช่น พุทธศาสนา คริสต์ศาสนา ศาสนาอิสลาม เป็นศาสนาหลักที่สร้างอารยธรรมหรือมีส่วนสร้างอารยธรรมของหลายชาติหลายภาษาเป็นจักรกลสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและในความเป็นไปของอารยธรรมโลกในปัจจุบันระบบเรื่องการบรรลุถึงจุดหมายสูงสุดในศาสนาเป็นเรื่องสำคัญความประพฤติทางศีลธรรมจรรยาอย่างเดี่ยวย่อมไม่พอสอดต้องมีการเตรียมในด้านต่าง ๆ ในส่วนนี้มักผูกอยู่กับ ระบบของพิธีกรรม เป็นพื้นฐานเดิมมา แต่เริ่มมีการเชื่อเรื่องเทพที่ต้องปรนนิบัติให้พอพระทัยการปฏิบัติบูชาด้วยพิธีกรรมต่าง ๆ มุ่งเพื่อแสดงความภักดีการ

สวดมนต์ทำวัตรเพื่อให้จิตใจสงบ ศาสนายังมีระบบความคิด ปรัชญา เป็นแกนหลัก ในทางการสร้างเหตุผล หรือเพื่อพิสูจน์ความเป็นไป ขนบธรรมเนียมความเชื่อในศาสนาของตน ศาสนาผูกพันหรืออาจเรียกได้ว่า เกิดในสังคมเปลี่ยนแปลงไปในสังคม ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลง เป็นเครื่องกำกับความคิด ความอ่านเป็นเครื่องบังคับพฤติกรรมของมนุษย์ศาสนาจึงเป็นสถาบันหลักสถาบันหนึ่งในสังคม เพื่อประโยชน์แก่การเข้าใจพฤติกรรมด้านความเชื่อของคนในสังคม

1.2 สถานะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังจะได้ชื่อว่าเป็นสังคมบริโภคนิยม หรือวัตถุนิยม เนื่องจากคนไทยได้รับอิทธิพลจากปรัชญาวัตถุนิยมของชาวตะวันตก ที่เน้นความสำคัญด้านวัตถุมากกว่าจิตใจเป็นการส่งเสริมมนุษย์ให้เพิ่มกิเลส (ความอยาก) มากขึ้นซึ่งขัดแย้งกับพื้นฐานการดำเนินแบบจิตนิยมเดิมของตนสังคมไทยจึงมีลักษณะขาดความเป็นเอกภาพ คือขาดความนึกคิดในความเป็นไทยที่แท้จริงขาดจุดยืนอุดมคติที่จะยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน ปัจจุบันคนรุ่นใหม่ก็นิยมความเจริญด้านวัตถุ ดังจะเห็นได้จากการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และรับเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในชีวิตประจำวันแต่ก็มีคนหัวเก่าบางส่วนที่ต่อต้านความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุ เพราะเห็นว่า ถ้ามนุษย์แข่งขันทางวัตถุมากขึ้น จะทำให้เกิดปัญหาทางสังคมมากขึ้นวัตถุนิยมส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมจนสภาพสังคมไทยตกอยู่ในสภาพเลวร้ายวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามที่บรรพบุรุษสั่งสมไว้แทบจะไม่หลงเหลือให้ชื่นชมคนไทยเป็นหนี้สินล้นพ้นตัว สังคมที่มีมิตรไมตรีความเอื้ออาทรต่อกันเหลือน้อยเพราะต้องแข่งขันแก่งแย่งเพื่อความอยู่รอดรัฐบาลเองก็บริหารประเทศโดยใช้ระบบทุนนิยมโดยเน้นการเปลี่ยนแปลงทางการขยายตัวทางเศรษฐกิจและมวลรวมภายในประเทศดังที่ปรากฏชัดเจนในสังคมไทยปัจจุบัน¹

1.2 การดำเนินชีวิตของคนในสังคมไม่ว่าจะเป็นยุคสมัยไหนก็ตาม ต่างก็มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกาพิงพาอาศัยวัตถุ เพื่อใช้เป็นปัจจัยหลักในการดำรงชีวิต ดังนั้นวัตถุจึงถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญกับมนุษย์เป็นอย่างมาก และมนุษย์เองยังมีความเข้าใจว่าวัตถุรอบตัวเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตตนและเข้าใจว่าหากไม่มีวัตถุเหล่านั้นตนจะไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้ ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้นมนุษย์ได้อาศัยวัตถุในการสร้างอารยธรรมและความยิ่งใหญ่ให้กับตนเองและสังคมจนกลายเป็นความเข้าใจว่าวัตถุนั้นเองที่เป็นบ่อเกิดของสรรพสิ่ง นอกจากวัตถุแล้วสิ่งอื่นที่ไม่ใช่วัตถุและไม่สามารถจับต้องได้สิ่งนั้นถือว่าไม่มีอยู่จริง ซึ่งในแง่ของปรัชญาได้เรียกทรรศนะเช่นนี้ว่า แนวคิดแบบวัตถุนิยม ซึ่งลัทธิวัตถุนิยมมีความหมายอยู่ 2 ประการ คือ

¹ คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ปรัชญาเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร: นวสาส์นการพิมพ์, 2553), หน้า 177

1.2.1 ด้านอภิปรัชญา หมายถึง ทรรศนะที่ว่า สสารหรือพลังงานเป็นเครื่องกำหนดลักษณะพื้นฐาน

ของสิ่งและเหตุการณ์ทั้งหลาย แต่สสารเท่านั้นเป็นภาวะที่มีอยู่จริง สิ่งอื่นไม่เชื่อว่ามีอยู่จริง เช่น จิตหรือความคิด เป็นต้น

1.2.2 ด้านจริยศาสตร์ หมายถึง แนวคิดที่ว่าทรัพย์สินเงินทอง อำนาจและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ นั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพราะอำนาจความสุขสูงสุดให้กับชีวิตของตนได้และหากแนวคิดเรื่องวัตถุนิยมเข้ามาสู่สังคมและวิถีชีวิตมนุษย์มากจนเกินไปย่อมมีผลทำให้ศีลธรรมอันงามของมนุษย์เสื่อมถอยลง

2. อิทธิพลด้านเทคนิคและวัสดุ

2.1 ศิลปะดินเผา

มนุษย์คือผู้สร้างสรรค์งานศิลปะ “เครื่องปั้นดินเผา” เป็นหนึ่งในการประดิษฐ์ศิลปะในรูปแบบของ ดินเผาที่มีอายุมากกว่า 10,000 ปี ผ่านกระบวนการทางความคิด การสังเกต และรวบรวมเอาประสบการณ์ความคิดสร้างสรรค์มาถ่ายทอดเป็นชิ้นงาน ที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยหรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต ซึ่งลวดลาย รูปทรง และสีสันทนของชิ้นงานเหล่านี้จะแตกต่างกันไปตามลักษณะภูมิศาสตร์ ความเชื่อ ศาสนาและประเพณีตามถิ่นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ ราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของเครื่องปั้นดินเผา หมายถึง วัตถุประดิษฐ์เพื่อใช้เป็นเครื่องใช้ทำมาจากอนินทรีย์สารอโลหะ คือแร่ธาตุและหินเป็นหลัก โดยผ่านกรรมวิธีการเผา เพื่อให้เกิดความแข็งแรง ซึ่งปัจจุบันจะตรงกับภาษาอังกฤษว่า “เซรามิก” จะให้ความหมายที่กว้างและครอบคลุมถึงโลหะเคลือบ เช่น ช้อน สังกะสี อิฐ ตลอดจนแก้วทุกชนิด²

2.2 ประติมากรรมพระพิมพ์ ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประติมากรรมพระพิมพ์ เป็นประติมากรรมที่ได้รับรากฐานอิทธิพล การสร้างมาจากอินเดียโบราณภายหลังพระพุทธองค์เสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว ได้มีการสร้างรูปเคารพแสดงเรื่องราวทางพุทธศาสนาเป็นพุทธประวัติขึ้น แต่การสร้างพระพุทธรูปเป็นรูปเคารพในประเทศอินเดียสมัยนั้นเป็นของต้องห้าม บรรดาศิลปินชาวอินเดียคิดหาทางสร้างรูปเคารพเป็นสัญลักษณ์แสดงเรื่องราวต่าง ๆ ของพระพุทธองค์ขึ้นโดยไม่ทำเป็นพระพุทธรูป การสร้างรูปสัญลักษณ์นี้แม้เมื่อมีการสร้างพระพุทธรูปขึ้นเป็นครั้งแรกในแคว้นคันธารราชูร์ เมื่อประมาณ พ.ศ. ๓๗๐ โดยชนชาติกรีกที่นับถือพุทธศาสนา และการสร้างพระพุทธรูปแพร่หลายไปในที่ต่าง ๆ ที่นับถือศาสนาพุทธ โดยเฉพาะในประเทศไทยแต่การสร้างรูปเคารพที่เป็นรูปสัญลักษณ์ยังคงทำสืบทอดกันมาทุกยุคทุกสมัย แม้จะไม่มีจำนวนมากเท่าการสร้างพระพุทธรูปและ

²ประวัติความเป็นมาของเครื่องปั้นดินเผา เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/arhandware/>

เทวรูปก็ตามประติมากรรมรูปสัญลักษณ์จะสร้างขึ้นเพื่อสะท้อนพุทธประวัติตอนสำคัญๆ เมื่อพุทธศาสนิกชนเห็นก็จะเข้าใจความหมายของรูปสัญลักษณ์นั้นได้ลึกซึ้งเป็นอย่างดี เช่น ดอกบัว เป็นเครื่องหมายแห่งการประสูติ บัลลังก์และต้นโพธิ์ เป็นเครื่องหมายแห่งการตรัสรู้ ธรรมจักรและกวางหมอบ เป็นเครื่องหมายแห่งการปฐมเทศนา ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวันสลับ เป็นเครื่องหมายแห่งปรินิพพาน

นอกจากรูปสัญลักษณ์ที่กล่าวมาแล้ว ยังมีรูปสัญลักษณ์อื่นที่ช่างชาวพุทธศาสนานิยมสร้างกันมากคือ รอยพระพุทธรูป อันเป็นเครื่องหมายแห่งการประทับรอยแห่งพุทธศาสนาขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าลงบนผืนแผ่นดินที่พระธรรมของพระองค์เผยแพร่ออกไปถึง ไบเสมาเป็นสัญลักษณ์แห่งการสมมติกำหนดเขตชั้นตีสี่มาส่วนที่เป็นพุทธาวาสแดนบริสุทธิ์แห่งศาสนา และ พระพิมพ์หรือพระเครื่องเป็นสัญลักษณ์แทนพระพุทธรูปเจ้าปางต่าง ๆ ขนาดเล็ก สำหรับติดตัวไว้เพื่อเคารพบูชา³

3. ทฤษฎีและเทคนิคที่เกี่ยวข้อง

3.1 ทฤษฎีสัญญะวิทยา (Semiology)

ผลงานสร้างสรรค์ในหัวข้อ ความเชื่อ ความศรัทธามีเทคนิคเป็นประติมากรรมสูงสื่อผสมรูปแบบหุ่นดินเผาขึ้นรูปด้วยมือ ใช้ในการสร้างสรรค์ ดังนั้น ในแนวความคิดและการสร้างสรรค์จึงใช้อัตลักษณ์สร้างสรรค์ในการสื่อสารที่มีความหลากหลายในแต่ละชุดผลงานจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน ส่วนหนึ่งของผลงาน ดังนั้นการสื่อสารความหมายในเชิงสัญลักษณ์จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก “สัญญะศาสตร์” หรือ “สัญญะวิทยา” มาจากคำว่า Semiotics และ Semiology ทั้งสองคำมาจากรากศัพท์ภาษากรีกคำเดียวกัน คือ Semeion แปลว่า Sign หรือสัญลักษณ์ Semiotics เป็นคำที่นักปรัชญาชาวอเมริกัน Charles S. Peirce (ค.ศ. 1839-1914) ใช้และทำให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในวงวิชาการในสหรัฐอเมริกา ส่วน Semiology เป็นคำที่นักภาษาศาสตร์ชาวสวิสผู้มีชื่อเสียงคือ Ferdinand de Saussure (ค.ศ. 1857-1913) ตั้งขึ้นและนิยมใช้ในหมู่นักวิชาการชาวยุโรปสัญลักษณ์ (sign) หมายถึง สิ่งใด ๆ (คำ/ภาพ/วัตถุ ฯลฯ) ที่อ้างอิงความหมายถึงสิ่งอื่น

“สัญญะศาสตร์ กับ ภาพแทนความ,”⁴ การศึกษาเกี่ยวกับสัญญะศาสตร์จะเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างรูปสัญลักษณ์ และความหมายสัญลักษณ์ เพื่อดูว่าความหมายถูกสร้างและถูกถ่ายทอดอย่างไร ซึ่ง Saussure อธิบายว่าในทุก ๆ สัญลักษณ์ต้องมีส่วนประกอบทั้ง 2 อย่างได้แก่⁵

³ประติมากรรมรูปเคารพ เข้าถึงได้จาก <https://www.kroobannok.com/660>

⁴ Brian Anthony Curtin, สัญญศาสตร์ กับ ภาพแทนความ, ผู้แปล เถกิง พัฒนภาษา, วารสารวิชาการ คณะ

สถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551:35

⁵ กัญญา แก้วเทพ, การวิเคราะห์สื่อแนวคิดและเทคนิค, กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์

3.1.1. รูปสัญลักษณ์ (Signifier) คือสิ่งที่เราสามารถรับรู้ผ่านประสาทสัมผัส เช่น การมองเห็นตัวอักษร รูปภาพ หรือการได้ยินคำพูดที่เปล่งออกมาเป็นเสียง (Acoustic-image)

3.1.2. ความหมายสัญลักษณ์ (Signified) หมายถึงความหมาย คำนิยามหรือความคิดรวบยอด (concept) ที่เกิดขึ้นในใจหรือในความคิดของผู้รับสารอย่างไรก็ตาม กาญจนา แก้วเทพ กล่าวว่า สิ่งที่จะเรียกว่าเป็นสัญลักษณ์ นั้นต้องประกอบด้วยคุณสมบัติ 3 ประการ ดังนี้คือ

- 1) มีลักษณะทางกายภาพซึ่งอาจเป็นภาพ เสียง อักษร หรือวัตถุอื่น ๆ
- 2) มีความหมายมากกว่าตัวเอง
- 3) ผู้ใช้สัญลักษณ์ต้องตระหนักว่ารูปธรรมดังกล่าวนั้นเป็นสัญลักษณ์

สัญลักษณ์เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่

1. ของจริง (Reference)
2. รูปสัญลักษณ์หรือตัวหมาย (Signifier หรือ Sound image) หมายถึงสิ่งที่เป็นตัวสื่อ
3. ความหมายสัญลักษณ์หรือตัวหมายถึง (Signified หรือ Concept) ซึ่งหมายถึง ความคิดที่รูปสัญลักษณ์ต้องการสื่อ

การศึกษาสัญลักษณ์ตามที่เสนอของ Saussure ศึกษา “ภาษา” ในฐานะระบบเครื่องหมายอย่างหนึ่ง เขาได้เสนอว่ายังมีระบบเครื่องหมายรูปแบบอื่น ๆ ที่สามารถจะแสดงความคิดและความหมายและความคิดของผู้ส่งสารได้ ไม่ว่าจะเป็นภาษาใบ้ พิธีกรรม สัญลักษณ์อาหาร อากาศเจ็บป่วย ฯลฯ กล่าวคือ ทุกสิ่งทุกอย่างสามารถจะเป็นสัญลักษณ์ได้หากถูกนำมาใช้แสดงความคิดได้ Saussure ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสัญลักษณ์ทั้งนี้ นอกเหนือจากแนวคิดสัญลักษณ์วิทยาและการสร้างความหมายของโซซูร์ Roland Barthes นักสัญลักษณ์วิทยาชาวฝรั่งเศสได้นำแนวคิดของโซซูร์มาพัฒนาต่อได้แบ่งประเภทความหมายของสัญลักษณ์ออกเป็น 2 ระดับ คือ ประเภทความหมายตรงและความหมายโดยนัย⁶

1. ความหมายตรงหรือความหมายโดยอรรถ (Denotative meaning) ได้แก่ ความหมายที่ เข้าใจกันตามตัวอักษร เป็นความหมายที่เข้าใจตรงกัน โดยส่วนใหญ่ และมักเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป เช่น แม่คือสตรีที่ให้กำเนิดลูก

2. ความหมายโดยนัย (Connotative meaning) เป็นความหมายทางสังคมซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงไปตามวัฒนธรรมในแต่ละบริบททางสังคม ความหมายทางสังคมจะเกิดขึ้นได้จากการกำหนดรูปแบบของตัวหมายซึ่งสามารถแปรไปตามสภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม และตามยุคสมัย ทางประวัติศาสตร์ รวมถึงการให้ความหมายของผู้รับสารที่อาจแตกต่างกันได้ตามประสบการณ์ ส่วน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552

⁶ กาญจนา แก้วเทพ. การวิเคราะห์สื่อแนวคิดและเทคนิค . กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552

บุคคลและการเรียนรู้ทางสังคมที่ไม่เหมือนกัน เช่น คำว่าแม่อาจหมายถึงความเจ็บปวดเมื่อนึกถึงสำหรับคนหนึ่งแต่อาจหมายถึงความอบอุ่น อ่อนโยนของอีกคนหนึ่งก็ได้ในทุกสัญญาณจะต้องประกอบด้วยความหมายทั้งสองควบคู่กันเสมอเพียงแต่จะมีสัดส่วน ความหมายโดยอรรถและโดยนัย ฝอยน้อยแตกต่างกัน และในมุมมองของบาร์ธส์ มายาคติ คือการพูดการใช้ภาษาชนิดหนึ่งที่มีเจตนาเฉพาะ มายาคติจึงไม่ใช่วัตถุ สิ่งของ ความคิด แต่เป็นระบบ ระเบียบ และรูปแบบวิธีการสร้างความหมาย แบบหนึ่ง ที่ข้องกับเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์เฉพาะชุดหนึ่ง มีขีดจำกัดของการใช้ และมีกระบวนการทำให้เกิดการยอมรับในสังคมวงกว้าง การวิเคราะห์มายาคติจึงเป็นการศึกษาที่พยายามเผยให้เห็นถึง “สิ่งที่เกิดขึ้นแต่ไม่นิยมพูดถึงกัน” (What goes without saying) หรือความชัดเจนอันจอมปลอมนั่นเอง⁷

ดังนั้น ในฐานะผู้สร้างสรรค์จึงมีความสนใจการสื่อสารความหมายผ่านผลงานโดยใช้วัตถุ สิ่งของเครื่องใช้ เพื่อต้องการให้ผู้ชมผลงานรับรู้ผ่านประสาทสัมผัส เช่น การมองเห็น และจากการมองเห็นแล้วผู้ชมมองเห็นแล้วสามารถตีความหรือแปลความหมายจากการรับสัมผัส ร่วมกับการใช้ประสบการณ์ส่วนตัวของผู้ชมผลงานเอง ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้รูปสัญลักษณ์หรือสื่อ ในการสื่อความหมายตามประสบการณ์ของผู้สร้างสรรค์เองและยังเลือกใช้สื่อที่ผู้ชมสามารถรับรู้และแปลสัญลักษณ์ได้ ด้วยการเลือกใช้สื่อที่ผู้ชมรับรู้ง่ายและเห็นบ่อย การศึกษาและนำทฤษฎีสัญญศาสตร์มาใช้ในผลงานวิทยานิพนธ์นั้นผู้สร้างสรรค์เชื่อว่าจะทำให้ผู้สร้างสรรค์สามารถสื่อสารให้ผู้ชมผลงานรับรู้ความหมายเรื่อง “ความเชื่อ ความศรัทธา” ผ่านผลงานประติมากรรมดินเผาสูง ทั้ง 4 ชิ้น โดยง่ายและสมบูรณ์

3.2 ทฤษฎีวัตถุนิยม หรือ สสารนิยม (Materialism)

เป็นแนวคิดทางปรัชญา ที่ถือว่ามีเพียงสสาร และปรากฏการณ์ของสสารที่เป็นจริง⁸ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นต่าง ๆ เกิดจากผลผลิตของสสาร วัตถุนิยมหรือสสารนิยม จัดเป็นปรัชญาแบบเอกนิยม คำอธิบายของวัตถุนิยมนั้นขัดแย้งกับปรัชญาจิตนิยมดั่งนั้น สรรพสิ่งในโลกล้วนแต่เป็นสสาร ทฤษฎีสสารนิยมยุคแรก ๆ อาจได้แก่แนวความคิดทางธรรมชาติ ที่เราเรียกว่าธรรมชาตินิยม เพราะถือว่า สสารเป็นความแท้จริง ชีวิตคือพลังงานทางฟิสิกส์และเคมีที่ซับซ้อน ส่วนจิตคือปรากฏการณ์ทางสมอง สสารนิยม เชื่อว่าสสารเป็นบ่อเกิดของโลกจักรวาล มนุษย์ มีร่างกายที่ปรากฏอยู่ประกอบด้วยกลไกต่าง ๆ และทำงานได้ดั่งเครื่องจักรกล ส่วนจิตนั้นเป็นสิ่งที่ไม่มีอยู่จริง ลักษณะต่าง

⁷ไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร์. ภาษากับการเมือง/ความเป็นการเมือง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551, 127-128

⁸วิทย์ วิศทเวทย์ (2536). ปรัชญาทั่วไป มนุษย์ โลก และความหมายของชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด. 25. ISBN 974-406-123-5

ๆ ของจิต ไม่ว่าจะเป็นความรู้สึก นึกคิด ความเข้าใจ เป็นผลมาจากการรวมตัวของวัตถุหรือสสารเมื่อเป็นเช่นนี้ ลักษณะของสสารนิยม จึงเป็นความพยายามที่จะหาคำตอบเกี่ยวกับเรื่องสสารโดยเฉพาะแนวความคิดเกี่ยวกับสสารนิยม จึงแพร่หลายมาตั้งแต่สมัยกรีกโบราณ และมีทฤษฎีสสารนิยมเกิดขึ้นมากมายที่สำคัญที่สุดได้แก่ ทฤษฎีจักรกลนิยม (Mechanicism) ก่อตั้งโดย โทมัส ฮ็อบส์ (Thomas Hobbes) นักสสารนิยมชาวอังกฤษ ถือว่า ชีวิตและความคิดทุกอย่างเกิดขึ้นตามกฎกลศาสตร์ที่ตายตัว โลกเปรียบเสมือนเครื่องจักรที่ตายตัวประกอบด้วยสสารและพลังงาน ดังนั้น สสารจึงเป็นความแท้จริง ส่วนจิตคือการทำหน้าที่ของสมอง⁹

3.3 ศิลปะแนวความคิด (Conceptual Art)

ผลงานศิลปะแต่ละยุคสมัย ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตลอดเวลา เปลี่ยนไปตามสังคม ชุมชน ผู้คน กาลเวลา ซึ่งทุกอย่างย่อมมีความสัมพันธ์กับความคิดความรู้สึกของมนุษย์ ผลงานศิลปะย่อมสะท้อนความคิดความรู้สึกตัวตนของศิลปิน การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความคิดของศิลปินเองส่งผลให้เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงของศิลปะในทุกช่วงเวลา นับตั้งแต่ ค.ศ. 1960 เป็นต้นมาคำศัพท์นี้ก็นิยมนำมาใช้เรียกทั้งแนวคิดและกระบวนการสร้างสรรค์ในทวีปยุโรป มาเซล ดูซองป์ ศิลปินผู้พลิกหน้าประวัติศาสตร์วงการศิลปะและผู้เริ่มต้นการทำงานศิลปะแบบ ศิลปะเชิงแนวคิดอย่างจริงจัง หากแต่ก่อนหน้านี้ คำว่า คอนเซ็ปชวลอาร์ต (Conceptual Art) มาจากคำว่า Concept Art จากการเขียนบทความของศิลปินในกลุ่มฟุกซุส ชื่อเฮนรี ฟลินต์ เขากล่าวว่า ศิลปะที่สร้างภายหลังมาเซล ดูซองป์ เป็นงานคอนเซ็ปชวลอาร์ต (Conceptual Art) ทั้งสิ้นเพราะ ศิลปะเป็นเรื่องของความคิดทั้งหมด ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นคำว่า Conceptual Art โดยการเขียนในบทความโดย ซอลเลวิทท์¹⁰ เมื่อเกิดศิลปะคอนเซ็ปชวล ในปลายปีคริสต์ศตวรรษที่ 20 ทฤษฎีศิลปะในอดีต 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีสถาบันและทฤษฎีวิวัฒนาการเท่านั้นที่สามารถอธิบายแนวคิดคอนเซ็ปชวลได้ เพราะศิลปะคอนเซ็ปชวลไม่เกี่ยวกับฝีมือความประณีตที่จะทำให้เหมือน¹¹ นักวิชาการด้านศิลปะได้ให้ความหมายของศิลปะแนวความคิด หรือ Conceptual Art ไว้ ดังนี้คำว่า Conceptual เป็นคำคุณศัพท์ มีความหมายเมื่อแปลเป็นภาษาไทยว่า “เกี่ยวกับความคิด” เกี่ยวกับการสร้างความคิด ดังนั้นเมื่อรวมเป็นคำว่า Conceptual Art จึงอาจจะหมายถึง ศิลปะมโนทัศน์ “คอนเซ็ปชวลอาร์ต” เป็น แนวทางที่มุ่งนำเสนอ

⁹ ทฤษฎีสสารนิยมเข้าถึงได้จาก <https://dhrammada.wordpress.com/philosophyreligion/ทฤษฎีสสารนิยม/>

¹⁰ Daniel Marzona, คอนเซ็ปชวลอาร์ต, แปลจาก CONCEPTUAL ART, แปลโดย อณิมา ทัตจันทร์ (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ TASCHEN, 2552), 60.

¹¹ ไพโรจน์ ชูมนี, สู่วัฒนาการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 56, เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2564,

กรอบความคิดของศิลปินมากกว่าสุนทรียะหรือความงาม เริ่มต้นและเป็นที่นิยมอย่างมาก โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา ยุโรป และกระจายมาถึงเอเชีย¹² แนวคิดสำคัญในการพัฒนาหลักสุนทรียศาสตร์ของศิลปินคอนเซ็ปชวล คือ ศิลปะไร้รูปทรง

(Formless art) ศิลปะคอนเซ็ปชวลยึดแนวคิดว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ส่วนฝีมือและความประณีตนั้นไม่สำคัญ¹³จากการวิเคราะห์ความหมายของ Conceptual Art คือ ศิลปะที่ผู้สร้างสรรค์ได้การกั่นกรองจากแรงบันดาลใจจนเกิดแนวความคิด นำไปสู่การสร้างสรรคผลงานเพื่อตอบสนองแนวความคิดที่ชัดเจนโดยใช้สื่อที่หลากหลาย โดยศิลปะแนวความคิด (Conceptual Art) นั้น มีความสำคัญที่แนวความคิดของศิลปินคอนเซ็ปชวลอาร์ตได้รับอิทธิพลอย่างสูงจากมาร์แชล ดูชองป์ (Marcel Duchamp) และศิลปะลัทธิดาดา นอกจากนี้ยังมักได้แรงบันดาลใจจากทฤษฎีปรัชญา จิตวิทยา การเมือง ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ประเด็นทางการเมือง การเรียกร้องสิทธิมนุษยชน การวิพากษ์วิจารณ์ความเหลื่อมล้ำรวมถึงการเปิดโปงความเสแสร้งจอมปลอมในสังคม¹⁴

ภาพที่ 2 มาร์แชล ดูชองป์ Fountain (1917)

ที่มา : เข้าเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2564 เข้าถึงได้จาก <https://www.tipsdd.com/living/marcel- Duchamp/>

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลศิลปะแนวความคิด (Conceptual Art) เป็นศิลปะที่มุ่งเน้นด้านแนวความคิดก่อนเป็นหลักแล้วจึงนำไปสู่การสร้างสรรคผลงาน ผลงานสร้างสรรค์หัวข้อ ความเชื่อ

¹² ภาณุ บุญพิพัฒนาพงศ์, 2017, Conceptual Art ศิลปะของนักคิดเข้าใจยากหรือมกง่าย , วันที่ค้น

ข้อมูล 15 เมษายน 2564 เข้าถึงได้จาก <https://minimore.com/b/art-is-art/3>

¹³ วิทย์ เทียงบูรณธรรม, มโนทัศน์ศิลป์, 2541: 175

¹⁴ ภาณุ บุญพิพัฒนาพงศ์, 2017, Conceptual Art ศิลปะของนักคิดเข้าใจยากหรือมกง่ายวันที่ , 2563 เมษายน 15 ค้นข้อมูล<https://minimore.com/b/art-is-art/3>

ความศรัทธาผู้สร้างสรรค์เริ่มจากแรงบันดาลใจ แนวความคิด ความรู้สึก แล้วจึงนำไปสู่การคิดเทคนิค รูปแบบการสร้างสรรค์ผลงาน กล่าวคือผู้สร้างสรรค์ได้ให้ความสำคัญกับแนวความคิดและแรงบันดาลใจเป็นอันดับแรก และเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ผลงานหัวข้อ ความเชื่อ ความศรัทธา

3.4 ศิลปะสื่อผสม (Mix Media)

ศิลปะสื่อผสมถือเป็นงานศิลปะประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นจากการคิดสร้างสรรค์ของศิลปิน ในแวดวงศิลปะ ซึ่งเป็นความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคม ส่งผลต่อความคิดความรู้สึกของศิลปิน ซึ่งศิลปินมีการสร้างสรรค์ศิลปะรูปแบบใหม่ตลอดเวลาโดยศิลปะสื่อผสมถือกำเนิดขึ้นในปี 2524 ปี 2524 เริ่มเกิดคำว่า ผลงานประเภทสื่อผสม (Mixed media) ขึ้นมาเพื่อรองรับศิลปะรูปแบบใหม่ที่ใช้สื่อตั้งแต่สองประเภทขึ้นไปมาประสมกัน¹⁵ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะสื่อผสมและนักวิชาการด้านศิลปะได้ให้ความหมายของคำว่า ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media) ไว้ดังนี้

ชลุด นิมเสมอ กล่าวเรื่องสื่อผสมว่า สื่อผสมเป็นผลงานการนำสื่อและวิธีการ หรือเทคนิคมา ประกอบกันหลายประเภท เข้าไปรวมด้วยกันในผลงานศิลปะ เรื่องราวแล้วแต่ผู้สร้างสรรค์ผลงาน เฉพาะตน จะเป็นทัศนศิลป์ที่เป็นรูปแบบ 2 มิติ และ 3 มิติ ถึงแม้ศิลปินจะแสดงออกด้วยหลายๆอย่างก็ตาม แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีสื่อหนึ่งประเภทเป็นโครงสร้างสำคัญในงานนั้นและอื่น ๆ จะเป็น ส่วนประกอบ เช่น ในงานชิ้นหนึ่งมีสีและแสงเป็นตัวสำคัญ งานนั้นก็จะจัดอยู่ในสาขาจิตรกรรมหรือใน งานที่มีลักษณะทางปริมาตรของวัตถุหรือของที่วางเป็นโครงสร้างสำคัญแล้วมีสี แสง เสียง เป็น ส่วนประกอบ ก็เป็นงานในสาขาประติมากรรม ทั้งนี้ยอมแล้วแต่จินตนาการของศิลปินและผลที่ได้รับ จากงานชิ้นนั้นเป็นสำคัญแต่อาจจะมีงานบางชิ้นที่มีสื่อต่าง ๆ ผสมกันในลักษณะที่ไม่อาจแยกออกได้ ว่าสื่อใดเด่นกว่าและเป็นเจตนาของศิลปินที่จะให้เป็นเช่นนั้นด้วย ก็มักจะเรียกศิลปะชิ้นนี้ว่า ศิลปะ สื่อผสม (Mixed Media Art) ศิลปะสื่อผสม (Mixed media art) เป็นงานวิจิตรศิลป์ที่ผสมผสานสื่อ หลายๆประเภทเข้าด้วยกัน ได้แก่ งานจิตรกรรม ประติมากรรมหรืองานวาดเส้น ศิลปะสื่อผสมอาจมี 2 ลักษณะเป็น 2 มิติ หรือ 3 มิติ ก็ได้¹⁶

คำว่า “ Mixed media ” ในแง่ของศิลปะสามารถจำแนกได้เป็นสองความหมายคือ วัสดุที่ใช้ เป็นสื่อในการแสดงออกในงานศิลปะและกรรมวิธีหรือวิธีการในการสร้างสรรค์ศิลปะ ดังนั้น ความหมายของคำว่า “ Mixed media ” คือการใช้วัสดุผสมหรือการใช้กรรมวิธีหรือวิธีการในการ สร้างสรรค์ในลักษณะผสม¹⁷ สื่อผสม ได้แก่ ผลงานทัศนศิลป์ที่เกิดจากการผสมผสานสื่อหรือวัสดุ

¹⁵ วิโชค มุกตมณี, สื่อประสมและศิลปะแนวจัดวางในประเทศไทย, (กรุงเทพฯ: หอศิลป์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร , 15, 2545)

¹⁶ Sukun padungted, Sukun padungted 058, เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <http://scademics.satitpatumwan.sc.th>

¹⁷ สมพร บุญรอด, บทความสู่จิตศิลป์กรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 37, เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2564,

ศิลปะสาขาเดียวกันหรือต่างสาขาเข้าไว้ด้วยกันในผลงานชิ้นใดชิ้นหนึ่งด้วยวิธีอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลากหลายวิธีการเพื่อเป้าหมายการสร้างสรรคงานศิลปะชิ้นนั้นบรรลุผล ทั้งนี้ โดยมีสื่อหรือวัสดุสาขาทัศนศิลป์เป็นส่วนประกอบหลักและมีสื่อสาขาอื่นเป็นส่วนประกอบ¹⁸

สมพร บุญรอด ได้ให้ความหมายของ Mixed media ในงานศิลปะนั้น คือ การใช้วัสดุที่หลากหลายชนิดผสมกัน หรือการใช้กรรมวิธีหรือวิธีการในการสร้างสรรค์ในลักษณะผสม เช่น กรรมวิธีของจิตรกรรมผสมผสานกับกรรมวิธีของประติมากรรม¹⁹ ในงานศิลปะประเภทต่าง ๆ สามารถมีลักษณะสื่อประสมได้ เช่น จิตรกรรมสื่อประสม ซึ่งเรียกว่า Mixed media paints งานประติมากรรมสื่อผสมเรียกว่า Mixed media sculpture ภาพพิมพ์สื่อประสม เรียกว่า Mixed media prints และในงานศิลปะประเภทอินสตอลเลชันอาร์ต (ศิลปะการจัดวาง) ศิลปินจำนวนมากไม่ยอใช้วัสดุและกรรมวิธีทางศิลปะ ผสมผสานเรียกว่า Mixed media installation ศิลปะแนวนี้มีได้เจาะจงเฉพาะผลงานที่ใช้เพียงวัสดุนานาชาติผสมผสานเท่านั้น ในปัจจุบันมีการสร้างสรรค์ศิลปะที่เป็นการข้ามศาสตร์ เช่น การนำผลงานทัศนศิลป์ผสมผสานกับดนตรี วรรณกรรม หรือการใช้ภาษาในลักษณะต่าง ๆ ด้วยศิลปะในแนวสื่อผสมมีใช้แยกเป็นประเภทของงานเท่านั้น บางครั้ง “สื่อผสม” ยังแทรกและแฝงอยู่ในงานศิลปะประเภทต่าง ๆ งานจิตรกรรมมีวัสดุที่เข้าไปผสมปนเปออยู่ด้วยนั้นเรียกว่า “Mixed media painting” หมายถึงว่า จิตรกรรมนั้นมิใช่เป็นการระบายสีลงบนแผ่นระนาบซึ่งเป็นจิตรกรรมบริสุทธิ์ (Pure painting) ส่วนประติมากรรมที่มีวัสดุที่หลากหลายประเภทประกอบเข้าด้วยกัน เรียกว่า “Mixed media sculpture” นอกจากนี้ศิลปินบางท่านยังใช้คำว่า Mixed media environment หรือ Mixed media installation เพื่อแสดงให้เห็นว่าเขาใช้วัสดุและกรรมวิธีผสมผสานกันในลักษณะต่าง ๆ ประกอบกันขึ้นเป็นรูปทรง และพื้นที่ ตลอดจนสร้างบรรยากาศของบริเวณติดตั้ง ผลงานให้มีการสื่อความหมายและมีความเป็นเอกภาพ ดังเช่น ผลงาน “หลอดสี” ผลงานสร้างสรรค์ของ กมล ทัศนัญชลี “บิลบอร์ด” ศิลปะแนวสื่อผสมกับสิ่งแวดล้อม ผลงานของ จอร์จ ชิกล์ป และ “แม่และเด็ก” ประติมากรรมสื่อผสม ผลงานของ ปาโบล ปิกาโซ จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเนื้อหาศิลปะสื่อผสมแล้ว

ผู้สร้างสรรค์พบว่า การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิคสื่อผสมมีความเหมาะสมตรงตามแนวความคิด แรงบันดาลใจและศิลปะสื่อผสมสามารถเป็นสื่อเพื่อสื่อสารแนวความคิดส่งต่อถึงผู้ชมผลงานได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์และตรงไปตรงมา การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสมโดยใช้วัสดุ วัตถุที่มีสัญลักษณ์ในเชิงความหมายของความเชื่อ ความศรัทธาในวัตถุนิยม ประกอบประสมเข้า

เข้าถึงได้จาก <https://issuu.com/artcentre/docs/cff2045517cd57>

¹⁸ อารี สุทธิพันธุ์, ศิลปะนิยม, (กรุงเทพฯ : พรินติ้ง เฮ้าส์.เอส., 4, 2535)

¹⁹ สมพร บุญรอด, บทความสู่จิตศิลป์กรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 37, เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2564,

เข้าถึงได้จาก <https://issuu.com/artcentre/docs/95a3fb8be0368b>

ด้วยกัน เพื่อให้เกิดผลงานสร้างสรรค์หัวข้อ ความเชื่อ ความศรัทธา (Parents : Belief and Faith) ซึ่งมีแรงบันดาลใจจากความคิด ความรู้สึกและตระหนักรู้ถึงคุณค่าของความศรัทธา

3.5 ศิลปะแบบเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ (Expressionism)

ศิลปะแบบเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ เกิดขึ้นทางเหนือของยุโรป โดยที่ศูนย์กลางอยู่ที่ประเทศเยอรมัน ศิลปะแนวนี้ได้รับอิทธิพลจากศิลปินสำคัญ 2 คนคือ Vincent Van Gogh และศิลปินชาว Norwegian ที่ชื่อ Edvard Munch ซึ่งทั้งสองคนนี้ ใช้สีที่รุนแรง และเกินความเป็นจริง โดยเน้นความพอใจของศิลปินเป็นหลัก ไม่ยึดถือ กฎเกณฑ์ และธรรมเนียมใดๆในอดีตเลย สีที่ใช้ นั้นจะสื่อถึงพลังที่ถูกบีบคั้นบังคับกดตัน ที่อยู่ในความรู้สึกนึกคิด ของจิตใจคน เป็นการปลดปล่อยอารมณ์ผ่านสี และฝีแปรงที่ให้ความรู้สึก ที่แข็งแรง ดิบ รุนแรง

หลังจากที่กลุ่มศิลปะลัทธิโฟวิสซิมได้มีชื่อเสียงขึ้นในประเทศฝรั่งเศสก็ได้มีกลุ่มศิลปินประเทศเยอรมันนิรวมตัวกันสร้างผลงานอีกแบบหนึ่งซึ่งมีลักษณะการแสดงออกอย่างรุนแรงเกินความจริงและหลีกเลี่ยงความเป็นนักธรรมชาติแต่ไม่ติดตัวเองออกจากการเมืองเหมือนลัทธิโฟวิสซิม แนวทางการสร้างผลงานของกลุ่มนี้มีดังนี้

3.5.1 แสดงอารมณ์ออกมาอย่างสุดขีด แสดงความสกปรก ความหลอกลวง และความเน่าเฟะของสังคม

3.5.2 รูปแบบการแสดงออกมีการแปรผันรูปทรงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นคน ต้นไม้ หรืออื่นๆ ให้ดูหม่นเวียนผิดไปจากปกติ ใช้เส้นอย่างมั่นคง แน่วแนหนักแน่น

3.5.3 ใช้สีสั่นสด รุนแรงตัดกันยิ่งกว่าที่ปรากฏในธรรมชาติ

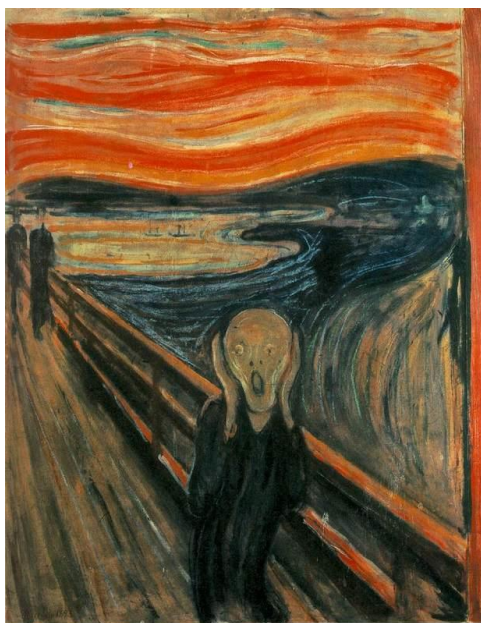
3.5.4 นิยมนำเอารูปแบบและความคิดทางศิลปะของพวกอัฟริกันมาใช้

เป็นการนำเอาสิ่งที่ไร้ความเจริญมาพัฒนาใหม่ศิลปะแบบ Neo Expressionism มีจุดกำเนิดขึ้นในราวๆ ปลายทศวรรษที่ 1970 และเป็นที่ยุ้จักกันอย่างกว้างขวางในราวต้นทศวรรษที่ 1980 จนกระทั่งถึงกลางทศวรรษที่ 1980 คำว่า Neo Expressionism ถูกนำมาใช้ครั้งแรกอย่างไรไม่มีเอกสารยืนยันชัดเจน แต่ในปี ค.ศ. 1982 ได้แพร่หลายออกไปในฐานะของคำที่เรียกขานศิลปะแนวใหม่ในเยอรมันและอิตาลี ต่อมาคำว่า Neo Expressionism ได้กลายเป็นชื่อที่ใช้เรียกร่วมกันของผลงานศิลปินกลุ่ม Trans Avant Grade ในอิตาลี และกลุ่ม New Image ในอเมริกา ด้วยมีลักษณะการสร้างสรรคและการแสดงออกถึงความรู้สึกภายในที่คล้ายคลึงกัน มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงถึงอิทธิพลและแหล่งบันดาลใจที่ไม่แตกต่างกัน ศิลปะ Neo Expressionism มีปฏิกิริยาต่อต้านงานศิลปะ Conceptual Art และศิลปะในกลุ่ม Modernist โดยย้อนกลับไปสร้างสรรค์ผลงานเทคนิคจิตรกรรมและได้รับแรงบันดาลใจจาก ศิลปะ Modern Art และศิลปะก่อน Modern Art ศิลปินกลุ่มนี้ละทิ้งศิลปะแบบ Minimal Art ที่มีข้อจำกัดและศิลปะ Conceptual Art ที่ขีดจำกัดการแสดงออกทางอารมณ์ พวกเขาได้ใช้การแสดง ความรู้สึกอย่างรุนแรง ใช้ความหมายและสัญลักษณ์ที่ในอดีตเป็น

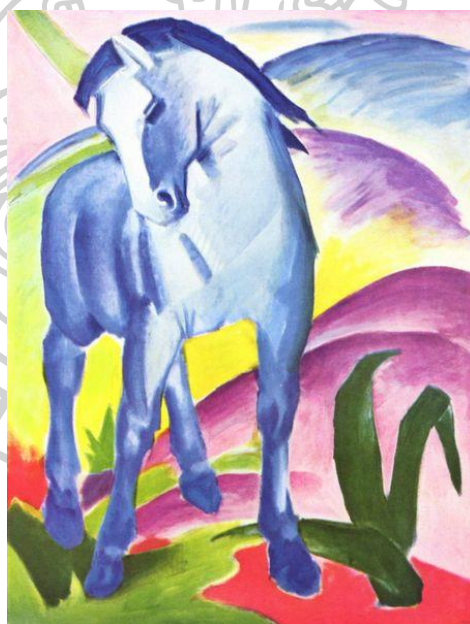
สิ่งต้องห้าม ผ่านอากัปกิริยาของรูปทรงคนและการแสดงออกในเชิงอุปมาอุปไมย เป็นการยากที่จะระบุถึงลักษณะโดยทั่วไป หรือ เนื้อหาสาระของศิลปะ Neo Expressionism เพราะศิลปะนี้ได้รับจินตภาพจากหลายแหล่ง อาทิเช่น ข่าวพาดหัวของหนังสือพิมพ์ ความฝันเพื่องแบบศิลปะ Surrealism ไปถึงเทพนิยายคลาสสิกและนิยายน้ำเน่า ตลอดจนการอ้างอิงถึงศิลปะ Expressionism อันเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมในประวัติศาสตร์ของประเทศเยอรมันนี้ มีการใช้รูปแบบที่หลากหลายแตกต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะตัวของศิลปิน ผลงานเน้น ความเป็น Figurative Art แสดงออกในแบบ Representation และนิยมใช้ลักษณะการพรรณนาเล่าเรื่อง หรือการอุปมาอุปไมย มีการใช้สัญลักษณ์ที่ยากต่อการตีความเพราะเป็นสัญลักษณ์เฉพาะตัวของศิลปิน ผลงานสะท้อนถึงสภาวะของจิตใจอันเป็นผลกระทบจากสังคมในโลกยุคใหม่ การต่อต้าน ธรรมเนียมของชนชั้นกลาง ความเสื่อมโทรมของวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ความไม่แน่นอนของชีวิต ความหวาดวิตกอันเนื่องมาจากสงคราม ความตึงเครียดจากการเผชิญหน้ากันในรูปแบบสงครามเย็น ของสองประเทศมหาอำนาจสหรัฐอเมริกา กับสหภาพโซเวียตที่ล่อแหลมต่อการเกิดสงครามนิวเคลียร์ ชีวิตที่บริโภคนกระทั่งตัดขาดจากรากเหง้าวัฒนธรรมดั้งเดิม การใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือยขาดสติ ศิลปินนำเสนอผ่านเรื่องราวเทพนิยายปรภณัม ประวัติศาสตร์ ความเชื่อ ศาสนา อารมณ์แบบโรแมนติกและกามารมณ์ โดยภาพรวมศิลปะ Neo Expressionism มีการแสดงออกอย่างรุนแรง ด้วยการใชสีที่สดดิบ หรือสีมืดคล้ำและรอยฝีแปรงที่หยาบปาดป้ายอย่างอิสระ พื้นผิวที่หยาบ รูปทรงในภาพเขียนขึ้นอย่างง่าย ๆ มุมมองหรือองค์ประกอบของภาพที่ดูแปลกประหลาดต่างจากมุมมองในชีวิตประจำวัน มีการลดทอน รูปทรง หรือบางครั้งมีการผสมผสานรูปทรงต่างชนิดต่างประเภทในภาพเดียวกัน กล่าวโดยสรุปไม่มีข้อจำกัดใด ๆ ในการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินกลุ่มนี้ ศิลปินที่มีชื่อเสียงในเยอรมัน เช่น A.R. Penck , Sigmar Polke , George Baselitz , Anselm Kiefer, ในอิตาลี เช่น Sandro Chia, Mimmo Paladino, Enzo Cucchi, Francesco Clemente, ในอเมริกา เช่น Philip Guston, Susan Rothenberg, Julian Schnabel, David Salle เป็นต้น ศิลปะ Neo Expressionism นับว่าเป็นการกลับมาใหม่อย่างยิ่งใหญ่ของศิลปะที่เติมไปด้วยอารมณ์ อีกทั้งเป็นการฟื้นคืนกลับมาของงานจิตรกรรมหลังจากความซบเซายาวนานเกือบ 10 ปี จนมีผู้กล่าวว่า งานจิตรกรรมตายไปแล้ว และเป็นการคืนกลับมามีบทบาทในวงการศิลปะโลกอีกครั้งหนึ่งของศิลปินเยอรมันและอิตาลี²⁰

ตัวอย่างผลงานศิลปะลัทธิเอ็กเพรสชันนิส

²⁰ ศิลปะสมัยใหม่ หัวข้อศิลปะลัทธิเอ็กเพรสชันนิส

ภาพที่ 3 (Edvard Munch 1863-1944) เขียนภาพชื่อ "เสียงร้อง" (The cry)
<https://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=porpancil&group=3>

ภาพที่ 4 (Franz Marc 1880-1916) เขียนภาพชื่อ "ม้าสีน้ำเงิน" (The Large Blue Horses)
www.bloggang.com/data/porpancil/picture/1222933675.jpg width='450' height='320' border=0>
 จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลศิลปะศิลปะแบบเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ (Expressionism) เป็นศิลปะที่มุ่งเน้นด้านการใช้สีที่รุนแรง และเกินความเป็นจริง โดยเน้นความพอใจของศิลปินเป็นหลัก ไม่ยึดถือ กฎเกณฑ์ สีที่ใช้นั้นจะสื่อถึงพลังที่ถูกบีบคั้นบังคับกดตัน ที่อยู่ในความรู้สึกนึกคิด ของจิตใจคน เป็นการปลดปล่อยอารมณ์ผ่านสี และที่เครื่องมือปั้นผสมผสาน ร่องรอยการขึ้นรูปดินด้วยมือที่ทำให้

ความรู้สึก ที่แข็งๆ ดิบ รุนแรง เป็นศิลปะที่แสดงออกถึงความรู้สึก หรืออารมณ์ที่รุนแรง โดยยึดหลักความจริงของสังคม ในยุคโลกาภิวัตน์ ไม่เพื่อฝัน อีกทั้งใช้สิ่งที่ถูกต้องเพื่อแสดงอารมณ์ได้อย่างเต็มที่ ที่เน้นไปในทางเพื่อฝัน ปิดบังความจริง ด้วยการเน้นไปที่ความงดงามเป็นหลักแล้วจึงนำไปสู่การสร้างสรรคผลงาน ผลงานสร้างสรรค์หัวข้อ ความเชื่อ ความศรัทธาผู้สร้างสรรค์เริ่มจากแรงบันดาลใจ แนวความคิด ความรู้สึก แล้วจึงนำไปสู่การคิดเทคนิครูปแบบการสร้างสรรคผลงาน กล่าวคือผู้สร้างสรรค์ได้ให้ความสำคัญกับแนวความคิดและแรงบันดาลใจเป็นอันดับแรก และเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ผลงานหัวข้อ ความเชื่อ ความศรัทธา

3.6 เครื่องปั้นดินเผาไทย

ยุคแรก ๆ ของมนุษย์นั้นคือการนำดินมาขึ้นรูปเป็นภาชนะต่าง ๆ แล้วนำไปตากแห้ง คุณสมบัติของดิน โดยเฉพาะดินเหนียวสามารถอุ้มน้ำได้ดี และเมื่อผสมเข้ากับน้ำแล้วจะทำให้ดินมีความเหนียวและสามารถที่จะปั้นหรือขึ้นรูปสามมิติ โดยไม่ต้องเพิ่มเติมวัสดุอื่นอีก คำว่า "เครื่องปั้นดินเผา" เป็นคำนามที่มีความหมายที่สื่อให้เข้าใจได้ในตัวของมันเอง (เอาดินมาปั้นแล้วก็เผา) เมื่อนำดินที่ขึ้นรูปแล้วมาให้ความร้อน ดินซึ่งประกอบด้วยผลึกในตระกูลของ "Alumino Silicate" จะมีการเปลี่ยนแปลงสัณฐานทางเคมี สารประกอบอัลคาไลน์ (Alkaline) เป็นสารชนิดหนึ่งที่สามารถทำปฏิกิริยาเคมีกับผลึกดินที่อุณหภูมิสูง พลังงานความร้อนนี้สามารถขับให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผลึกดิน โดยจะทำให้เกิดสารประกอบลักษณะเป็น "แก้ว" สารประกอบนี้จะทำหน้าที่เป็นตัวประสานอนุภาคดินที่เหลือ ซึ่งทำหน้าที่เป็นโครงสร้าง เข้าด้วยกัน ทำให้เนื้อวัสดุหลังการเผา (อย่างน้อยประมาณ 800 องศาเซลเซียส แล้วแต่คุณสมบัติทางเคมี) มีความคงทนแข็งแรงขึ้น สามารถคงรูปไว้ใช้เป็นภาชนะสังเคราะห์ชนิดแรกของมนุษย์²¹

การเผาดิบ (biscuit firing) ส่วนมากจะเผาผลิตภัณฑ์ สองครั้ง การเผารั้งแรก เรียกว่าเผาดิบ เพื่อทำให้ชิ้นงาน หรือเนื้อดินที่ผ่านการขึ้นรูปแบบต่าง ๆ มีความแข็งแรง และคงรูป นอกจากนี้ยังเป็นการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ ในด้านสีหลังเผา การแตกร้าว และการหดตัวก่อนนำไปเขียนลาย และเผาเคลือบอีกครั้งการเผาดิบนิยมเผา โดยใช้อุณหภูมิประมาณ 750 – 850 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8 – 10 ชั่วโมง ทั้งนี้ขึ้นกับสูตรของเนื้อดิน ชนิด และขนาดของเตาเผา รวมถึงขนาดของผลิตภัณฑ์ (โรงงานแต่ละโรง จะใช้อุณหภูมิ และช่วงเวลาแตกต่างกันเล็กน้อย) ขั้นตอนตั้งแต่การนำชิ้นงานที่ตั้งเรียงทิ้งไว้ในร่ม (ไม่ต่ำกว่า 1 วัน) การเรียงชิ้นงานเข้าสู่เตาเผา และการเพิ่มอุณหภูมิของเตา เป็นขั้นตอนที่มีรายละเอียดมาก และโรงงานเซรามิกส่วนมากถือว่าเป็นความลับทาง

²¹เครื่องปั้นดินเผา เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2564,

เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/เครื่องปั้นดินเผา>

ธุรกิจ ซึ่งมักไม่ยอมเผยแพร่ความรู้ดังกล่าว อย่างไรก็ตามในขั้นตอนการเผาดิบ มีเป้าหมายหลักคือ ต้องการให้ชิ้นงาน เมื่อเผาแล้วเกิดความเสียหายน้อยสุด และเป็นการเตรียมเนื้อผลิตภัณฑ์ในการ เคลือบสีซึ่งเป็นงานขั้นต่อไป ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงเนื้อดิน ในการเผาดิบ ตามทฤษฎีมีดังนี้

- การเผาด้วยอุณหภูมิต่ำในช่วงแรกเมื่อเรียงชิ้นงานเข้าสู่เตาเผาแล้วเริ่มการเผาที่ อุณหภูมิ 110 – 120 องศาเซลเซียส เพื่อให้ให้น้ำและความชื้นที่อยู่ในชิ้นงานระเหยออกจากชิ้นงาน ซึ่งเมื่อชิ้นงานเผาผ่านอุณหภูมิดังกล่าวชิ้นงานจะแห้งสนิท

- การเพิ่มอุณหภูมิในช่วงที่สองในการเผาดิบจะมีการเพิ่มอุณหภูมิเตา อย่างช้า ๆ ที่ อุณหภูมิ 120 – 350 องศาเซลเซียส น้ำที่อยู่ในโครงสร้างของกลุ่มแร่เคลย์ จะสลายตัว ทำให้กลุ่มแร่ เคลย์เปลี่ยนเป็นสารประกอบอ็อกไซด์ ในช่วงอุณหภูมิดังกล่าวชิ้นงานจะขยายตัวประมาณร้อยละ 1 หากชิ้นงานมีความหนาไม่สม่ำเสมอชิ้นงานอาจจะมีการปริแตก หรือเรียกว่าชิ้นงานระเบิดในเตา

- การเพิ่มอุณหภูมิในช่วงที่สามที่อุณหภูมิเตาเผา ในช่วง 350 – 450 องศาเซลเซียส น้ำ ที่อยู่ในสูตรแร่เคลย์ จะสลายตัวออกจากแร่เคลย์ทั้งหมด ช่วงอุณหภูมินี้มีความสำคัญ มีหลักที่ว่าต้อง ควบคุมให้อุณหภูมิภายในเตาเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ (การเลี้ยงไฟ) จะทำให้ชิ้นงานหดตัวพร้อมกัน ไม่ แตกกร้าว

- การเพิ่มอุณหภูมิในช่วงที่สี่เมื่ออุณหภูมิภายในเตาเผา มีค่า ประมาณ 570 องศา เซลเซียส ช่วงนี้ซิลิกาที่อยู่ในเนื้อดินจะมีการขยายตัว ถ้าควบคุมอุณหภูมิภายในเตาไม่ดี ชิ้นงานจะร้าว

- การเผาอุณหภูมิสูงในช่วงที่ห้า เผาครั้งสุดท้ายเมื่ออุณหภูมิภายในเตาเผา มากกว่า ประมาณ 700 องศาเซลเซียส สารอินทรีย์และซัลเฟอร์แบบต่าง ๆ ที่อยู่ในเนื้อดินจะเกิดการเผาไหม้ ในช่วงนี้ ในกรณีใช้เตาเผาแบบปกติคือ เตาแบบอ็อกซิเดชัน จะได้แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ และ แก๊สซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในแต่ละขั้นตอนของการเผาจะใช้เวลา ประมาณ 3 – 4 ชั่วโมง หลังจากนั้นจะ ทิ้งชิ้นงานให้ค้างอยู่ในเตาเพื่อให้ชิ้นงานเย็นตัวอย่างช้า ๆ ประมาณ 1 วัน²²

4. อิทธิที่ได้รับจากผลงานศิลปิน

4.1 กระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิค

4.1.1 ศิลปิน ดุษฎี ฮันตระกูล สีจะมีคุณค่าทางสัญลักษณ์ที่แตกต่างกันทางปัจเจก และหน้าที่ทางสังคม เหมือนโดนสร้างโดยบริบททางสังคม คุมโทน และทำให้ซีเรียส แต่ก็มีควมหวาน

²²การเผา เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2564.

อยู่ในตัวของมันเองด้วย คุณหมอเพื่อให้สี‘ทำงาน’ เพราะสีทำงานหลายๆ อย่างในชีวิตคนเรา หรือเป็นเรื่องของกาลเทศะ เพราะสีจะมีความสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตเยอะทีเดียว²³

ภาพที่ 5 นิทรรศการ They Talk จัดที่ Bangkok CityCity Gallery วันที่ 17 พ.ย. 2562

ภาพที่ 6 นิทรรศการ They Talk จัดที่ Bangkok CityCity Gallery วันที่ 17 พ.ย. 2562

4.1.2 ศิลปิน ภัควี แก่งทองกลาง ด้วยแรงบันดาลใจจากหลักคำสอนของพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถร ที่ว่าการพิจารณาภายใน เป็นของสำคัญ ผู้ที่จะพ้นทุกข์ล้วนแต่ต้องพิจารณาภายใน ทั้งสิ้น สิ่งสกปรกน่าเกลียดนั้นก็ตัวเรานั่นเอง ร่างกายนี้เป็นที่ประชุมแห่งโสโครก เป็นอสุชะปฏิภาณน่าเกลียด เพราะฉะนั้นจึงพิจารณาร่างกายนี้ให้ขำขันขำนาญ ให้มีสติ พิจารณา ในทุกสภาพ ยืน เดิน นั่ง

²³นิทรรศการ They Talk จัดที่ Bangkok CityCity Gallery เข้าถึงได้จาก <https://readthecloud.co/dusadee-huntrakul/>

นอน กิน ตื่น ทำ คิด พุด ก็ให้มีสติรอบคอบในกายอยู่เสมอ จึงนำมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตและสร้างสรรค์เป็นประติมากรรมดินเผาเพื่อใช้ในการเตือนสติตนเองอยู่เสมอ²⁴

ภาพที่ 7 ชื่อผลงาน บทสนทนาระหว่างฉัน...กับ...ฉัน (Conversation between Me and Myself)

ขนาด 250 x 280 x 170 เทคนิค ดินเผาขึ้นรูปด้วยมือ นิทรรศการศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 65 พ.ศ. 2562 รางวัลที่ได้รับ ประกาศนียบัตรเกียรติคุณอันดับ 3 เหรียญทองแดง

4.2 กระบวนการทางความคิดและแนวความคิด

4.2.1 ศิลปิน สมภพ บุตรราช กล่าวว่า มีแนวคิดเกี่ยวกับธาตุทั้งสี่ (ดิน น้ำ ลม ไฟ) โดยมีวัชดุธรรมชาติอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบด้วย อาทิ ทราย ขี้เถ้า ไม้ สีสฝุ่น ฯลฯ ขณะที่ภาพเหมือนคนเขียนด้วยดิน ทุกภาพเขียนจากดินนานาชนิด ได้แก่ ดินเหนียว ดินทราย ดินโคลน โดยไม่มีสีหรือวัสดุ

²⁴ คลังสะสมศิลปกรรม นาย ภาควิ แก่งทองหลาง เข้าถึงได้จาก <http://www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/artist?artist=790>

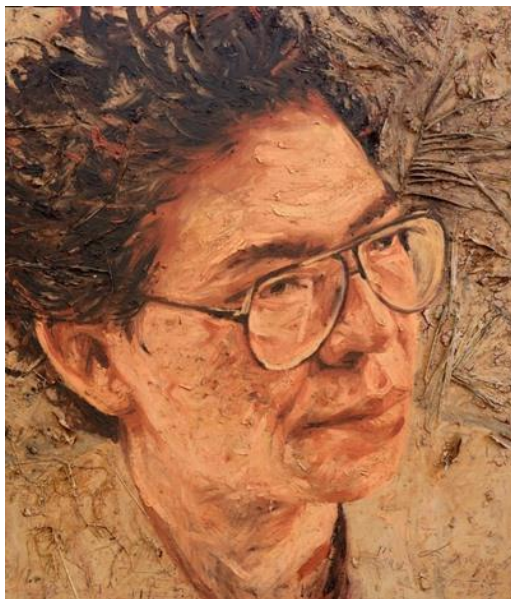
อื่นเจือปน ผลงานเป็นเสมือนเสียงเชิญชวนให้เรากลับมาเคารพและเห็นคุณค่าของสิ่งสามัญ ขณะเดียวกันก็แฝงสังขรณ์อันลึกซึ้งว่า เราทุกคนนั้นล้วนมาจากดิน ไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิง พระราชา หรือพระ สูงหรือต่ำ นั้นเป็นเพียงแค่สมมติ เพราะแท้จริงแล้วเราทุกคนล้วนเสมอกัน คือมาจากดิน เหมือนกัน และในที่สุดก็จะคืนสู่ดินเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่ควรหลงในมายาภาพจนลืมหืมตัวลืมหายจริง การแสดงสังขรณ์ให้เราเห็นโดยไม่ปรุงแต่งซ่อนเร้น เปิดเผยความธรรมดาสามัญอย่างซื่อตรงนั้น ในตัวมันเองก็เป็นความงดงาม ไม่ต่างจากถ้วยชาญี่ปุ่น ซึ่งดูเรียบง่าย แม้มิวไม่เรียบ ขอบไม่เสมอ และ รูปลักษณะไม่สมมาตร แต่ก็ถือว่าเป็นงานศิลปะชั้นครูเปี่ยมด้วยความงดงาม เพราะสะท้อนถึงสังขรณ์ของชีวิต ที่ช่วยให้ผู้เข้าถึงนั้นสามารถอยู่อย่างโปร่งเบาและผาสุกได้งานชุดนี้ในอีกด้านหนึ่งยังเป็นเสมือนบันทึกประวัติศาสตร์ช่วงหนึ่งของสังคมไทย ผ่านใบหน้าบุคคล ตั้งแต่ระดับสูงสุดจนถึงต่ำสุด มีทั้งบุคคลซึ่งเป็นที่รู้จักดี และคนธรรมดาสามัญ ทั้งหมัดนี้เป็นตัวแทนของผู้คนที่ประกอบกันขึ้นเป็นชาติไทย แม้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมไทยแตกต่างกันไป แต่ก็สมควรถูกจารึกหรือระลึกนึกถึงในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของชาติไทย “เกิดแต่ดิน” จึงเป็นงานศิลปะที่สะท้อนความจริงหลากหลายมิติ อีกทั้งยังเปี่ยมด้วยความงาม ที่จะเข้าถึงได้ก็ด้วยใจอันพินิจ เปิดกว้าง และว่างเปล่าจากการปรุงแต่ง²⁵

ภาพที่ 8 “เกิดแต่ดิน” ศิลปะแฝงสังขรณ์ “เราทุกคนล้วนมาจากดิน”

ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถ.เจ้าฟ้า ปี2559

²⁵“เกิดแต่ดิน” ศิลปะแฝงสังขรณ์ “เราทุกคนล้วนมาจากดิน” เข้าถึงได้จาก <https://mgronline.com/celebonline/detail/9590000049354>

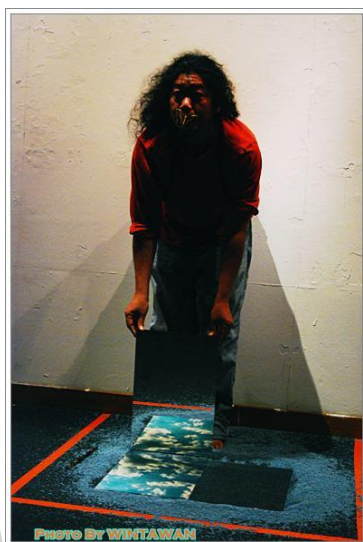
ภาพที่ 9 สืบ นาคะเสถียร นิทรรศการ “ปากกลางใจ ใจกลางป่า” ปี 2556

4.2.2 ศิลปิน มงคล เปลี่ยนบางช้าง นำเสนอผลงานภาพถ่ายและวัตถุจากการทำงานศิลปะในชุดผลงาน สิ่งบันทึกศิลปะแสดงสด ชุด วัตถุ + มงคล ในช่วงเวลาและพื้นที่ต่าง ๆ วัสดุและอุปกรณ์จากการปฏิบัติการซึ่งศิลปินใช้สื่อสารเนื้อหาแนวความคิด เปลี่ยนสถานะและความหมายของวัตถุ การแสดงผลงานการนำเสนอผลงานศิลปะแสดงสดในรูปแบบการสื่อสารเพื่อสะท้อนภาวะและความคิดของศิลปินที่มีต่อสังคม²⁶

ภาพที่ 10 นิทรรศการ สิ่งบันทึกศิลปะแสดงสด ชุด วัตถุ + มงคล People's Gallery 2556

²⁶ ศิลปะแสดงสดชุด วัตถุ + มงคล เข้าถึงได้จาก <http://www.artbangkok.com/?p=16155>

ภาพที่ 11 นิทรรศการ “แผ่นดินที่ไม่มีมนุษย์” ณ แมวใจดี สตูดิโอ & แกลเลอรี 2553

ตารางที่ 1 วิเคราะห์อิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งาน

เนื้อหา ศิลปิน	แรงบันดาลใจ, แนวความคิด	เทคนิค	รูปแบบ	ส่วนที่ใช้ร่วมกัน
ดุษฎี อันตระกูล 	คุณค่าทาง สัญลักษณ์ที่ แตกต่างกันทาง ปัจเจกและหน้าที่ ทางสังคม	เซรามิก และ ศิลปะการจัดวาง	ประติมากรรม สื่อผสม	แรงบันดาลใจที่ เกิด จากความรู้สึกใน ชีวิต จากประสบการณ์ , เทคนิค ประติมากรรม, รูปแบบสื่อผสม
ภัควี แก่ง ทองกลาง 	ผู้ที่จะพันทุกข์ ล้วนแต่ต้อง พิจารณากายนี้ ทั้งสิ้นให้มีสติ รอบคอบในกาย อยู่เสมอ จึงนำมา	ดินเผาขึ้นรูปด้วย มือ	ประติมากรรมดิน เผาสื่อผสม	แรงบันดาลใจที่ เกิด จากประสบการณ์ , เทคนิค ประติมากรรม,ดิน เผาและอัตลักษณ์

	เป็นหลักในการดำเนินชีวิต			ตนเองใน รูปแบบสื่อผสม
สมภพ บุตรราช 	แท้จริงเราทุกคนล้วนเสมอกัน คือมาจากดินเหมือนกัน และในที่สุดก็จะคืนสู่ดินเช่นเดียวกัน	ภาพเขียนจากดินหลายชนิด ได้แก่ ดินเหนียว ดินทราย ดินโคลน	จิตรกรรมสื่อผสม	แรงบันดาลใจที่เกิดจากความรู้สึกในชีวิตจากประสบการณ์แนวความคิดการในวัสดุในการสร้างสรรค์รูปแบบสื่อผสม
มงคล เปลี่ยนบางช้าง 	สะท้อนภาวะและความคิดของศิลปินที่มีต่อสังคม	ศิลปะแสดงสด หรือ Performance Art	บันทึกศิลปะแสดงสด กับ วัตถุในช่วงเวลาและพื้นที่	แรงบันดาลใจที่เกิดจากความรู้สึกในชีวิตจากประสบการณ์แนวความคิดการในวัสดุในการสร้างสรรค์รูปแบบสื่อผสม

สรุป

จากการศึกษาศิลปินทั้ง 4 ท่าน ได้แก่ ศิลปิน ดุษฎี ฮันตระกูล, ศิลปิน ภัควี แก่งทองกลาง ,ศิลปิน สมภพ บุตรราช ,ศิลปิน มงคล เปลี่ยนบางช้าง มีกระบวนการคิด ที่มองเห็นผลสำเร็จที่จะได้จากการกระทำที่มีคุณค่าสูงสุดและมีความรู้สึกกว่า ถ้าเข้าถึงมันได้จะเป็นสิ่งที่น่าท้าทายที่สุดในชีวิต แรงบันดาลใจที่ชัดเจน รับรู้สิ่งเร้าที่เป็นเงื่อนไข อารมณ์ที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นตัวบ่งการให้เกิดพฤติกรรมภายนอกต่อไป ส่วนด้านของแรงบันดาลใจ ก็คืออำนาจอันเกิดจากจิตวิญญาณซึ่งเป็นแก่นแท้ของตนเอง โดยใช้เงื่อนไขภายในจิตใจของตนด้วยตัวเอง ซึ่งเรียกว่า “การสำนึกรู้” มีการศึกษาทดลอง สร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่อง และมีการสื่อความหมาย การนำเสนอผลงานที่สามารถทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจ เข้าถึง และซาบซึ้ง โดยกระบวนการเฉพาะตัวของแต่ละคนและด้วยความแตกต่างของทั้ง 4 ศิลปิน ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาและวิเคราะห์เทียบเคียงกับผลงานของผู้เขียนเอง เพื่อทำให้นำเทคนิควิธีแนวความคิด เทคนิคและรูปแบบวิธีการ นำเสนอเรื่อง คุณค่าทางสัญลักษณ์ที่แตกต่างกันและหน้าที่

ทางสังคม เหมือนโดนสร้างโดยบริบททางสังคม ในช่วงเวลาและพื้นที่ต่าง ๆ วัสดุและอุปกรณ์จาก การปฏิบัติการซึ่งศิลปินใช้สื่อสารเนื้อหาแนวความคิด เปลี่ยนสถานะและความหมาย การแสดงผลงาน การนำเสนอผลงานศิลปะเพื่อสะท้อนภาวะสังคมและตัวตน ผ่านสัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มาจาก ความ ศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุ แบบไทยๆ อย่างรู้เท่าทัน รู้จักการแบ่งปัน มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อน มนุษย์ด้วยกัน พร้อมทั้งแผ่ถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งหลายอย่างรอบด้านด้วย ปัญญาและเหตุผลทำให้แนวคิดของท่านสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย เพื่อเรียนรู้ พัฒนา และนำไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานหัวข้อ “ความเชื่อ ความศรัทธา” ต่อไป

บทที่ 3

การดำเนินงานและกระบวนการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ชุด “ความเชื่อ ความศรัทธา” ได้ศึกษาค้นคว้าและทดลอง เพื่อหาแนวความคิดและเนื้อหาที่ตอบโจทย์ นำสิ่งที่ค้นคว้ามาออกแบบและพัฒนารูป ในการสร้างสรรค์ ให้ผลงานแสดงออกให้เห็นถึงสิ่งที่ข้าพเจ้าตั้งใจสื่อสารออกมา สามารถถ่ายทอดให้ตรงตาม เป้าหมายที่ต้องการ ในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ข้าพเจ้าได้วางแผนค้นคว้าและเรียบเรียงขั้นตอน ต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างสมบูรณ์มีขั้นตอนและกระบวนการดังนี้

3.1 แนวความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

ความเชื่อ ความศรัทธาเป็นสิ่งที่อยู่คู่วิถีชีวิตของคนไทยมาช้านาน นับแต่ครั้งปู่ย่า ตา ยาย คนไทยไหว้ผี กราบเทพ นับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จวบจนเมื่อพุทธศาสนาเผยแผ่มาสู่แผ่นดินสุวรรณภูมิ ความศรัทธาความเชื่อได้ถูกล้อมรวมเข้ากับพิธีกรรมต่าง ๆ ที่สืบทอดกันมา ผังรากอยู่ในจิตวิญญาณ ของคนไทย การถ่ายทอดความเชื่อ ความศรัทธาเป็นสิ่งที่คู่มากับสังคมไทย ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของ ความเป็นไทย และมรดกที่สำคัญทางวัฒนธรรม ความเชื่อ ความศรัทธาโดยปราศจากปัญญาจะ แปรเปลี่ยนสภาพเป็นความลุ่มหลงในวัตถุนิยม ความลุ่มหลงนี้เป็นเหตุปัจจัยทำให้จิตใจเสื่อมลงซึ่ง กำลังคุกคามภายในจิตใจผู้คนในสังคมปัจจุบัน

แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน จากการสังเกตพฤติกรรมผู้คนในสังคม และ สสำรวจพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม ชีวิตที่ถูกขับเคลื่อนไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงแห่งวัตถุนั้น ๆ จิตวิญญาณที่มีความเชื่อ ความศรัทธานำพาชีวิตนั้น ถูกความลุ่มหลง ครอบงำการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมความเป็นมนุษย์ มาแสดงออกผ่านผลงานศิลปะในรูปแบบ ศิลปะสื่อผสม ที่นำเอาเทคนิคการปั้นดินและนำไปเผาไฟ เพื่อเชื่อมโยงเทคนิคที่สอดคล้องกับสิ่งที่ ประกอบในพิธีกรรมทางความเชื่อของไทย ส่งผ่านนัยยะแห่งความเชื่อ ความศรัทธาและความลุ่มหลง ไปสู่งานศิลปะร่วมสมัย

3.2 รูปแบบของการสร้างสรรค์งาน

สร้างสรรค์ผลงานโดยผ่านผลงานทัศนศิลป์ ข้าพเจ้านำอิทธิพลจากความเชื่อความศรัทธา จากวัตถุมงคล ในรูปแบบทฤษฎีแนวความคิดทางศิลปะในศิลปะลัทธิแบบเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ (Expressionism) โดยเน้นความพอใจของศิลปินเป็นหลัก ไม่ยึดถือกฎเกณฑ์และธรรมเนียมใด ๆ ใช้สิ่ง ที่มีอยู่ในความรู้สึกนึกคิด ของจิตใจตน เพื่อให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานที่บรรลุตามจุดมุ่งหมายจึง

กำหนดเนื้อหาเรื่องราวและถ่ายทอดแนวความคิดจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ที่เปลี่ยนแปลงไป สะท้อนบริบทของสังคมไทย และพฤติกรรมผู้คนในสังคม และสำรวจพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ใน สภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม ชีวิตที่ถูกขับเคลื่อนไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงแห่งวัตถุนั้น ๆ จิต วิญญาณที่มีความเชื่อ ความศรัทธานำพาชีวิตนั้น ถูกความลุ่มหลงครอบงำการดำเนินชีวิตและ พฤติกรรมความเป็นมนุษย์สู่การสร้างวัตถุ ตัวแทนบุคคล ที่เป็นข้อมูลมาใช้ในการศึกษา และ สร้างสรรค์ออกมาในรูปแบบงานทัศนศิลป์ กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในรูปแบบของศิลปะ 2 มิติ โดยใช้วัสดุ ดินเผา การนำดินมาปั้นขึ้นรูปนูนสูงในรูปแบบความเป็นตัวตนแทนการเสียดสีและ ประชดประชันผ่านสัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุของสังคมไทยให้ผู้รับ ชมผลงานได้ตระหนักรู้ถึงคุณค่าในตนเองรู้ว่าตนเองมีประโยชน์เช่นไรและรู้จักพอ รู้จักชีวิตที่สมบูรณ์ พูนสุขของตนเองเลือกที่จะ “หยุด” เพื่อแสวงหาความอิสระ ความสุขที่แท้จริง ซึ่งตัวเงินไม่สามารถให้ ได้ สิ่งเหล่านี้อาจยืนยันได้เป็นอย่างดีว่า ความมั่งคั่งที่แท้จริงไม่ใช่มาจากจำนวนเงินที่มีเท่านั้น แต่มา จาก “ความพอใจในสิ่งที่มีอยู่ ยินดีในสิ่งที่ตนได้รับ” ในผลงานจะนำเสนอเรื่อง ความเชื่อ ความศรัทธา มีรูปแบบกระบวนการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์รูปแบบประติมากรรมสื่อผสม โดยการปั้นหุ่นดินเผา ผนวกกับพฤติกรรมผู้คนในสังคมในยุควัตถุนิยม นำมาผ่านกระบวนการสร้างสรรค์และใช้เทคนิคดิน เผาให้เกิดอัตลักษณ์เฉพาะตัวขึ้นมาใหม่ผ่านการถ่ายทอดในรูปแบบภาพประติมากรรมดินเผาสูง โดยได้แนวความคิดจากการสร้างสรรค์ผลงานจากความเชื่อ ความศรัทธาที่แปรเปลี่ยนไปสู่ ความลุ่ม หลงในวัตถุ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิดความคิดและได้ตระหนักรู้ถึงคุณค่าของความศรัทธา สะท้อนให้เห็นความแตกต่างระหว่างเรื่องราวที่ทำให้เกิดความเชื่อ ความศรัทธาในยุควัตถุนิยม ผลงาน สร้างสรรค์แสดงออกถึงภาพสะท้อนการเป็นทาสวัตถุนิยมหรือการอยู่กับวัตถุนิยมอย่างรู้เท่าทัน ปราศจากการยึดมั่นถือมั่น ความเป็นตัวกู ของกู รู้จักการแบ่งปัน ดำรงชีวิตด้วยความพอเพียง พอดี สะอาด สว่าง และสงบ มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ผ่านผลงาน

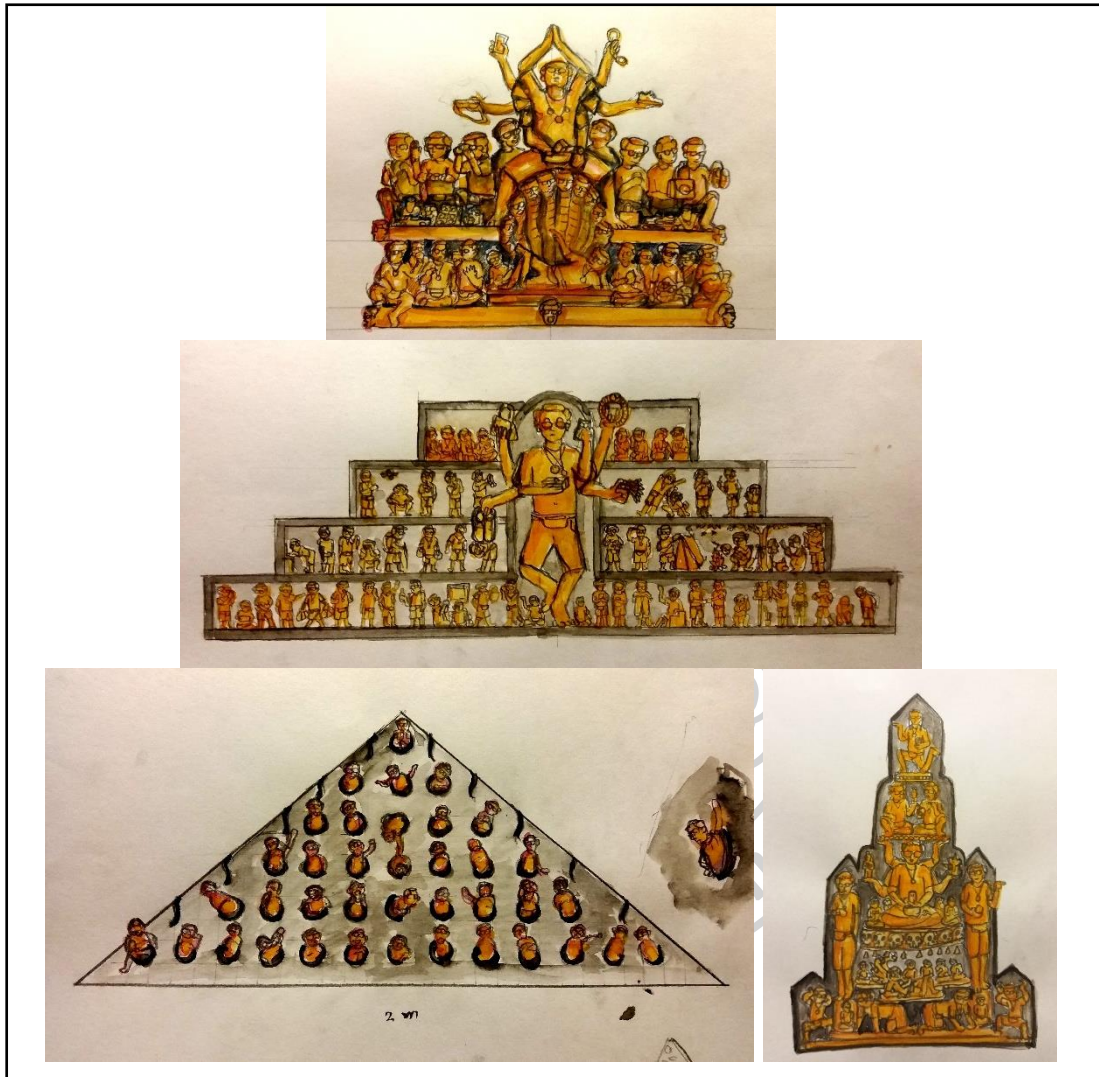
3.3 วิธีการดำเนินงานวิจัยสร้างสรรค์

ขั้นตอนที่ 1

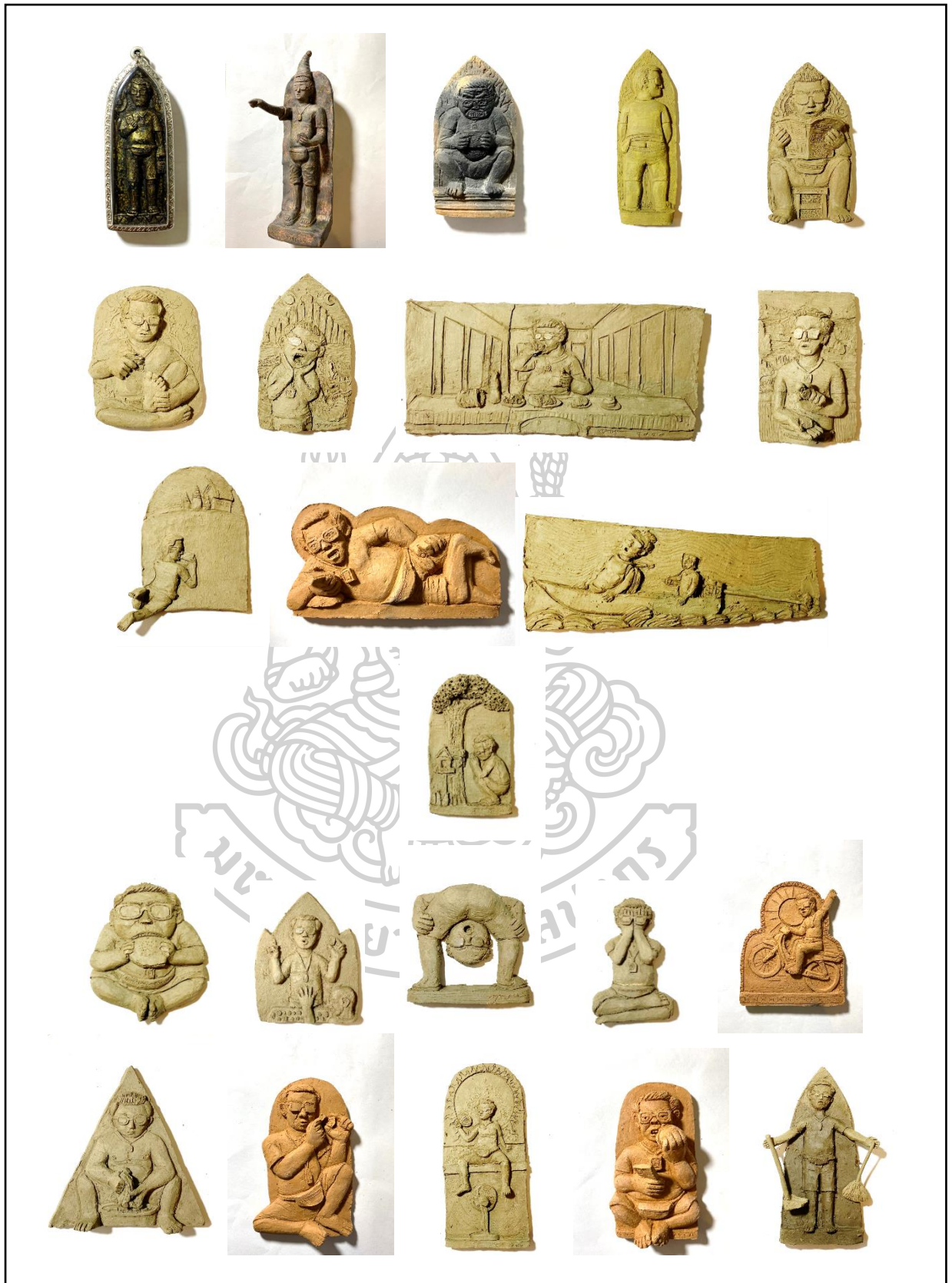
ค้นหาข้อมูลในการดำเนินงาน โดยหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประวัติศาสตร์การสร้างรูปเคารพ และการสร้างพระพิมพ์ หลักธรรมคำสอน ในพระพุทธศาสนา และความเชื่อ ความศรัทธาในสังคม ศึกษาเทคนิคและวิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบที่สนใจ เช่น ศิลปะการปั้นดินเหนียวศิลปะ จากดินเผาในรูปแบบต่าง ๆ ศึกษาารูปแบบงานศิลปะลัทธิเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ (Expressionism) และ ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art) ที่สนใจและนำไปพัฒนาต่อยอดในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า

ขั้นตอนที่ 2

ทดลองกับวัสดุในการสร้างสรรค์ และวาดภาพร่างผลงาน โดยหารูปแบบความเป็นเอกลักษณ์ของรูปเคารพ เครื่องรางของขลังมาผสมผสานลักษณะของตัวข้าพเจ้า

ภาพที่ 12 ภาพร่างผลงาน

ภาพที่ 13 ผลงานช่วงทดลองวัสดุในการสร้างสรรค์

ขั้นตอนที่ 3

เมื่อได้วัสดุที่เหมาะสมและภาพแบบร่างที่พอใจจึงนำมาขึ้นผลงานจริงตามแนวความคิดที่ออกแบบไว้ โดยใช้ดินเหนียวผสมทรายมาปั้นขึ้นรูปตัวข้าพเจ้าเองจับเอาอัตลักษณ์และตัดทอนตามข้อมูลที่ค้นคว้ามา

ภาพที่ 14 ผสมดินเหนียวกับทรายก่อนนำมาปั้นขึ้นรูป

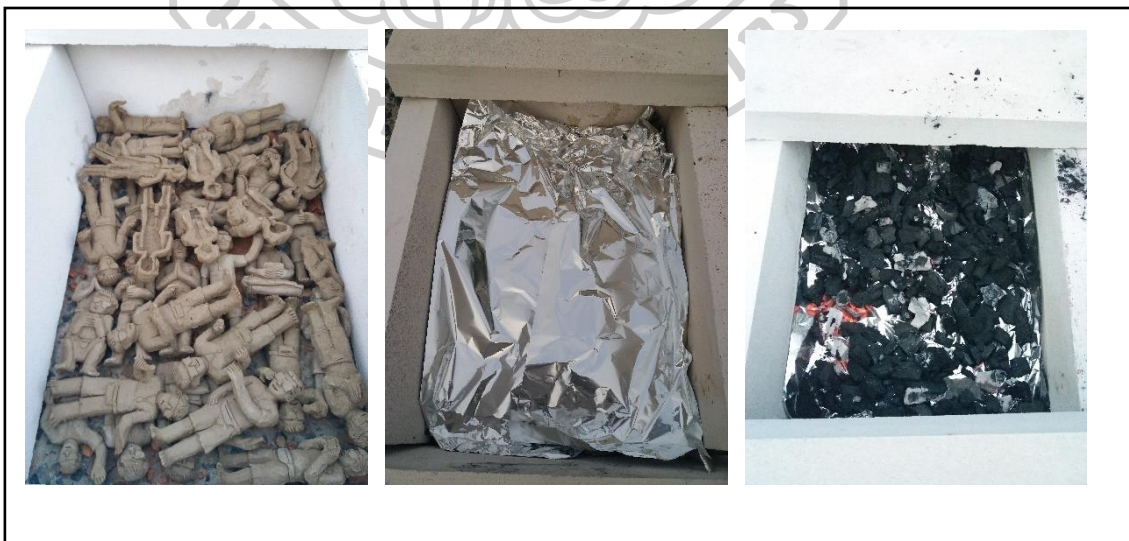
ภาพที่ 15 ชิ้นงานที่ปั้นขึ้นรูปด้วยมือ

ขั้นตอนที่ 4

เมื่อปั้นผลงานเสร็จปล่อยให้ผลงานแห้งเป็นเวลา 3 วัน ครบกำหนดก็นำผลงานไปเผา
ดิบ (Biscuit Firing) ที่อุณหภูมิ 800- 1,250 องศาเซลเซียส 3-5 ชม. ก็จะได้ผลงานดินเผา

ภาพที่ 16 ผึ่งลมให้ผลงานแห้ง

ภาพที่ 17 นำชิ้นงานเข้าเตาเผา

ภาพที่ 18 เเผาชิ้นงานที่อุณหภูมิ 800- 1,250 องศาเซลเซียส 3-5 ชม.

ภาพที่ 19 รอตเผาและทำการเก็บชิ้นงาน

ภาพที่ 20 ชิ้นงานหลังการเผา

ภาพที่ 21 ชิ้นงานหลังการเผา

ขั้นตอนที่ 5

นำชิ้นงานมาติดเข้าเพลทไม้ที่เตรียมไว้มาประกอบสร้างโดยจัดองค์ประกอบตามความเหมาะสมและแนวความคิด

ภาพที่ 22 เพลทไม้ที่เตรียมไว้ก่อนติดชิ้นงาน

ภาพที่ 23 นำชิ้นงานมาติดเข้ากับเพลท

3.4 วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานการสร้างสรรค์

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานศิลปะ ได้แก่

1. ดินเหนียว, ทรายละเอียด
2. กระดาษ, ไม้อัดขนาด 10 m, ไม้โครง, อีฐมวลเบา, ถ่านไม้
3. สีน้ำ, สีอะคริลิก, สีฝุ่น, ดินสอ-ยางลบ, สีโป๊วซ่อมผนัง, แลคเกอร์
4. ภาพถ่ายข้อมูลต้นแบบ
5. แปรงทาสี, พู่กัน, เกรียง, ผ้าเช็ดสี, กาวร้อน, นิโต้เทป,
6. โตะ, เก้าอี้
7. สายไฟ, ปลั๊กไฟ, หลอดไฟ, สว่าน, เลื่อยจิ๊กซอ, เลื่อย, ตะปู, สกรูเกลียวป้อย, ค้อน
8. คอมพิวเตอร์, กล้องถ่ายภาพ, โทรศัพท์มือถือ

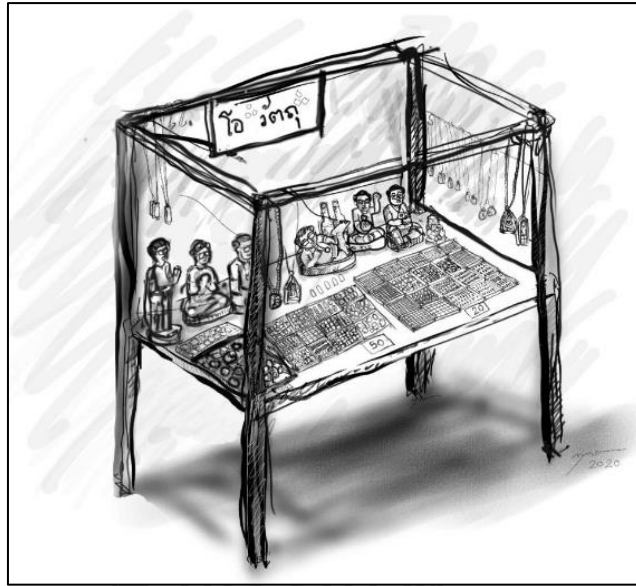
3.5 วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการงานค้นคว้าข้อมูล

วัสดุอุปกรณ์ในการค้นคว้าข้อมูล

1. คอมพิวเตอร์
2. เครื่องปริ้นเตอร์
3. กล้องถ่ายภาพ
4. โทรศัพท์มือถือ

3.6 เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการ

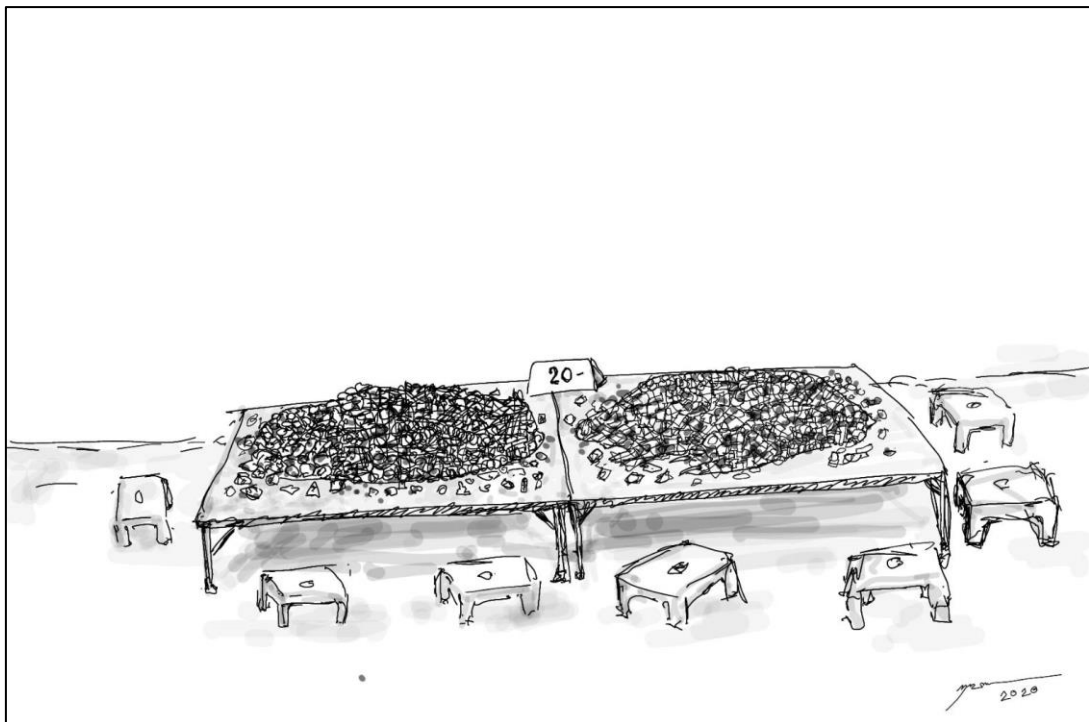
ภาพร่างผลงานก่อนสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

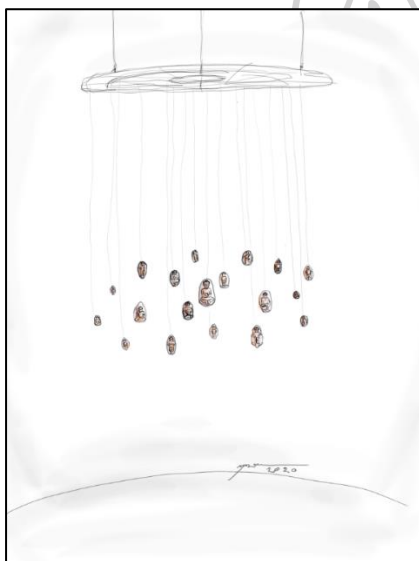
ภาพที่ 24 ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 1

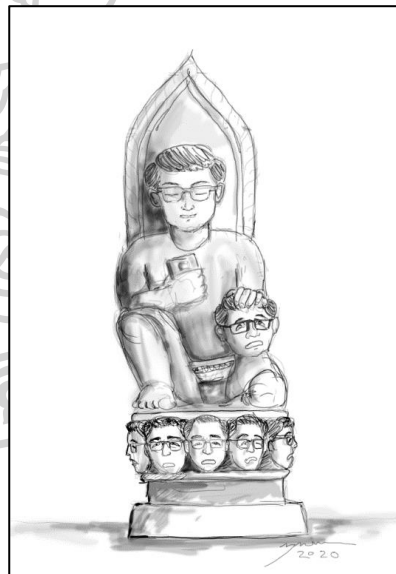
ภาพที่ 25 ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no2

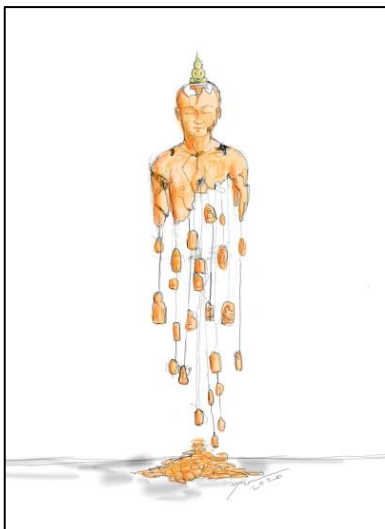
ภาพที่ 26 ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 3

ภาพที่ 27 ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 4

ภาพที่ 28 ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 5

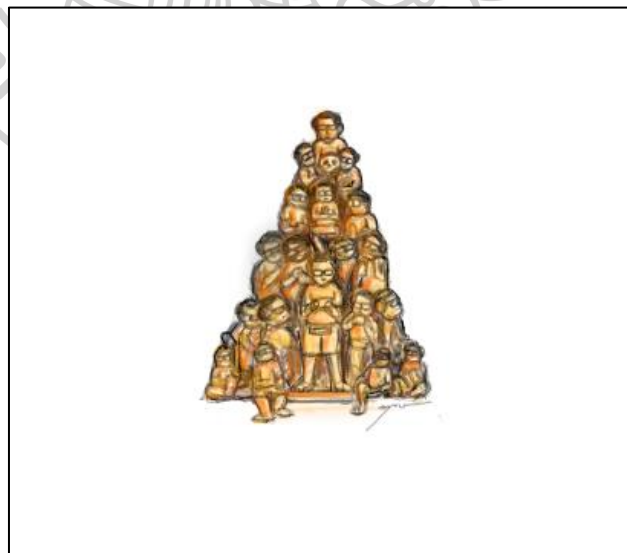
ภาพที่ 29 ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no6 ภาพที่ 30 ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 6

ภาพที่ 31 ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 8 ภาพที่ 32 ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 9

ภาพที่ 33 ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 10

ภาพที่ 34 ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ no 11

การสร้างสรรค์ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ที่เสร็จสมบูรณ์

ภาพที่ 35 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : อัจฉรา

เทคนิค : ดินเผา (Terracotta) ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

ขนาด : 95 x 60 cm

ภาพที่ 36 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่2

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่2

ชื่อผลงาน : มมังการ

เทคนิค : ดินเผา (Terracotta) ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

ขนาด : 60 x 40 cm

ภาพที่ 37 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่2

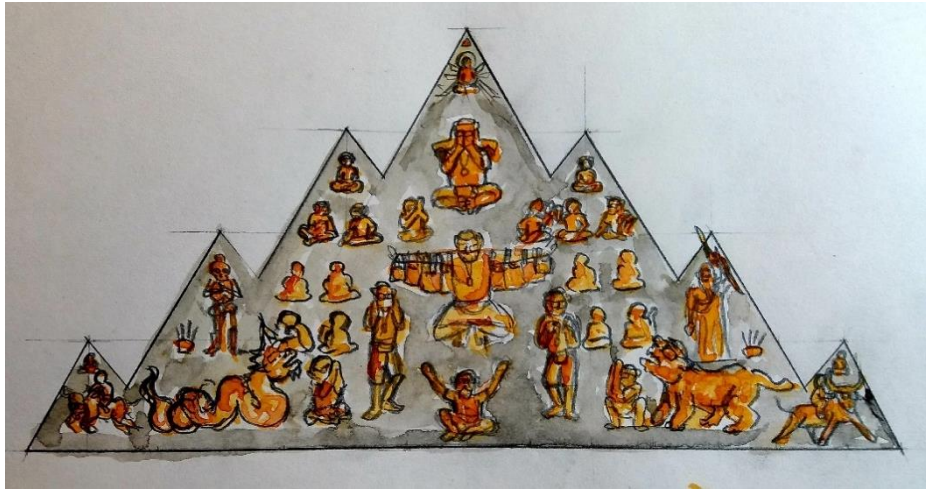
ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่3

ชื่อผลงาน : อหังการ

เทคนิค : ดินเผา (Terracotta) ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

ขนาด : 190 x 120 cm

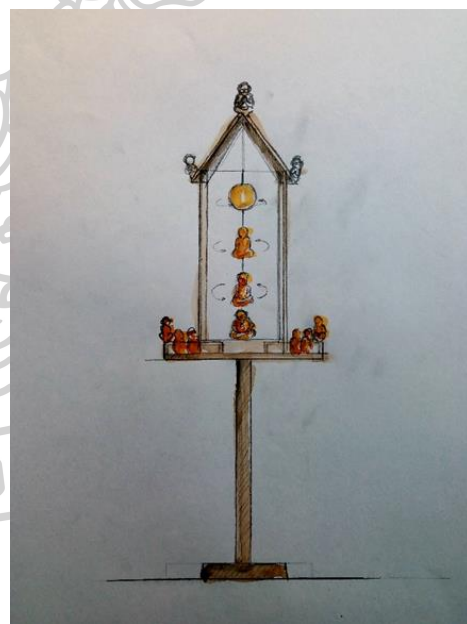
ภาพร่างผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

ภาพที่ 38 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 1

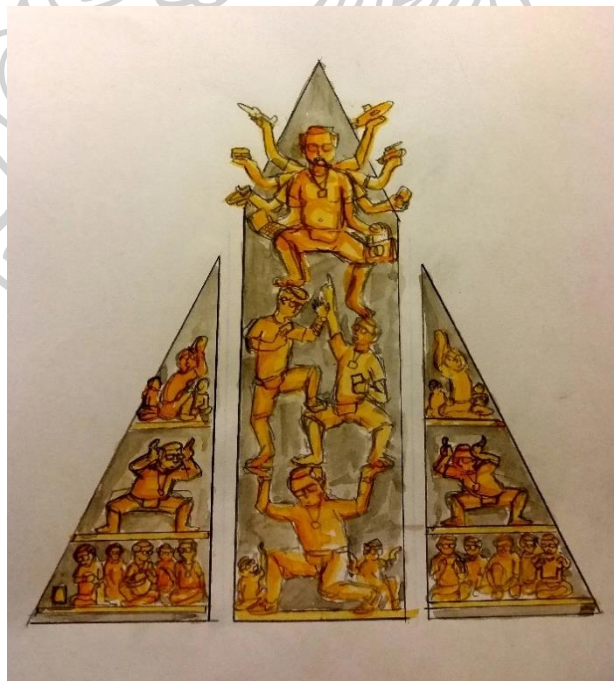
ภาพที่ 39 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 2

ภาพที่ 40 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 3

ภาพที่ 41 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 4

ภาพที่ 42 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 5

ภาพที่ 43 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 6

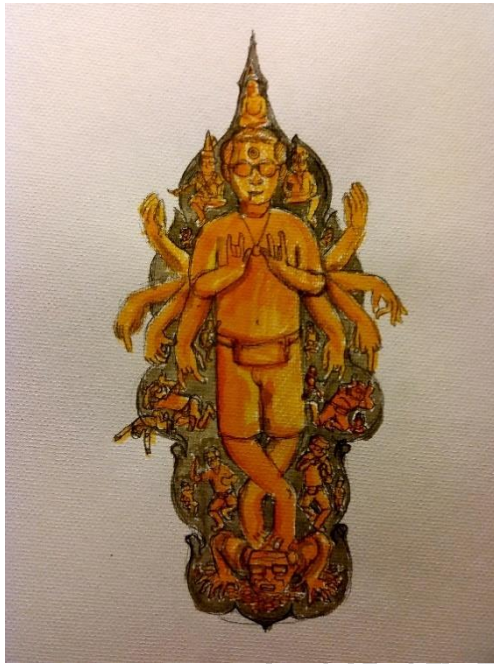

ภาพที่ 44 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 7

ภาพที่ 45 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 8

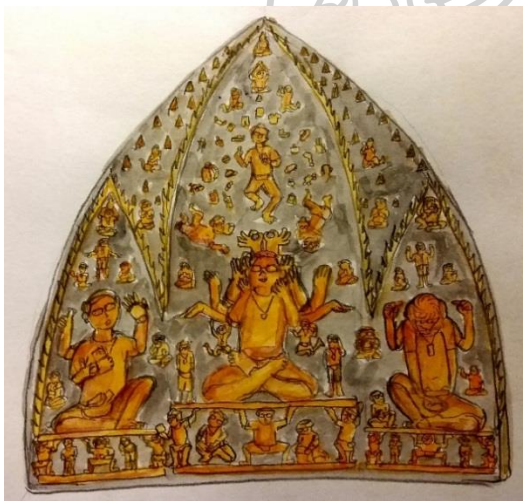

ภาพที่ 46 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 9

ภาพที่ 47 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 10

ภาพที่ 48 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 1

ภาพที่ 49 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 12

ภาพที่ 50 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 13

ภาพที่ 51 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 14

ภาพที่ 52 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ no 15

ภาพร่างผลงาน สร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

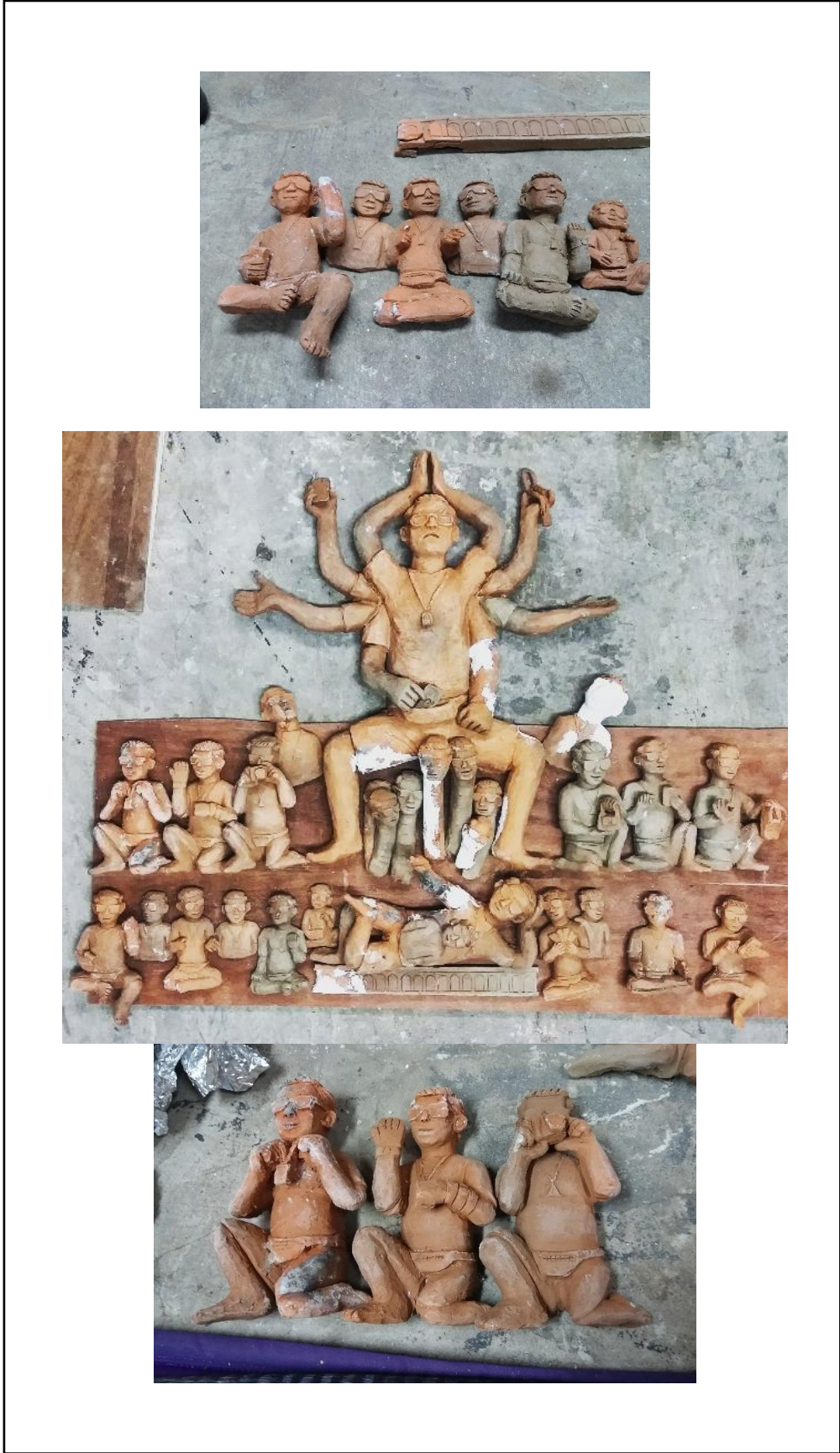

ภาพที่ 53 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

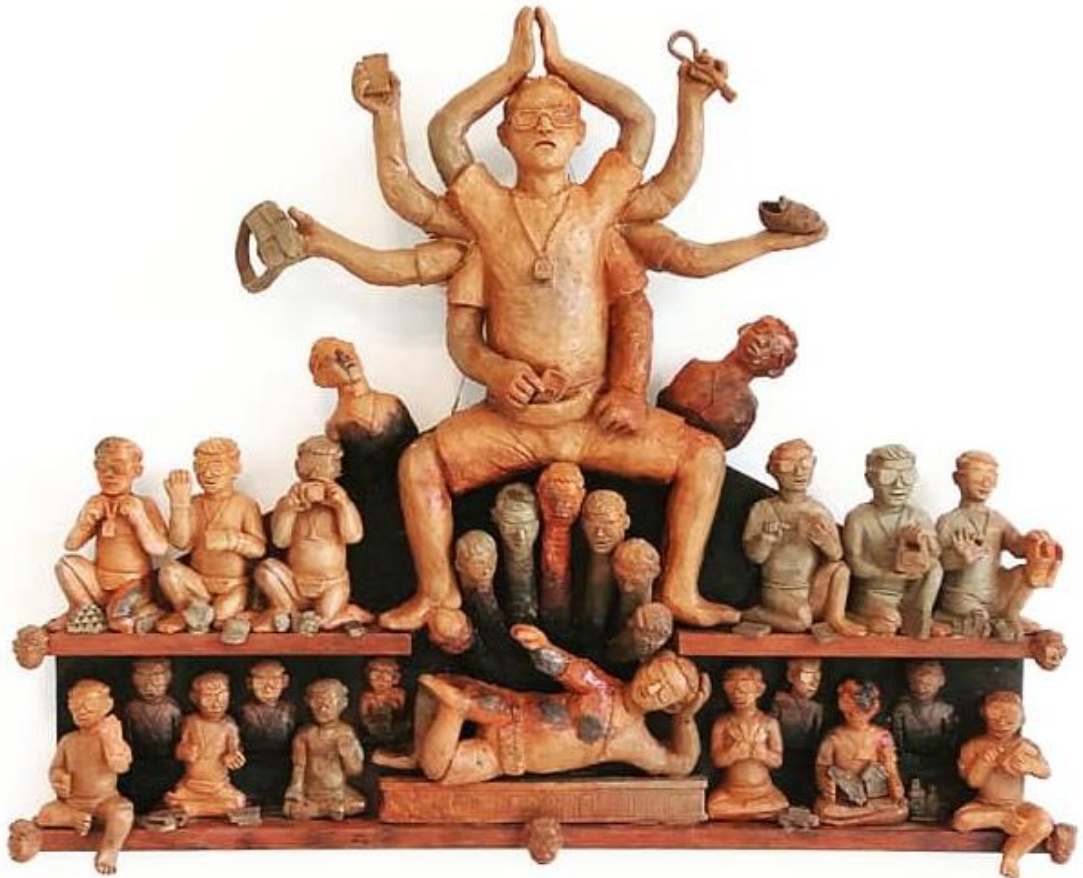

ภาพที่ 54 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพผลงาน

ภาพที่ 55 ชิ้นงานก่อนประกอบสร้าง

การสร้างสรรค์ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ที่เสร็จสมบูรณ์ขั้นที่1

ภาพที่ 56 ภาพแสดง ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : หลงวัตร (Longwat)

เทคนิค : ดินเผา (Terracotta) ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

ขนาด : 90 x 70 cm.

ภาพร่างผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 57 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 58 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

การสร้างสรรค์ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ที่เสร็จสมบูรณ์ ชั้นที่ 2

ภาพที่ 59 ภาพแสดง ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : กลุ่มหลง 2564 (Enchant 2021)

เทคนิค : ดินเผา (Terracotta) ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

ขนาด : 244 x 92 cm.

ภาพร่างผลงานก่อนสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 60 ภาพร่างผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 61 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 62 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

การสร้างสรรค์ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ที่เสร็จสมบูรณ์ ชั้นที่3

ภาพที่ 63 ภาพแสดง ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน : หลุมกิเลส

เทคนิค : ดินเผา (Terracotta) ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

ขนาด : 230 x 122 cm.

ภาพร่างผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ภาพที่ 64 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 65 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

การสร้างสรรค์ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ที่เสร็จสมบูรณ์ ชั้นที่4

ภาพที่ 66 ภาพแสดง ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน : อายตนะเพลิตเพลิน

เทคนิค : ดินเผา (Terracotta) ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

ขนาด : 77 x 121 cm.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์

การเสนอผลการสร้างสรรค์และผลการวิเคราะห์ข้อมูล นี้ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ชุด “ความเชื่อ-ความศรัทธา” ซึ่งเกิดมาจากความชื่นชอบของข้าพเจ้าในวัตถุมงคลเครื่องรางของขลัง ทำให้เข้าใจหลักการและเหตุผลของการสร้างวัตถุในศาสนา และการสังเกตพฤติกรรมผู้คนในสังคม และพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม ชีวิตที่ถูกขับเคลื่อนไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงแห่งวัตถุนั้น ๆ จิตวิญญาณที่มีความเชื่อ ความศรัทธานำพาชีวิตนั้น ถูกความลุ่มหลงครอบงำการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมความเป็นมนุษย์จึงจับเอาปัญหานี้มาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน มาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าทดลองหรือรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

4.1. ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์นิพนธ์

4.1.1 วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในช่วงนี้เป็นการพัฒนาการทางด้านศึกษาค้นคว้า ทดลอง เนื้อหาเรื่องราวและทดลองเทคนิคต่าง ๆ พร้อมทั้งถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานทัศนศิลป์ 2 มิติ การสะท้อนถึงการถ่ายทอดผลงานประติมากรรมสื่อผสมและศิลปะการจัด ผลงานชุดนี้เป็นเพียงการค้นคว้าข้อมูลและทดลองต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะครั้งนี้ จึงเป็นที่มาของแรงบันดาลใจของข้าพเจ้า ในการสร้างสรรค์รูปแบบงานประติมากรรมสื่อผสม

ขั้นตอนการสร้างผลงานขั้นนี้

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ขั้นที่ 1 เพื่อต้องการถ่ายทอดสะท้อนมุมมองสภาวะที่มาจากความ อหังการ ในคำวัดใช้ในความหมายว่า ความเห็นแก่ตัว ความเย่อหยิ่ง ความทะนงตัว ความก้าวร้าวด้วยการถือตัว คือยึดถืออัตตาตัวตน ยึดถือว่ามีตัวมีตน เชื่อ ความศรัทธา ในวัตถุของตัว ที่แสดงออกมาในงานประติมากรรมสื่อผสมโดยนำเอาอัตลักษณ์ตัวตนของข้าพเจ้า โดนเทคนิคการปั้นดินเหนียวผ่านกระบวนการเผา มานำเสนอให้สอดคล้องกับสภาวะจิตที่กำลังกลัดกลุ้มอยู่ด้วยความรู้สึกที่เห็นแก่ตัวจัด กำลังดิ้นรนทุกอย่างเพื่อจะทำตามใจตน โดยไม่คำนึงถึงศีลธรรม หรือความรู้สึกผิดชอบชั่วดี

ในการสร้างสรรค์ผลงานให้เข้ากับเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอให้มากที่สุด ในระยะนี้ยังคงหาความลงตัวของผลงานของทางด้านเทคนิคที่ลงตัวแล้ว การทดลองเรื่องของวัสดุอุปกรณ์การจัดการในตัวของชิ้นงานที่มีการพัฒนาไปเรื่อย ๆ ปรับเปลี่ยนวิธีการกระบวนการต่าง ๆ ให้สอดคล้อง

สมบูรณ์มากที่สุด ช่วงนี้จึงเป็นช่วงที่สำคัญที่ต้องหาความลงตัวของชิ้นงาน เพื่อนำไปสู่พัฒนาชิ้นงาน
วิทยานิพนธ์ในขั้นต่อไป

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 67 ภาพแสดง ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน : อัดตา

เทคนิค : ดินเผา (Terracotta) ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

ขนาด : 95 x 60 cm

4.1.2 วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่2

ผลงานชิ้นนี้มีการจัดวางองค์ประกอบภาพแบบดุลยภาพแบบสมมาตร (Symmetry Balance) หรือ ความสมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกัน คือ การวางรูปทั้งสองข้างของแกนสมดุลเป็นการสมดุลแบบธรรมชาติลักษณะแบบนี้ใน ทางศิลปะ ในงานที่ต้องการดุลยภาพที่นิ่งและมั่นคง ในการทำงานโดยเพิ่มเทคนิควิธีการกระบวนการถ่ายทอดเพื่อประกอบสร้างสรรค์ให้เกิดความเชื่อมโยงและเรื่องราวของร่างกายและจิตใจ รวมกันว่าเป็น "ตัวตน" และยึดมั่นถือมั่นในสิ่งที่ถูกใจ อันมาเกี่ยวข้องด้วยว่าเป็น "ของตน" หรือที่ละเอียดลงไปกว่านั้นก็ยึดถือจิตส่วนหนึ่งว่าเป็น "ตัวเรา" แล้วยึดถือเอารูปร่างกาย ความรู้สึก ความจำ และความนึกคิด สื่อนี้ว่าเป็น "ของเรา" ใช้การเน้นด้วยการจัดวางตำแหน่ง (Emphasis by Placement) เมื่อองค์ประกอบอื่น ๆ ชี้นำมายังจุดใด ๆ จุดนั้นก็จะเป็นจุดสนใจที่ถูกเน้นขึ้นมา และการจัดวางตำแหน่งที่ เหมาะสม ผลงานชุดนี้การสร้างสรรค์นำเสนอถ่ายทอดเรื่องราว รูปแบบเทคนิควิธีการ และกระบวนการที่เริ่มมีแนวโน้มของการพัฒนาชิ้นงานที่ดีขึ้น เริ่มตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้เพราะผลงานได้แสดงอารมณ์สภาวะความรู้สึกความเยือกเย็น ความทะนงตัว ความก้าวร้าวด้วยการถือตัวออกมา

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ภาพที่ 68 วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่2

ชื่อผลงาน : มังการ

เทคนิค : ดินเผา (Terracotta) ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

ขนาด : 60 x 40 cm

4.1.3 วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่3

ผลงานชิ้นนี้มีการจัดวางองค์ประกอบภาพแบบดุลยภาพแบบสมมาตร (Symmetry Balance) หรือ ความสมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกัน คือ การวางรูปทั้งสองข้างของแกนสมดุลเป็นการสมดุลแบบธรรมชาติลักษณะแบบนี้ใน ทางศิลปะ ส่วนมากจะใช้ในลวดลายตกแต่ง ในงานสถาปัตยกรรมบางแบบ หรือ ในงานที่ต้องการดุลยภาพที่นิ่งและมั่นคง ในการทำงานโดยเพิ่มเทคนิควิธีการกระบวนการถ่ายทอดเพื่อประกอบสร้างสรรค์ให้เกิดความเชื่อมโยงและเรื่องราวของร่างกายและจิตใจ รวมกันว่าเป็น "ตัวตน" และยึดมั่นถ้อยมั่นในสิ่งที่ถูกใจ อันมาเกี่ยวข้องด้วยว่าเป็น "ของตน" หรือที่ละเอียดลงไปกว่านั้นก็ยึดถือจิตส่วนหนึ่งว่าเป็น "ตัวเรา" แล้วยึดถือเอารูปร่างกาย ความรู้สึก ความจำ และความนึกคิด สืบเนื่องนี้ว่าเป็น "ของเรา" ใช้การเน้นด้วยการจัดวางตำแหน่ง (Emphasis by Placement) เมื่อองค์ประกอบอื่น ๆ ขึ้นมายังจุดใด ๆ จุดนั้นก็จะเป็นจุดสนใจที่ถูกเน้นขึ้นมา และการจัดวางตำแหน่งที่ เหมาะสม ผลงานชุดนี้การสร้างสรรค์นำเสนอถ่ายทอดเรื่องราว รูปแบบเทคนิควิธีการ และกระบวนการที่เริ่มมีแนวโน้มของการพัฒนาชิ้นงานที่ดีขึ้น เริ่มตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้เพราะผลงานได้แสดงอารมณ์สภาวะความรู้สึกความเยือกเย็น ความทะนงตัว ความก้าวร้าว ด้วยการถือตัว ออกมา ใช้เอกภาพของรูปทรง การรวมตัวกันอย่างมีดุลยภาพ และมีระเบียบขององค์ประกอบ ทางศิลปะ ที่สามารถแสดงความคิดเห็นหรืออารมณ์ของศิลปิน ออกได้อย่างชัดเจน เอกภาพของรูปทรง เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดต่อความงามของผลงานศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่ศิลปินใช้เป็นสื่อในการแสดงออกถึงเรื่องราว ความคิดและอารมณ์

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 69 วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่3

ชื่อผลงาน : อหังการ

เทคนิค : ดินเผา (Terracotta) ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

ขนาด : 190 x 120cm

ตารางที่ 2 วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

วิเคราะห์ผลงาน ก่อนวิทยานิพนธ์			
รูปทรง (Form)	รูปทรงเรขาคณิต (geometric form) ให้ ความรู้สึกมั่นคง สมดุล สูงเด่น สง่างาม	รูปทรงเรขาคณิต (geometric form) ให้ ความรู้สึกมั่นคง สมดุล สูงเด่น สง่างาม	รูปทรงเรขาคณิต (geometric form) ให้ ความรู้สึกมั่นคง สมดุล สูงเด่น สง่างาม
พื้นผิว (Texture)	เป็นลักษณะพื้นผิวที่ เป็นอยู่จริง ของผิวหน้า ของวัสดุนั้น ๆ	เป็นลักษณะพื้นผิวที่ เป็นอยู่จริง ของผิวหน้า ของวัสดุนั้น ๆ เพิ่มพื้น หลังดินเผาให้เชื่อมโยงกับ ตัวตุ๊กตาดินเผา	เป็นลักษณะพื้นผิวที่ เป็นอยู่จริง ของผิวหน้า ของวัสดุนั้น ๆ เปลี่ยน พื้นหลังเป็นวัสดุไฟเบอร์ กลาส
สี (Color)	ใช้วรรณะสีร้อนที่เป็นสี ของวัสดุตามธรรมชาติ และสีในวรรณะเดียวกัน จะทำให้เกิดรู้สึกกลมกลืน กัน ใช้สีดำที่ต่างวรรณะ จะทำให้เกิดความ แตกต่าง ชัดแย้ง	ใช้วรรณะสีร้อนที่เป็นสี ของวัสดุตามธรรมชาติ และสีในวรรณะเดียวกัน จะทำให้เกิดรู้สึกกลมกลืน กัน ใช้สีดำที่ต่างวรรณะ จะทำให้เกิดความ แตกต่าง ชัดแย้ง	ใช้วรรณะสีร้อนที่เป็นสี ของวัสดุตามธรรมชาติ และสีในวรรณะเดียวกัน จะทำให้เกิดรู้สึก กลมกลืนกัน ใช้สีดำที่ ต่างวรรณะจะทำให้เกิด ความแตกต่าง ชัดแย้ง
การนำเสนอ (Presentation)	นำเสนอผลงานศิลปะ ใน รูปแบบของศิลปะ 3 มิติ โดยใช้วัสดุ ดินเผา การนำ ดินมาปั้นขึ้นรูปนูนสูงใน รูปแบบความเป็นตัวตน แทนการเสียดสีและ ประชดประชันผ่าน สัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มา จาก ความศรัทธา ความ เชื่อ	นำเสนอผลงานศิลปะ ใน รูปแบบของศิลปะ 3 มิติ โดยใช้วัสดุ ดินเผา การ นำดินมาปั้นขึ้นรูปนูนสูง ในรูปแบบความเป็น ตัวตนแทนการเสียดสี และประชดประชันผ่าน สัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มา จาก ความศรัทธา ความ เชื่อ	นำเสนอผลงานศิลปะ ใน รูปแบบของศิลปะ 3 มิติ โดยใช้วัสดุ ดินเผา การ นำดินมาปั้นขึ้นรูปนูนสูง ในรูปแบบความเป็น ตัวตนแทนการเสียดสี และประชดประชันผ่าน สัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มา จาก ความศรัทธา ความ เชื่อ ในวัตถุ ของ สังคมไทย

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่3 (ต่อ)

การนำเสนอ (Presentation)	โน้ตดนตรี ของสังคมไทย	เชื้อ โน้ตดนตรี ของ สังคมไทย	
จุดเด่น	การจัดวางที่สมดุล สูง เด่น สง่างาม และสีผิว ของวัตถุเป็นสีของดิน เผาที่ผ่านความร้อนที่ ต่างกัน	การจัดวางที่สมดุล สูงเด่น สง่างาม และ สีผิวของวัตถุเป็นสี ของดินเผาที่ผ่าน ความร้อนที่ต่างกัน เพิ่มพื้นหลังดินเผาให้ ชิ้นงานเป็นวัสดุดิน เผาทั้งหมด	การจัดวางที่สมดุล สูงเด่น สง่างาม และสีผิวของวัตถุ เป็นสีของดินเผาที่ผ่าน ความร้อนที่ต่างกัน เพิ่ม พื้นหลังไฟเบอร์กลาสเพื่อ ลดน้ำหนักและทำให้ สร้างสรรค์งานได้ใหญ่มาก ขึ้น
จุดด้อย	ตัวชิ้นงานยังมีเนื้อยังไม่ ชัดเจนพื้นหลังไม่มี รายละเอียดทำให้ เนื้อหาดูลอย	มีขนาดเล็กเกินไปทำ ให้งานดูไม่มีกำลังใน การแสดงออกของ ความหมาย	ชิ้นงานต้องแบ่งครึ่งเพราะ มีขนาดใหญ่เพื่อลดปัญหา ในการขนย้าย
แนวทางในการ พัฒนา	เพิ่มเนื้อหาเรื่องราว และพื้นหลังในผลงาน ได้อีก	เพิ่มขนาดชิ้นให้ใหญ่ ขึ้น และรายละเอียด ของงาน	ชิ้นงานมีขนาดใหญ่ทำให้มี ช่องว่างพื้นหลังมาก สามารถเพิ่มรายละเอียด พื้นหลังได้อีก

สรุปผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์จะเป็นช่วงที่ค้นหาตัวเอง ค้นหาศึกษา ปรัชญา คติ ความเชื่อ ความศรัทธา โน้ตดนตรี ของสังคมไทย จินตนาการ และ ความรู้สึกเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ รู้ถึงคุณค่าในตนเองรู้ว่าตนเองมีคุณค่านั้นมีประโยชน์เช่นไร ในทางพระพุทธศาสนาได้สอนว่า “คนเราต้องเข้าใจตนเอง รู้จักตนเองก่อนแล้วเราจึงจะสามารถเข้าใจคนอื่นได้” ดังนั้นถ้าบุคคลเห็นคุณค่าในตนเองแล้วก็สามารถนำไปสู่เป้าหมายของชีวิตได้อย่างมีความสุขผ่านเทคนิคประติมากรรมสื่อผสมถ่ายทอดผลงานชุดนี้ เป็นเพียงแค่ทดลองวัสดุอุปกรณ์และเทคนิคกรรมวิธีการต่าง ๆ ในการสะท้อนถึงการถ่ายทอดผลงานประติมากรรมสื่อผสมออกมา ผลงานชิ้นนี้เป็นการค้นคว้าข้อมูลและต้องการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะครั้งนี้จึงเป็นที่มาของแรงบันดาลใจของข้าพเจ้า ในการสร้างสรรค์รูปแบบงาน

ประติมากรรมสื่อผสม การแสดงผลงานที่มีการจัดวางกับพื้นที่ผนัง โดยใช้วัสดุอุปกรณ์เทคนิคการปั้น หุ่นดินเผา มาผสมผสานของการติดตั้งในรูปแบบงานศิลปะสื่อผสม ทั้งนี้การถ่ายทอดเรื่องราวภาพ ผลงานที่มีรายละเอียดในเรื่องราวความอหังการ ความเย่อหยิ่งจองหอง ความทะนงตัว ความก้าวร้าว ด้วยการถือว่าตนเองสำคัญ หยิ่ง จองหอง อวดดี ความเชื่อ ความศรัทธา ในวัตถุ ที่มากจนเกินไป ก่อให้เกิดความคิดผิดๆจนหลงทาง ไปสู่ความเขลา จิตที่กำลังกลัดกลุ้มอยู่ด้วยความรู้สึกที่เห็นแก่ตัวจัด กำลังดิ้นรนทุกอย่างเพื่อจะทำตามใจตน โดยไม่คำนึงถึงศีลธรรม หรือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เป็นกรอบแนวความคิดให้ตระหนักรู้คุณค่าในตนเองรู้เพื่อความเข้าใจถึงวิถีสด "อิตตา" สอดคล้องกับ เรื่องราว ที่บอกถึงความเป็นอัตตราลักษณ์ตัวตนของกับข้าพเจ้า ผลงานแต่ละชิ้นจึงมีการพัฒนาต่อยอด ปรับปรุงแตกต่างกันออกไป เพราะการค้นหารูปแบบกรรมวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ เพื่อพัฒนา ทางด้านผลงานแต่ละชิ้นต่อไป จนกว่าจะตรงตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

4.2. ผลงานสร้างสรรค์ช่วงวิทยานิพนธ์

ผลงานวิทยานิพนธ์ หัวข้อเรื่อง ความเชื่อ ความศรัทธา การถ่ายทอดความเชื่อ ความศรัทธาเป็นสิ่งที่คู่มากับสังคมไทย ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของความเป็นไทย และมรดกที่สำคัญทาง วัฒนธรรม ความเชื่อและความศรัทธาโดยปราศจากปัญญาจะแปรเปลี่ยนสภาพเป็นความลุ่มหลง ความลุ่มหลงนี้เป็นเหตุปัจจัยทำให้จิตใจเสื่อมลง ซึ่งกำลังคุกคามภายในจิตใจผู้คนในสังคมปัจจุบัน พฤติกรรมผู้คนในสังคม และสำรวจพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม ชีวิตที่ถูกขับเคลื่อนไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงแห่งวัตถุนั้น ๆ จิตวิญญาณที่มีความเชื่อ ความศรัทธา นำพาชีวิตนั้น ถูกความลุ่มหลงครอบงำการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมความเป็นมนุษย์ จึงเป็นที่มาของ แรงบันดาลใจและแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานรูปแบบ กรรมวิธีการ กระบวนการขั้นตอนในการรังสรรค์ออกมาเป็นชุดงานศิลปะนิพนธ์ทั้ง 4 ชุดนี้ โดยใช้เทคนิคประติมากรรมสื่อผสมในการ นำเสนอเรื่องราว

4.2.1 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 1

ผลงานชิ้นที่ 1 ได้นำผลงานชิ้นก่อนวิทยานิพนธ์มาพัฒนาต่อแต่ปรับเปลี่ยนรูปแบบในการแสดงออกถึงเรื่องราวความเชื่อ ความศรัทธา วัตถุ พิธีกรรม แบบไทย จินตนาการ และ พฤติกรรม ผู้คนในสังคม และสำรวจพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม ผ่านกระบวนการ เทคนิควิธี กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในรูปแบบของศิลปะสื่อผสม โดยใช้วัสดุ ดินเผา ในรูปแบบตุ๊กตาดินขึ้นรูปด้วยมือที่สอดแทรกความความเชื่อความศรัทธาและวัตถุนิยม ผสมผสาน ระหว่างศิลปะแบบอ็อกซ์เพรสชันนิสม์ และงานศิลปะประติมากรรมที่มีอัตตราลักษณ์แสดงออกถึง สัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุ ที่แสดงออกมา โดยเน้นใช้สีที่ร้อนแรง ที่

ได้จากกระบวนการเผา โดยเน้นความพอใจของศิลปินเป็นหลัก ไม่ยึดถือ กฎเกณฑ์ และธรรมเนียมใด ๆ ในอดีตเลย สื่อถึงกลุ่มหลงใหลโลกยุควัตถุนิยม ที่อยู่ในความรู้สึกนึกคิด ของจิตใจคน เป็นการปลดปล่อย อารมณ์ผ่านสี และผ่านการปั้นที่ให้ความรู้สึก ที่แข็งแรง ดิบ รุนแรง เป็นศิลปะที่แสดงออกถึงความรู้สึก รายละเอียดในท่าทางกิริยาอาการ ของตัวตุ๊กตาดินเผา และอัตรลักษณ์มาติดบนแผ่นไม้อัดมา ประกอบสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงาน

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 70 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ชื่อผลงาน : หลงวัตร (Longwat)

เทคนิค : ดินเผา (Terracotta) ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

ขนาด : 90 x 70 cm

ตารางที่ 4 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

แนวความคิด	จุดเด่น	รูปแบบ	แนวทางพัฒนา
ความเชื่อ ความศรัทธา เป็นสิ่งที่คู่มา กับ สังคมไทย ทำให้เกิด เอกลักษณ์ของความเป็น ไทย และมรดกที่สำคัญ ทางวัฒนธรรม ความเชื่อ และความศรัทธาโดย ปราศจากปัญญาจะ แปรเปลี่ยนสภาพเป็น ความลุ่มหลง ความลุ่ม หลงนี้เป็นเหตุปัจจัยทำ ให้จิตใจเสื่อมลง ซึ่งกำลัง คุกคามภายในจิตใจผู้คน ของสังคมวัตถุนิยมใน ปัจจุบัน	ผลงานชุดนี้เรื่องราว ความลุ่มหลงในวัตถุ การจัดวาง ที่สมดุล สูงเด่น สง่างาม และ สีสันของวัตถุเป็นสี ของดินเผาที่ผ่าน ความร้อนที่ต่างกัน มาก รวมถึงการติดตั้ง ของผลงานที่ดูลงตัว	รูปแบบของผลงานชุด นี้ ตรงตามเป้าหมายที่ ต้องการแสดงออกถึง สภาวะจิตใจเสื่อมลง ซึ่งกำลังคุกคามภายใน จิตใจผู้คนในยุคสังคม วัตถุนิยม	เพิ่มขนาดชิ้นให้ใหญ่ ขึ้นและรายละเอียด ของงานให้มีเรื่องราว มากขึ้น

4.2.2 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ผลงานชั้นที่ 2 ได้นำผลงานชั้นวิทยานิพนธ์ชั้นแรกมาพัฒนาต่อแต่ปรับเปลี่ยนรูปแบบในการแสดงออกถึงเรื่องราวความเชื่อ ความศรัทธา วัตถุ พิธีกรรม แบบไทย จินตนาการ และพฤติกรรม ผู้คนในสังคม และสำรวจพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม ผ่านกระบวนการ เทคนิควิธี กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในรูปแบบของศิลปะสื่อผสม โดยใช้วัสดุ ดินเผา ในรูปแบบตุ๊กตาดินขึ้นรูปด้วยมือที่สอดแทรกความเชื่อความศรัทธาและวัตถุนิยม ผสมผสานระหว่างลัทธิศิลปะแบบเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ และงานศิลปะประติมากรรมที่มีอัตลักษณ์แสดงออกถึงสัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุที่แสดงออกมา โดยเน้นรายละเอียดในท่าทางกิริยาอาการจำนวนของตัวตุ๊กตาดินเผา ให้มากขึ้นและชิ้นงานที่ใหญ่ขึ้นและยังคงอัตลักษณ์ตนเองมาติดบนแผ่นไม้อัดมาประกอบสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงาน

ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

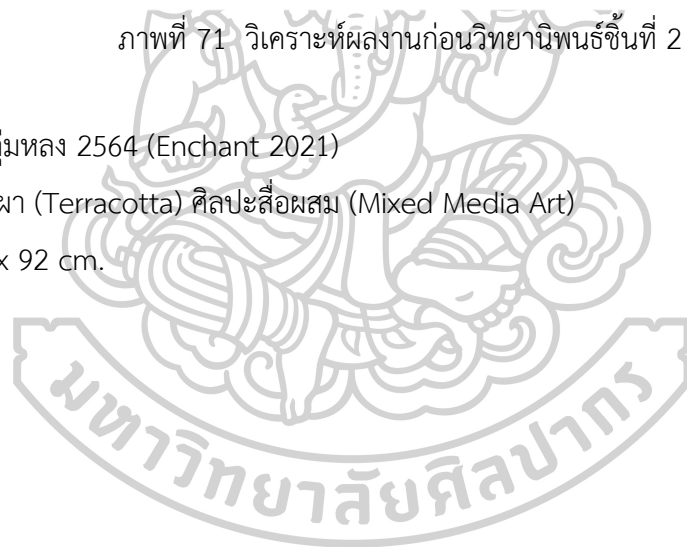

ภาพที่ 71 วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : ลุ่มหลง 2564 (Enchant 2021)

เทคนิค : ดินเผา (Terracotta) ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

ขนาด : 244 x 92 cm.

ตารางที่ 5 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2

แนวความคิด	จุดเด่น	รูปแบบ	แนวทางพัฒนา
ความเชื่อ ความศรัทธาเป็นสิ่งที่คู่มา กับสังคมไทย ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของความเป็นไทย และมรดกที่สำคัญทางวัฒนธรรม ความเชื่อและความศรัทธาโดยปราศจากปัญญาจะแปรเปลี่ยนสภาพเป็นความลุ่มหลง ความลุ่มหลงนี้เป็นเหตุปัจจัย ทำให้จิตใจเสื่อมลง ซึ่งกำลังคุกคามภายในจิตใจของคนของสังคม วัตถุนิยมในปัจจุบัน	ผลงานชุดนี้เรื่องราว ความลุ่มหลงในวัตถุ การจัดวาง ที่สมดุล สูงเด่น สง่างาม และสีผิวของวัตถุเป็นสีของดินเผาที่ผ่านความร้อนที่ต่างกัน มาก รวมถึงการติดตั้งของผลงานที่ดูลงตัว	รูปแบบของผลงานชุดนี้ ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการด้วยจำนวน ตุ๊กตาดินเผามากขึ้น และแสดงออกถึงสภาวะจิตใจเสื่อมลง ซึ่งกำลังคุกคามภายในจิตใจผู้คนในยุคสังคม วัตถุนิยม	เพิ่มรายละเอียดของงานให้มีเรื่องราวมากขึ้น

4.2.3 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3

ผลงานขั้นที่ 3 ได้นำผลงานขั้นวิทยานิพนธ์ขั้นแรกมาพัฒนาต่อแต่ปรับเปลี่ยนรูปแบบในการแสดงออกถึงเรื่องราวความเชื่อ ความศรัทธา วัตถุ พิธีกรรม แบบไทย จินตนาการ และพฤติกรรมผู้คนในสังคม และสำรวจพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม ผ่านกระบวนการเทคนิควิธี กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในรูปแบบของศิลปะสื่อผสม โดยใช้วัสดุ ดินเผา ในรูปแบบตุ๊กตาดินขึ้นรูปด้วยมือที่สอดแทรกความความเชื่อความศรัทธาและวัตถุนิยมผสมผสานระหว่างลัทธิศิลปะแบบเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ และงานศิลปะประติมากรรมที่มีอัตลักษณ์แสดงออกถึงสัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุ ที่แสดงออกมา โดยเน้นรายละเอียดในท่าทางกิริยาอาการที่กำลังออกจาก รูแทนสัญญาเรื่องสังคมวัตถุนิยม และจำนวน ของตัวตุ๊กตาดินเผา ให้มากขึ้นและชิ้นงานที่ใหญ่ขึ้นและยังคงอัตลักษณ์ตนเองมาติดบนแผ่นไม้อัดมาประกอบสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงาน

ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

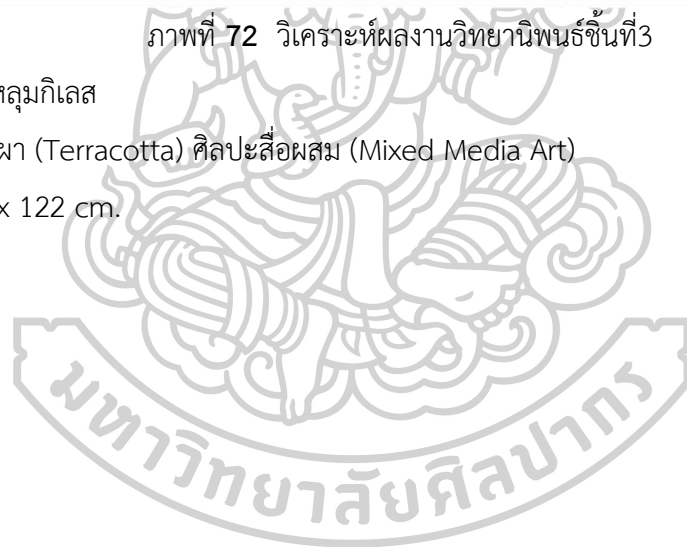

ภาพที่ 72 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่3

ชื่อผลงาน : หลุมกิเลส

เทคนิค : ดินเผา (Terracotta) ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

ขนาด : 230 x 122 cm.

ตารางที่ 6 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

แนวความคิด	จุดเด่น	รูปแบบ	แนวทางพัฒนา
ความเชื่อ ความศรัทธาเป็นสิ่งที่คู่มา กับสังคมไทย ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของความเป็นไทย และมรดกที่สำคัญทางวัฒนธรรม ความเชื่อ และความศรัทธาโดยปราศจากปัญญาจะแปรเปลี่ยนสภาพเป็นความลุ่มหลง ความลุ่มหลงนี้เป็นเหตุปัจจัย ทำให้จิตใจเสื่อมลง ซึ่งกำลังคุกคามภายในจิตใจของคนของสังคม วัตถุนิยมในปัจจุบัน	ผลงานชุดนี้เรื่องราว ความลุ่มหลงในวัตถุ การจัดวาง ที่สมดุล สูงเด่น สง่างาม และสีผิวของวัตถุเป็นสีของดินเผาที่ผ่านความร้อนที่ต่างกันมาก รวมถึงการติดตั้งของผลงานที่ดูลงตัว	รูปแบบของผลงานชุดนี้ ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการด้วยจำนวน ตุ๊กตาดินเผามากขึ้น และแสดงออกถึงสภาวะจิตใจเสื่อมลง ซึ่งกำลังคุกคามภายในจิตใจผู้คนในยุคสังคม วัตถุนิยม	เพิ่มรายละเอียดของงานให้มีเรื่องราวมากขึ้น

4.2.4 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ผลงานชั้นที่ 4 ได้นำผลงานชั้นวิทยานิพนธ์ชั้นแรกมาพัฒนาต่อแต่ปรับเปลี่ยนรูปแบบในการแสดงออกถึงเรื่องราวความเชื่อ ความศรัทธา วัตถุ พิธีกรรม แบบไทย จินตนาการ และพฤติกรรมผู้คนในสังคม และสำรวจพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยมผ่านกระบวนการเทคนิควิธี กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในรูปแบบของศิลปะสื่อผสม โดยใช้วัสดุ ดินเผา ในรูปแบบตุ๊กตาดินขึ้นรูปด้วยมือที่สอดแทรกความความเชื่อความศรัทธาและวัตถุนิยมผสมผสานระหว่างลัทธิศิลปะ เอ็กซ์เพรสชันนิสม์ และงานศิลปะประติมากรรมที่มีอัตราลักษณ์แสดงออกถึงสัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุ ที่แสดงออกมา โดยเน้นรายละเอียดในท่าทางกิริยาอาการความลุ่มหลงในวัตถุนิยม และยังคงอัตราลักษณ์ตนเองมาติดบนแผ่นไม้อัดมาประกอบสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงาน

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 4

ภาพที่ 73 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

ชื่อผลงาน : อายตนะเพลิตเพลิน

เทคนิค : ดินเผา (Terracotta) ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

ขนาด : 77 x 121 cm.

ตารางที่ 7 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

แนวความคิด	จุดเด่น	รูปแบบ	แนวทางพัฒนา
<p>ความเชื่อ ความศรัทธาเป็นสิ่งที่คู่มา กับสังคมไทย ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของความเป็นไทย และมรดกที่สำคัญทางวัฒนธรรม ความเชื่อและความศรัทธาโดยปราศจากปัญญาจะแปรเปลี่ยนสภาพเป็นความลุ่มหลง ความลุ่มหลงนี้เป็นเหตุปัจจัย ทำให้จิตใจเสื่อมลง ซึ่งกำลังคุกคามภายในจิตใจของคนของสังคม วัตถุนิยมในปัจจุบัน</p>	<p>ผลงานชุดนี้เรื่องราว ความลุ่มหลงในวัตถุ การจัดวาง ที่สมดุล สูงเด่น สง่างาม และสีผิวของวัตถุเป็นสีของดินเผาที่ผ่านความร้อนที่ต่างกัน มาก รวมถึงการติดตั้งของผลงานที่ดูลงตัว</p>	<p>รูปแบบของผลงานชุดนี้ ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการด้วยจำนวน ตุ๊กตาดินเผามากขึ้น และแสดงออกถึงสภาวะจิตใจเสื่อมลง ซึ่งกำลังคุกคามภายในจิตใจผู้คนในยุคสังคม วัตถุนิยม</p>	<p>เพิ่มรายละเอียดของงานให้มีเรื่องราวมากขึ้น</p>

ตารางที่ 8 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์

วิเคราะห์ ผลงาน วิทยานิพนธ์				
รูปทรง (Form)	รูปทรงธรรมชาติ (organic form) รูปทรงที่เกิดขึ้นตาม ธรรมชาติ คน ลักษณะนี้จะให้ ความมีชีวิต	รูปทรงเรขาคณิต (geometric form)ให้ ความรู้สึกมั่นคง สมดุล สง่างาม	รูปทรงเรขาคณิต (geometric form)ให้ ความรู้สึกมั่นคง สมดุล สูงเด่น สง่า งาม	รูปทรงเรขาคณิต (geometric form) ให้ความรู้สึก มั่นคง สมดุล สูง เด่น สง่างาม
พื้นผิว (Texture)	เป็นลักษณะพื้นผิว ที่เป็นอยู่จริงของ ผิวหน้าของวัสดุ นั้นๆ	เป็นลักษณะพื้นผิวที่ เป็นอยู่จริง ของผิวหน้า ของวัสดุนั้นๆ	เป็นลักษณะพื้นผิวที่ เป็นอยู่จริง ของ ผิวหน้าของวัสดุนั้นๆ	เป็นลักษณะ พื้นผิวที่เป็นอยู่ จริง ของผิวหน้า ของวัสดุนั้นๆ
สี (Color)	ใช้วรรณะสีร้อนที่ เป็นสีของวัสดุตาม ธรรมชาติและสีใน วรรณะเดียวกันจะ ทำให้เกิดรู้สึก กลมกลืนกัน ใช้สีค่า ที่ต่างวรรณะจะทำ ให้เกิดความ แตกต่าง ชัดแย้ง	ใช้วรรณะสีร้อนที่เป็นสี ของวัสดุตามธรรมชาติ และสีในวรรณะเดียวกัน จะทำให้เกิดรู้สึกกลมกลืน กัน ใช้สีค่าที่ต่างวรรณะ จะทำให้เกิดความแตกต่าง ชัดแย้ง	ใช้วรรณะสีร้อนที่เป็นสี ของวัสดุตามธรรมชาติ และสีในวรรณะ เดียวกันจะทำให้เกิด รู้สึกกลมกลืนกัน ใช้สี ค่าที่ต่างวรรณะจะทำ ให้เกิดความแตกต่าง ชัดแย้ง	ใช้วรรณะสีร้อนที่ เป็นสีของวัสดุ ตามธรรมชาติ และสีในวรรณะ เดียวกันจะทำให้ เกิดรู้สึกกลมกลืน กัน ใช้สีค่าที่ต่าง วรรณะจะทำให้ เกิดความแตกต่าง ชัดแย้ง

ตารางที่ 9 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์(ต่อ)

การนำเสนอ (Presentation)	สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในรูปแบบของศิลปะสื่อผสม โดยใช้วัสดุ ดินเผา ในรูปแบบตุ๊กตาดิน ขึ้นรูปด้วยมือที่ สอดแทรกความ ความเชื่อ ความศรัทธาและ วัฒนธรรมระหว่าง ลัทธิศิลปะ เอ็กซ์เพรสชันนิสม์ และ งานศิลปะ ประติมากรรมที่มีอัตลักษณ์และสัญลักษณ์ ผ่านวัสดุที่มาจาก ธรรมชาติ ความเชื่อ ใน วัสดุ ที่แสดงออกมา	สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในรูปแบบของศิลปะ สื่อผสมโดยใช้วัสดุ ดินเผาในรูปแบบตุ๊กตาดิน ขึ้นรูปด้วยมือที่ สอดแทรกความ ความเชื่อ ความศรัทธาและ วัฒนธรรมระหว่าง ลัทธิศิลปะ เอ็กซ์เพรสชันนิสม์ และ งานศิลปะ ประติมากรรมที่มีอัตลักษณ์และสัญลักษณ์ ผ่านวัสดุที่มาจาก ธรรมชาติ ความเชื่อ ใน วัสดุ ที่แสดงออกมาเพิ่ม ความกว้างขึ้นให้ผลงาน แสดงออกมากขึ้น	สร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะ ในรูปแบบของ ศิลปะสื่อผสม โดยใช้ วัสดุ ดินเผา ใน รูปแบบตุ๊กตาดินขึ้น รูปด้วยมือที่ สอดแทรกความ ความเชื่อ ความศรัทธาและ วัฒนธรรมระหว่าง ลัทธิศิลปะ เอ็กซ์เพรสชันนิสม์ และงานศิลปะ ประติมากรรมที่มีอัตลักษณ์แสดงออกถึง สัญลักษณ์ผ่านวัสดุ ที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุ ที่ แสดงออกมา	สร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะ ในรูปแบบของ ศิลปะสื่อผสม โดยใช้ วัสดุ ดินเผา ใน รูปแบบตุ๊กตาดินขึ้นรูป ด้วยมือที่สอดแทรก ความ ความเชื่อ ความ ศรัทธาและวัฒนธรรม ผสมผสานระหว่างลัทธิ ศิลปะ เอ็กซ์เพรสชัน นิสม์ และงานศิลปะ ประติมากรรมที่มีอัตลักษณ์แสดงออกถึง สัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มา จาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุ ที่ แสดงออกมา
จุดเด่น	จัดวางที่สมดุล สูง เด่น สง่างาม และสี ผิวของวัตถุเป็นสี ของดินเผาที่ผ่าน ความร้อนที่ต่างกัน เพิ่มพื้นหลังไม้อัด เพื่อลดน้ำหนักและ ทำให้สร้างสรรค์งาน ได้ใหญ่มากขึ้น	การจัดวางที่สมดุล สูง เด่น สง่างาม และสีผิว ของวัตถุเป็นสีของดิน เผาที่ผ่านความร้อนที่ ต่างกันเพิ่มพื้นหลังไม้ อัดเพื่อลดน้ำหนักและ ทำให้สร้างสรรค์งานได้ ใหญ่มากขึ้น	การจัดวางที่สมดุล สูงเด่น สง่างาม และ สีผิวของวัตถุเป็นสี ของดินเผาที่ผ่าน ความร้อนที่ต่างกัน เพิ่มพื้นหลังไม้อัดเพื่อ ลดน้ำหนักและทำให้ สร้างสรรค์งานได้ใหญ่ มากขึ้น	การจัดวางที่สมดุล สูง เด่น สง่างาม และสีผิว ของวัตถุเป็นสีของดิน เผาที่ผ่านความร้อนที่ ต่างกันเพิ่มพื้นหลังไม้ อัดเพื่อลดน้ำหนักและ ทำให้สร้างสรรค์งานได้ ใหญ่มากขึ้น

ตารางที่ 10 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์(ต่อ)

จุดด้อย	มีขนาดเล็กเกินไป ทำให้งานดูไม่มี กำลังในการ แสดงออกของ ความหมาย	ชิ้นงานต้องแบ่งครึ่ง เพราะมีขนาดใหญ่เพื่อ ลดปัญหาในการขน ย้าย	รายละเอียดใน ผลงานน้อย	รายละเอียดในผลงาน น้อยและขนาดเล็ก
แนวทางใน การพัฒนา	เพิ่มขนาดผลงาน	เพิ่มรายละเอียดพื้น หลังของผลงาน	เพิ่มรายละเอียด	เพิ่มขนาดผลงานและ รายละเอียด

สรุปผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดนี้ได้นำเรื่องราวความเชื่อ ความศรัทธา วัตถุ พิธีกรรม แบบไทย จินตนาการ และ พฤติกรรมผู้คนในสังคม และสำรวจพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม ผ่านกระบวนการเทคนิควิธี กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในรูปแบบของศิลปะสื่อผสม โดยใช้วัสดุ ดินเผา ในรูปแบบตุ๊กตาดินขึ้นรูปด้วยมือที่สอดแทรกความเชื่อความศรัทธาและวัตถุนิยม ผสมผสานระหว่างลัทธิศิลปะ เอ็กซ์เพรสชันนิสม์ และงานศิลปะประติมากรรมที่มีอัตลักษณ์แสดงออกถึงสัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุ ที่แสดงออกมาผ่านสีที่ร้อนแรง ที่ได้จากกระบวนการเผา โดยเน้นความพอใจของศิลปินเป็นหลัก ไม่ยึดถือ กฎเกณฑ์ และธรรมเนียมใดๆ ในอดีตเลย สื่อถึงกลุ่มหลงใหลยุควัตถุนิยม ที่อยู่ในความรู้สึกนึกคิด ของจิตใจคน เป็นการปลดปล่อยอารมณ์ผ่านสี และผ่านการปั้นที่ให้ความรู้สึก ที่แข็งแรง ดิบ รุนแรง โดยเน้นรายละเอียดในท่าทางกิริยาอาการของตัวตุ๊กตาดินเผา และอัตลักษณ์ตนเองมาติดบนแผ่นไม้อัดมา ประกอบสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงานเรื่องราวความลุ่มหลงในวัตถุ การจัดวาง ที่สมดุล สูงเด่น สง่างาม และสีผิวของวัตถุเป็นสีของดินเผาที่ผ่านความร้อนที่ต่างกันมารวมถึงการติดตั้งของผลงานที่ดูลงตัว

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะในการสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ชุด “ความเชื่อ-ความศรัทธา” มีจำนวนทั้งหมด 4 ชั้น การเริ่มต้นจากการใช้เนื้อหาเรื่องราว ซึ่งเกิดมาจากความชื่นชอบของข้าพเจ้า ในวัตถุมงคลเครื่องรางของขลัง ทำให้เข้าใจหลักการและเหตุผลของการสร้างวัตถุในศาสนา และการสังเกตพฤติกรรมผู้คนในสังคม และพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม ชีวิตที่ถูกขับเคลื่อนไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงแห่งวัตถุนั้น ๆ จิตวิญญาณที่มีความเชื่อ ความศรัทธา นำพาชีวิตนั้น ถูกความลุ่มหลงในวัตถุครอบงำการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมความเป็นมนุษย์จึงจับเอา ปัญหาขึ้นมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยการใช้เทคนิคและวิธีการในลักษณะของ งานประติมากรรมสูง ไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานเทคนิคประติมากรรมสื่อผสมสามมิติ เพื่อให้เกิด ความรู้สึกแปรเปลี่ยนไปของสังคม ให้ผู้รับชมผลงานได้ตระหนักรู้ว่าการเป็นทาสวัตถุนิยมหรือการอยู่ กับวัตถุนิยมอย่างรู้เท่าทัน ปราศจากการยึดมั่นถือมั่น ความเป็นตัวกู ของกู รู้จักการแบ่งปัน ดำรงชีวิต ด้วยความพอเพียง พอดีสะอาด สว่าง และสงบ มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน พร้อมทั้ง เผื่อแผ่ถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งหลายอย่างรอบด้าน รวมไปถึงการตีความคำสอนของ พระพุทธศาสนาด้วยปัญญาและเหตุผลทำให้แนวคิดของท่านสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย และเหมาะสมสอดคล้องกับพื้นความรู้อุปนิสัย โดยไม่จำกัดชนชั้น เชื้อชาติและศาสนา เพราะท่านเชื่อว่ามวลมนุษยชาติทุกคนก็คือ เพื่อนร่วมเกิด แก่ เจ็บ และตาย ด้วยกันทั้งหมด และสิ่งที่สำคัญหัวใจ ของทุกศาสนาก็เช่นกัน คือ ต้องการให้มวลมนุษยชาติทุกคนพ้นจากความทุกข์

ผลงานชุดนี้ ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความเชื่อ-ความศรัทธา” ลักษณะภาพผลงานทางทัศนศิลป์ 2 มิติ จำนวน 4 ชั้น ได้แก่ (1) หลงวัตร (2) ลุ่มหลง 2564 (3) หลุม กิเลส (4) อายตนะเพลิดเพลิน เทคนิครูปแบบผลงานประติมากรรมสื่อผสม เพื่อถ่ายทอดถึงสภาวะ สังคมไทย ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของความเป็นไทยและมรดกที่สำคัญทางวัฒนธรรม ความเชื่อและ ความศรัทธาที่แปรเปลี่ยนสภาพเป็นความลุ่มหลงความลุ่มหลงนี้เป็นเหตุปัจจัยทำให้จิตใจเสื่อมลง ซึ่ง กำลังคุกคามภายในจิตใจผู้คนในสังคมปัจจุบันลักษณะที่เป็นจุดเด่นในภาพรวมของผลงานเป็นการ เทคนิคการปั้นหุ่นดินและนำไปเผาไฟ เพื่อเชื่อมโยงเทคนิคที่สอดคล้องกับสิ่งที่ประกอบในพิธีกรรม ทางความเชื่อและรากเหง้าของไทย ส่งผ่านนัยยะแห่งความเชื่อ ความศรัทธาและความลุ่มหลง ไปสู่ ผลงานศิลปะร่วมสมัย

อภิปรายผล

ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความเชื่อ ความศรัทธา วัตถุ พิธีกรรม วัฒนธรรมไทย ผ่านการสร้างสรรคผลงานศิลปะทางทัศนศิลป์ ทั้งนี้เพื่อให้การสร้างสรรคบรรลุตามจุดมุ่งหมายจึงกำหนดเนื้อหาและเรื่องราว

จากการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อเรื่อง ความเชื่อ ความศรัทธาในวัตถุประสงคศึกษาารูปแบบกระบวนการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์รูปแบบประติมากรรมศิลปะสื่อผสม (Multimedia Sculptures Art) โดยการปั้นหุ่นดินเผาผนวกกับพฤติกรรมผู้คนในสังคมในยุควัตถุนิยม นำมาผ่านกระบวนการสร้างสรรค์และใช้เทคนิคดินเผาให้เกิดอัตราลักษณ์เฉพาะตัวขึ้นมาใหม่ผ่านการถ่ายทอดในรูปแบบภาพประติมากรรมดินเผาสูง โดยได้แนวความคิดจากการสร้างสรรค์ผลงานจากความเชื่อ ความศรัทธาแปรเปลี่ยนไปสู่ วัตถุนิยม ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิดความคิดและได้ตระหนักถึงคุณค่าของความศรัทธา สะท้อนให้เห็นความแตกต่างระหว่างเรื่องราวที่ทำให้เกิดความเชื่อ ความศรัทธาในยุควัตถุนิยม

ผลงานจากสร้างสรรค์แสดงออกถึงภาพสะท้อนการเป็นทาสวัตถุนิยมหรือการอยู่กับวัตถุนิยมอย่างรู้เท่าทัน ปราศจากการยึดมั่นถือมั่น ความเป็นตัวกู ของกู รู้จักการแบ่งปัน ดำรงชีวิตด้วยความพอเพียง พอดีสะอาด สว่าง และสงบ มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ผ่านผลงาน 4 ชิ้น คือ 1. หลงวัตถุ 2. ลุ่มหลง 2564 3. หลุมกิเลส 4. อายุตะนะเพลิดเพลิน

ความเชื่อ ความศรัทธาเป็นสิ่งที่คู่มากับสังคมไทย ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของความเป็นไทย และมรดกที่สำคัญทางวัฒนธรรม ความเชื่อและความศรัทธาโดยปราศจากปัญญาจะแปรเปลี่ยนสภาพเป็นความลุ่มหลง ความลุ่มหลงนี้เป็นเหตุปัจจัยทำให้จิตใจเสื่อมลง ซึ่งกำลังคุกคามภายในจิตใจผู้คนในสังคมปัจจุบันที่นำเอาเทคนิคกระบวนการสร้าง โดยเทคนิคการปั้นด้วยดินเหนียวและหุ่นดินเผา (Earthenware) มานำเสนอรูปแบบศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art) โดยเทคนิคการปั้นด้วยดินเหนียวและหุ่นดินเผา ผ่านการแสดงออก ตามคติความเชื่อ สัญลักษณ์ ที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุ ประกอบกับความเป็นตัวตนของข้าพเจ้า ในรูปแบบประติมากรรมหุ่นปั้นดินเผา รูปบุคคล และ สิ่งของ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความเชื่อ ความศรัทธา และพฤติกรรมผู้คนในสังคม ที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม โดยใช้กระบวนการที่ประกอบด้วยวัสดุ ดินเหนียว มาปั้นขึ้นรูปปูนสูงแล้วนำไปเผา รูปทรงต่าง ๆ แสดงพฤติกรรมความเป็นตัวตน ผ่านสัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุ แบบไทยๆ อย่างรู้เท่าทัน ปราศจากการยึดมั่นถือมั่น ความเป็นตัวกู ของกู รู้จักการแบ่งปัน ดำรงชีวิตด้วยความพอเพียง พอดีสะอาด สว่าง และสงบ มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน พร้อมทั้งเผื่อแผ่ถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งหลายอย่างรอบด้าน ด้วยปัญญาและเหตุผลทำให้แนวคิดของท่านสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย และเหมาะสม

สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้อุปนิสัย โดยไม่จำกัดชนชั้น เชื้อชาติและศาสนา และสิ่งที่สำคัญหัวใจของทุกศาสนาก็เช่นกัน คือ ต้องการให้มวลมนุษยชาติทุกคนพ้นจากความทุกข์

ผลจากการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้ทดลองเทคนิคและการใช้วัตถุเพื่อให้สามารถเชื่อมโยงตามเนื้อหา ในการสร้างสรรค์ผลงานทุกชิ้น พร้อมกับการทดลองเนื่องจากวัตถุที่นำมาใช้รวมถึงการจัดวางเปลี่ยนแปลงไปตามเนื้อหาวัตถุประสงค์ จึงมีการทดลองและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าอยู่เสมอ เพื่อการสร้างสรรค์ผลงานให้ตรงตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ด้วยพัฒนาการผลงาน 4 ชิ้น ดังกล่าวข้างต้น

โดยสามารถได้รับการวิเคราะห์และอภิปรายผลงานสร้างสรรค์ได้ดังนี้

1. ผลงาน “หลงวัตร”
2. กลุ่มหลง 2564
3. หลุมกิเลส
4. आयตนะเพลิตเพลิน

ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้นำเสนอเรื่อง ความเชื่อ ความศรัทธาในสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไป กลายเป็นความลุ่มหลง ความลุ่มหลงที่ทำให้จิตใจคนในสังคมเสื่อมลง ซึ่งกำลังคุกคามภายในจิตใจผู้คนของสังคมวัตถุนิยม

สร้างสรรค์ นำวัสดุเทคนิคตุ๊กตาดินเผา โดยการปั้นดินเหนียวที่มีอัตลักษณ์ของตนที่แสดงออกถึงสัญลักษณ์ผ่านวัสดุจากประสบการณ์ร่วมกับแนวความคิดที่ต้องการนำเสนอ ความเชื่อ ความศรัทธาที่เปลี่ยนแปลงไป กลายเป็นความลุ่มหลงในวัตถุ

จากการศึกษาเรียนรู้การสร้างสรรคงานศิลปะประติมากรรมสื่อผสมโดยเทคนิคดินเผาผ่านวัสดุที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุ ที่แสดงออกมา โดยเน้นใช้สีที่ร้อนแรง ที่ได้จากกระบวนการเผา สื่อถึงลุ่มหลงในโลกยุควัตถุนิยม ที่อยู่ในความรู้สึกนึกคิด ของจิตใจคน เป็นการปลดปล่อยอารมณ์ผ่านสี และผ่านการปั้นที่ให้ความรู้สึก ที่แข็งๆ ดิบ รุนแรง

การสร้างสรรค์ผลงานชุด “ความเชื่อ ความศรัทธา” มีความสอดคล้องกับผลงานศิลปกรรมของศิลปิน ดังนี้

ด้านกระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิค

ศิลปิน ดุษฎี ฮันตระกูล การใช้สีและมีคุณค่าทางสัญลักษณ์ที่แตกต่างกันทางปัจเจก และหน้าที่ทางสังคม เหมือนโดนสร้างโดยบริบททางสังคม คุมโตน และทำให้ซีเรียส แต่ก็มีคามหมายอยู่ในตัวของมันเองด้วย คุมโตนเพื่อให้สี ‘ทำงาน’ เพราะสีจะมีความสัมพันธ์กับการรับรู้

จากการศึกษากระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิคศิลปิน ดุษฎี ฮันตระกูล ข้าพเจ้าได้นำเอาเรื่องของวัสดุในการสร้างสรรค์และการใช้สีที่มีความหมายในตัวของมันเองนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ทำให้การแสดงออกที่ชัดเจนและตรงกับความหมายที่ข้าพเจ้าต้องการสื่อสารออกมา

ศิลปิน ภัควี แก่งทองกลาง จากผลงาน “บทสนทนาระหว่างฉัน...กับ...ฉัน” ที่ได้แรงบันดาลใจจากหลักคำสอนของพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถร ที่ว่าการพิจารณาภายในนี้เป็นของสำคัญ ผู้ที่จะพ้นทุกข์ล้วนแต่ต้องพิจารณาภายในทั้งสิ้น สิ่งสกปรกน่าเกลียดนั้นก็คือตัวเรานั่นเอง ร่างกายนี้เป็นที่ประชุมแห่งโสโครก เป็นอสุภะปฏิภวนน่าเกลียด เพราะฉะนั้นจึงพิจารณาร่างกายนี้ให้ขำขำขำขำ ให้มีสติ พิจารณา ในทุกสภาพ ยืน เดิน นั่ง นอน กิน ต้ม ทำ คิด พุด ก็ให้มีสติรอบคอบในกายอยู่เสมอ จึงนำมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตและสร้างสรรค์เป็นประติมากรรมดินเผาเพื่อใช้ในการเตือนสติตนเองอยู่เสมอ

จากการศึกษากระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิคศิลปินศิลปิน ภัควี แก่งทองกลาง ข้าพเจ้านำรูปแบบและกระบวนการในการสร้างสรรค์มาใช้ โดยเทคนิคการปั้นหุ่นดินเผาที่เอาตัวเองมาปั้นเป็นสื่อในการนำเสนอในถ่ายทอดแนวความคิดทำให้เกิดเอกลักษณ์เฉพาะตนและสัมฤทธิ์ผลตามเจตนาที่ตั้งใจ

กระบวนการทางความคิดและแนวความคิด

ศิลปิน สมภพ บุตรราช แนวความคิดที่ว่า เราทุกคนนั้นล้วนมาจากดิน ไม่ว่าจะผู้ชายหรือหญิง ขรवासหรือพระ สูงหรือต่ำ นั้นเป็นเพียงแค่สมมติ เพราะแท้จริงแล้วเราทุกคนล้วนเสมอกัน คือมาจากดินเหมือนกัน และในที่สุดก็จะคืนสู่ดินเช่นเดียวกัน

จากการศึกษากระบวนการทางความคิดและแนวความคิด ข้าพเจ้านำเอาแนวความคิดการเปรียบเทียบ ดินกับผู้คน ไม่ว่าจะมีความฐานะทางสังคมแค่ไหน ทุกคนล้วนมีคุณค่าเท่าเทียมกัน เอาใช้ในแนวความคิดและความหมายในการใช้วัสดุและนำเสนอเพื่อให้คนที่ชมผลงานตระหนักรู้คุณค่าที่ข้าพเจ้าต้องสื่อสารออกไป

ศิลปิน มงคล เปลียนบางช้างที่ นำเสนอผลงานภาพถ่ายและวัตถุจากการทำงานศิลปะในชุดผลงาน สิ่งบันทึกศิลปะแสดงสด ชุด วัตถุ + มงคล ในช่วงเวลาและพื้นที่ต่าง ๆ วัสดุและอุปกรณ์จากการปฏิบัติการซึ่งศิลปินใช้สื่อสารเนื้อหาแนวความคิด เปลี่ยนสถานะและความหมายของวัตถุ การแสดงผลงานการนำเสนอผลงานศิลปะแสดงสดในรูปแบบการสื่อสารเพื่อสะท้อนภาวะและความคิดของศิลปินที่มีต่อสังคม

จากการศึกษากระบวนการทางความคิดและแนวความคิด ข้าพเจ้านำเอาแนวความคิดการใช้วัตถุที่มีความหมายมาสื่อสารเนื้อหาแนวความคิด ที่นำเสนอในรูปแบบการเสียดสีมาสื่อสารเพื่อ

สะท้อนภาวะสังคมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการหนักรู้ถึงความเชื่อ ความศรัทธาใน ยุคโลกาภิวัตน์

จากการศึกษาศิลปินทั้ง 4 ท่าน ได้แก่ ศิลปิน ดุษฎี อันตระกูล,ศิลปิน ภัควี แก่งทองกลาง ,ศิลปิน สมภพ บุตราช ,ศิลปิน มงคล เปลี่ยนบางช้าง มีกระบวนการคิด ที่มองเห็นผลสำเร็จที่จะได้จากการกระทำที่มีคุณค่าสูงสุดและมีความรู้สึกกว่า ถ้าเข้าถึงมันได้จะเป็นสิ่งที่น่าท้าทายที่สุดในชีวิต แรงบันดาลใจที่ชัดเจน รับรู้สิ่งเร้าที่เป็นเงื่อนไข อารมณ์ที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นตัวบ่งการให้เกิดพฤติกรรมภายนอกต่อไป ส่วนด้านของแรงบันดาลใจ ก็คืออำนาจอันเกิดจากจิตวิญญาณซึ่งเป็นแก่นแท้ของตนเอง โดยใช้เงื่อนไขภายในจิตใจของตนด้วยตัวเอง ซึ่งเรียกว่า “การสำนึกรู้” มีการศึกษาทดลอง สร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่อง และมีการสื่อความหมาย การนำเสนอผลงานที่สามารถทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจ เข้าถึง และซาบซึ้ง โดยกระบวนการเฉพาะตัวของแต่ละคนและด้วยความแตกต่างของทั้ง 4 ศิลปิน ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาและวิเคราะห์เทียบเคียงกับผลงานของผู้เขียนเอง เพื่อทำให้นำเทคนิควิธี แนวความคิด เทคนิคและรูปแบบวิธีการ นำเสนอเรื่อง คุณค่าทางสัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน และหน้าที่ทางสังคม เหมือนโดนสร้างโดยบริบททางสังคม ในช่วงเวลาและพื้นที่ต่าง ๆ วัสดุและอุปกรณ์จากการปฏิบัติการซึ่งศิลปินใช้สื่อสารเนื้อหาแนวความคิด เปลี่ยนสถานะและความหมาย การแสดงผลงานการนำเสนอผลงานศิลปะเพื่อสะท้อนภาวะสังคมและตัวตน ผ่านสัญลักษณ์ผ่านวัสดุที่มาจาก ความศรัทธา ความเชื่อ ในวัตถุ แบบไทยๆ อย่างรู้เท่าทัน รู้จักการแบ่งปัน มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน พร้อมทั้งแผ่ถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งหลายอย่างรอบด้าน ด้วยปัญญาและเหตุผลทำให้แนวคิดของท่านสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย เพื่อ พัฒนาและนำไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานหัวข้อ “ความเชื่อ ความศรัทธา”

ข้อเสนอแนะ

1. การนำเสนอเรื่องราว จากการสังเกตพฤติกรรมผู้คนในสังคม และสำรวจพฤติกรรมของตนเองที่ตกอยู่ในสภาวะสังคมแห่งโลกวัตถุนิยม ความเชื่อ ความศรัทธาและความลุ่มหลงในอำนาจวัตถุนิยมการออกมาจากวัตถุนิยมจึงเป็นการตั้งจิตของคนแต่ละคนออกมาเสียจากอำนาจของวัตถุนิยม ไม่มีใครจะช่วยตั้งให้ใครได้ ทุกคนจะต้องตั้งของตัวเอง โดยหลักการที่ว่าตนเป็นที่พึ่งแก่ตน และการที่จะช่วยได้ก็คือ การทำให้ทุกคนแต่ละคนมีความรู้เรื่องการตั้งตนออกมาจากความลุ่มหลงในวัตถุนิยม

2. ข้อมูลที่ได้ศึกษาและกระบวนการสร้างสรรค์จากวิทยานิพนธ์ชุดนี้ สามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาต่อยอดกับเทคนิคให้เหมาะสม ตามที่ต้องการให้ได้มากกว่านี้ หรือเสริมสร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

3. สามารถทำการทดลองวัสดุอื่น ๆ นอกจากการปั้นดินเหนียวและ การเผา สามารถต่อยอดพัฒนาเสริมทางด้านวัสดุอุปกรณ์ เพื่อสะท้อนตามความต้องการที่จะพัฒนาในรูปแบบผลงานและเทคนิคการสร้างสรรค์ผลงานที่แปลกใหม่ต่อไป

รายการอ้างอิง

คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ปรัชญาเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 3,
(กรุงเทพมหานคร:

นวสารสินการพิมพ์, 2553), หน้า 177

ประวัติความเป็นมาของเครื่องปั้นดินเผา เข้าถึงได้จาก

<https://sites.google.com/site/arhardware/>

ประติมากรรมรูปเคารพ เข้าถึงได้จาก <https://www.kroobannok.com/660>

Brian Anthony Curtin, สัญลักษณ์ กับ ภาพแทนความ, ผู้แปล เกกิง พัฒโนภาส, วารสารวิชาการ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551:35

กาญจนา แก้วเทพ. การวิเคราะห์สื่อแนวคิดและเทคนิค . กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552

กาญจนา แก้วเทพ. การวิเคราะห์สื่อแนวคิดและเทคนิค . กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. ภาษากับการเมือง/ความเป็นการเมือง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551, 127-128

วิทย์ วิศทเวทย์ (2536). ปรัชญาทั่วไป มนุษย์ โลก และความหมายของชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ :
บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด. 25. ISBN 974-406-123-5

ทฤษฎีสสารนิยมเข้าถึงได้จาก <https://dhrammada.wordpress.com/philosophyreligionทฤษฎีสสารนิยม/>

Daniel Marzena, คอนเซ็ปชวลอาร์ต, แปลจาก CONCEPTUAL ART, แปลโดย อณิมา ทัดจันทร
(กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์TASCHEN, 2552), 60.

ศิลปะสมัยใหม่ หัวข้อศิลปะลัทธิเอ็กเพรสชันนิส

<https://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=porpencil&group=3>

ไพโรจน์ ชุมณี, สัจฉัตรการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 56 , เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563, 56
เข้าถึงได้จาก https://issuu.com/artcentre/docs/_a0459842b70a70

ภาณุ บุญพิพัฒนาพงศ์, 2017, Conceptual Art ศิลปะของนักคิดเข้าใจยากหรือมกง่าย , วันที่ค้น
ข้อมูล 15 เมษายน 2564 เข้าถึงได้จาก <https://minimore.com/b/art-is-art/3>

วิทย์ เทียงบูรณธรรม, มโนทัศน์ศิลป์, 2541: 175

อารี สุทธิพันธุ์, ศิลปะนิยม, (กรุงเทพ : พรินติ้ง เฮ้าส์.เอส., 4, 2535)

สมพร บุญรอด, บทความวิจัยศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 37, เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2564, เข้าถึงได้จาก <https://issuu.com/artcentre/docs/95a3fb8be0368b>

สมพร บุญรอด, บทความวิจัยศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 54, เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2564, เข้าถึงได้จาก <https://issuu.com/artcentre/docs/95a3fb8be0368b>

กัจจกร สุนพงษ์ศรีสุนทรียศาสตร์ หลักปรัชญาศิลปะ ทฤษฎีทัศนศิลป์ ศิลปะวิจารณ์, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

สมพร บุญรอด, บทความวิจัยศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 54, เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2564, เข้าถึงได้จาก <https://issuu.com/artcentre/docs/95a3fb8be0368b>

เครื่องปั้นดินเผา เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2564, เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/เครื่องปั้นดินเผา>

การเผา เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2564, เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/arhandware/kar-phea>

นิทรรศการ They Talk จัดที่ Bangkok City City Gallery เข้าถึงได้จาก <https://readthecloud.co/dusadee-huntrakul/>

คลังสะสมศิลปกรรม นาย ภัควี แก่งทองกลาง เข้าถึงได้จาก <http://www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/artist?artist=790>

เกิดแต่ดิน” ศิลปะแฝงสังขธรรม “เราทุกคนล้วนมาจากดิน” เข้าถึงได้จาก <https://mgronline.com/celebonline/detail/9590000049354>

ศิลปะแสดงสดชุด วัตถุ + มงคล เข้าถึงได้จาก <http://www.artbangkok.com/?p=16155>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	กฤตชัย อ่อนธนู
วัน เดือน ปี เกิด	16 กุมภาพันธ์ 2534
สถานที่เกิด	ราชบุรี
วุฒิการศึกษา	2555 ปริญญาศิลปบัณฑิต ภาควิชาทัศนศิลป์ (วิชาเอก ประติมากรรม) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี 2564 ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาทัศนศิลป์ศึกษา มหาวิทยาลัย ศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	27 ซ.สตรีวิทยา2 ซ.9 ถ.สตรีวิทยา2 แขวง ลาดพร้าว เขต ลาดพร้าว กรุงเทพฯ 10230
ผลงานตีพิมพ์	2554 ได้รับรางวัลที่2 สาขาประติมากรรม งานนิทรรศการ “สร้างสรรค์ศิลปกรรม ครั้งที่1” ณ หอศิลป์ คณะศิลปกรรม ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 2555 ได้รับ กองทุนส่งเสริมการศึกษาการสร้างสรรค์ศิลปะ “มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์” ประจำปี2555 2556 เป็นตัวแทน มหาวิทยาลัยเข้าร่วมกิจกรรม โครงการ”ค่ายเยาวชนสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัย ประจำปี2556”ณ พิพิธภัณฑ์ บ้านดำ อำเภอนางแล จังหวัดเชียงราย
รางวัลที่ได้รับ	2554 ร่วมจัดงานกลุ่ม “Mini Sculpture ครั้งที่11” ณ หอศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี 2556 ร่วมจัดงาน “นิทรรศการแสดงผลงานนิพนธ์ ครั้งที่ 22” โดยนักศึกษาภาควิชาทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราช มงคลธัญบุรี ณ หอศิลป์ g23 Art Gallery มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ร่วมจัดงาน “นิทรรศการโครงการค่ายเยาวชนสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะร่วมสมัย ประจำปี2556 หรือ 4 young artists

- talent ART EXHIBITION” ณ หอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนินฯ
กรุงเทพมหานคร
- ร่วมจัดงาน “นิทรรศการศิลปกรรม Art Camp ครั้งที่13
เขาใหญ่ ประจำปี 2556 ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์
กรุงเทพมหานคร
- 2557 ร่วมจัดงาน “นิทรรศการศิลปกรรม Art Camp ครั้งที่14
จังหวัดระนอง ประจำปี 2557 ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
หอศิลป์ กรุงเทพมหานคร
- ร่วมจัดงาน งานประกวดประติมากรรม2557 ในวาระครบ
รอบ25ปี บริษัทศุภาลัย จำกัด(มหาชน) 2014 Sculpture
Compettition in the Occasion of 25 Anniversary of
Supalai Public Company Limited ณ อาคารศุภาลัย แกรนด์
ทาวเวอร์ พระราม3
- 2558 ร่วมจัดงาน “นิทรรศการศิลปกรรม Art Camp ครั้งที่15
โขงเจียม จังหวัด อุบลราชธานี ประจำปี 2558
ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ กรุงเทพมหานคร
- 2559 ร่วมจัดงาน “นิทรรศการศิลปกรรม Art Camp ครั้งที่16
จังหวัดกระบี่ ประจำปี 2557 ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
หอศิลป์ กรุงเทพมหานคร
- 2564 ร่วมจัดงาน “นิทรรศการศิลป์ เพลิน PLEARN” โดยกลุ่ม
นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาทัศนศิลป์ศึกษา มหาวิทยาลัย
ศิลปากร ณ หอศิลป์ จามจู้รี Chamchuri Art Gaiery
มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์กรุงเทพมหานคร